

Še zadnje dejanje letošnje »nesrečne« dirke po Franciji

22

Von Donnersmarck zmagovalec goriškega festivala Amidei

9

V železniškem muzeju razstava ob 150-letnici Južne železnice

6

Graphart

www.graphart.it

70729

9 771124 66007

Primorski dnevnik

NEDELJA, 29. JULIJA 2007

Št. 178 (18.961) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/> e-mail: redakcija@primorski.it

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

Čakajoč, da izgine še zadnja meja

DUŠAN UDOVIČ

Trbiž je zgovoren primer kraja, ki je iz relativno ugodnega položaja v preteklosti resno tvegalo pristati na nekem brezperspektivnem obrobju. Ko je pred leti izginila meja z Avstrijo, je njegova gospodarska struktura, v veliki meri grajena na mejnih storitvah, doživela hud udarec. Odšla je vojska carinikov in uradnikov in z njo še mnogi, ki jim je bila meja tako ali drugače vir preživetja. Lego prehodnega kraja sta mu odvzela še avtocesta in posodobitev železnice, nekonkurenčna turistična struktura pa tedaj sama ni zmogla zagotoviti kraju primerne rasti.

Očitno je bil to tisti vzgon, ki je narekoval upraviteljem pot realizma in preokret od politike, ki v preteklosti na tistem koncu ni bila kdove kaj pozorna do manjšin, celo nasprotno. Kdor je dovolj v letih, se bo spomnil ostrih bitk za nekaj skromnih ur zasebnega poka slovenščine. Osamosvojitve Slovenije je v dobrih meri pometla s preostalimi predsodki in tako imamo danes položaj, v katerem desničarska občinska uprava govori o vrednotenju manjšin, podpira slovenske kulturne pobude domačinov, pomaga slovenskemu jeziku na poti v šolo in je celo prva odprla slovensko okence na občini. Ob dejstvu, da izginja še ena meja, spodbuja sodelovanje s sosedi, v zavesti, da uspešno življenje v skupnem prostoru ne vzdrži pogrevanja starih konfliktov in zamer.

Trbiž in Kanalska dolina gotovo nista rešila vseh svojih problemov, nemara bosta s padcem schengenske meje dobila še kakega zraven, a splošen vtis je, da sta s takšno politiko na pravi poti.

TRBIŽ - V petek, včeraj in danes Slovenski kulturni dnevi SKS Planika

Evropski duh je doma na tromeji

Posvet o vlogi manjšine potrdil voljo sosedov do sodelovanja

TRBIŽ - Na sedežu trbiške občinske uprave je bila včeraj okrogla miza o vlogi slovenke manjšine pri sodelovanju med sosedi, ki jo je v okviru Slovenskih kulturnih dni priredilo Slovensko kulturno središče Planika. Posveta se je udeležilo veliko uglednih gostov iz naše dežele in iz Slovenije, srečanje pa je potrdilo pomen negovanja manjšin v obmejnem prostoru kot dejavnika sožitja in sodobnega razvoja. Poleg posveta je bila včeraj na sporedu degustacija Kmečke zveze, ki je ponudila v pokušnjo vino, sire in olja kmetijskih podjetnikov iz tržaške, videmske in goriške pokrajine. Spored se je popoldne nadaljeval z nastopi folklornih skupin iz Bovca, Monoštra in Stu ledi iz Trsta. Dnevi bodo na sporedu še danes, ko bo poleg drugih skupin nastopil harmonikarski ansambel Glasbene Matice.

Na 3. strani

Gost promet, daljša kolona pa le pri Moščenicah

Na 4. strani

Pri sesljanski plaži utionila priletna ženska

Na 4. strani

Goričan snemal ženske pod krilom

Na 9. strani

Bohinjska železnica še vedno tiho drema

Na 10. strani

KATERO SRCE JE TVOJE?

MINERALI V HARMONIČNEM RAVNovesju, NARAVNO GAZIRANA

NARAVNA, ČISTA, IZ GLOBIN

Radenska

www.radenska.si

BORDON IMPIANTI ELETTRICI

BORDON ELEKTRICNE INSTALACIJE

IDROSYSTEM

SKERK PAOLO

FOTOVOLTAIČNI in TERMIČNI sistemi

Specializirani smo v projektiranju, instalaciji in vzdrževanju fotovoltaičnih in termičnih sistemov majhne, srednje in velike zmogljivosti. Nudimo vam vso potrebno dokumentacijo in načrte za izkoriščanje odloka z davčno olajšavo do 55% "Conto energia" z dne 19.02.07

Šempolaj, 15 - 34011 (TS)
Tel. 040.200727 Mob. 3482251122
www.bordonimpianti.com
info@bordonimpianti.com

Proseška postaja 29/F - Zgonik
Tel. 040.225035 Mob. 3332811793
www.idro-system.it
info@idro-system.it

EDIL CARSO S.R.L.

GRADBENO PODJETJE IN OBNOVA ZGRADB

Obrtna cona ZGONIK
Proseška postaja 29/B
Tel. 040.2528036 Faks 040.2529521
Mob. 348.5211656
www.edilcarso.it
e-mail:edilcarso@libero.it

ITALIJA - Prodi opozarja skrajno levo

»Dogovor o socialni državi ne bo doživel sprememb«

SIK in SKP: V državi se obeta še kar vroča politična jesen

RIM - O preustroju socialne države in o pokojninski reformi nobenih korakov nazaj. Tako predsednik vlade Romano Prodi, ki je včeraj poveril svojemu glasniku Silviu Sircani nalogo, da pojasni vladno stališče o teh vprašanjih. Sporočilo je namenjeno predvsem obema komunističnima strankama, ki sta zelo nezadovoljni s sporazumom med vlado in socialnimi partnerji.

Sircana je dejansko ponovil Prodijsvo stališče, da omenjeni sporazum ne bo mogoče spremenjati. Poleg CISL in UIL ga je, kot znano, podprla tudi CGIL, čeprav s precejšnjimi zadržki in pod pogojem, da bo doživel podporo članov sindikalne zveze. V veljavnost tega dogovora verjame tudi minister za delo Cesare Damiano (LD), ki meni vsekakor, da je dokument mogoče še dodatno izboljšati.

Čisto drugače razmišljajo predstavniki SIK in SKP. Minister za socialno solidarnost Paolo Ferrero (-SKP) je ostal grenko presenečen nad stališči Prodijske in njegovega glasnika Sircane. Komunistična prenova napoveduje vročo politično jesen in boj v parlamentu, kar zna povzročiti precejšnje težave Prodijski in njegovi Uniji.

Kritičen do predsednika vlade je tudi vodja SIK Oliviero Diliberto. Njegova stranka je tudi prepričana, da je sporazum v marsičem v nasprotju z volilnim programom leve sredine. Zadnja beseda pripada zato parlamentu.

Bolj previdni so Zeleni in predstavniki Demokratične leve, ki so pred nekaj meseci zapustili Leve demokrate. Zelena lista, podobno kot minister Damiano, pravi, da je sporazum mogoče izboljšati in ne poslabšati. V parlamentarne spremembe pa verjamejo minister Fabio Mussi in somišljeniki, ki so prepričani, da zaradi tega problema ne bo vladne krize.

V opoziciji so nasprotno prepričani, da bo jeseni trda predla Prodijski vladi, medtem ko Silvio Berlusconi znova vihti z zastavo predčasnih političnih volitev. Bolj previdni so v Nacionalnem zavezništvu, kjer so jezni na Berlusconi, potem ko se je včeraj znova javno opredelil proti oblikovanju nove skupne desnosredinske politične stranke. Takšni stranki v sklopu Doma svoboščin odločno nasprotuje tudi Severna liga.

Romano Prodi
vztraja pri svojih
izbirah o
pokojninah in o
socialni državi

ANSA

ITALIJA - Ostre polemike med večino in opozicijo

Parlament je dokončno uzakonil spremembe sodnega sistema

RIM - Poslanska zbornica je preteklo noč dokončno uzakonila nova določila na področju sodnega sistema. S tem so parlamentarci ukinili zakonska določila prejšnje vladne koalicije, ki jih je oblikoval tedanji pravosodni minister Roberto Castelli (Liga).

Najbolj zadovoljen z ukrepom je pravosodni minister Clemente Mastella, ki je prepričan, da so bili v Italiji znova vzpostavljene normalni odnosi med izvršilno in zakonodajno oblastjo. Mastella zavrača obtožbe Doma svoboščin, ki pravi, da zakon pride prav le

PRAVOSODNI
MINISTER
CLEMENTE
MASTELLA

sodnikom in oškoduje državljane. Odobritev zakona, ki briše »reformo Castelli«, pozdravljajo vsi zastopniki vladne koalicije, začeniši s

predsednikom vlade Romanom Prodijskim, ki je do zadnjega spremljal razpravo v poslanski zbornici.

Na desnici so zelo jezni in razočarani. Pričakovali so namreč, da »zakon Mastella« ne bo premostil preizkušnje v senatu, kjer ima, kot znano, Prodijska koalicija zelo krhko večino. Silvio Berlusconi vsekakor že napoveduje, da bo v primeru predčasnih volitev in zmage desne sredine, slednja takoj razveljavila ta zakonska določila in spet uvedla zakonske norme prejšnjega ministra Castellija.

BRUSELJ - Po neuradnih vesteh

Glavni pogajalec EU za Kosovo bo morda nemški diplomat

BRUSELJ - V imenu Evropske unije se bo v skupini treh pogajalcev iz EU, ZDA in Rusije, ki naj bi od šestčlanske kontaktne skupine za Kosovo avgusta prevzela pripravo pogajanj o prihodnjem statusu pokrajine med srbsko in kosovsko stranjo, morda pogajal nemški veleposlanik v Veliki Britaniji Wolfgang Ischinger, je včeraj poročal nemški dnevnik Sueddeutsche Zeitung.

Nemško zunanje ministrstvo novice o možnosti, da bi unijo zastopal Ischinger, ni želelo komentirati, v spletni izdaji še piše časniki. Pričakovati je, da bo EU ime svojega pogajalca sporočila v prihodnjih dneh.

61-letni Ischinger velja za strokovnjaka za Balkan. Med drugim je leta 1995 sodeloval na pogajanjih, katerih rezultat je bil Daytonski sporazum, s katerim se je končala triletna vojna v Bosni in Hercegovini. Med vojno na Kosovu leta 1999 pa je Ischinger kot tedanji državni se-

kretar prepričeval Rusijo, naj sprejme skupno stališče skupine sedmih najrazvitejših držav in Rusije (G-8) in privzelo v oblikovanje pakta stabilnosti.

Za ustanovitev pogajalske trojke za Kosovo, ki bi rešitev za prihodnji status Kosova iskala poleg kontaktne skupine za Kosovo, so se minuli ponedeljek dogovorili zunanji ministri unije, potem ko so propadla prizadevanja za sprejetje resolucije o Kosovu v okviru VS ZN. Nova pogajanja o Kosovu bodo trajala okvirno 120 dni.

Trojka naj bi po besedah slovenskega zunanjega ministra Dimitrija Rupla od šestčlanske kontaktne skupine za Kosovo avgusta prevzela pripravo pogajanj o prihodnjem statusu pokrajine med srbsko in kosovsko stranjo.

Pomagala naj bi opredeliti dnevni red, ne bi pa imela mandata za pripravo dokumentov, kot ga je imel

V Afganistanu štirje vojaki mrtvi

KABUL - V dveh spopadih v Afganistanu so v petek umrli trije vojaki zveze Nato in afganistanski vojak, 13 vojakov Nata pa je bilo ranjenih, so sporočili iz Nata. Dva pripadnika misije Isaf in afganistanski vojak so življenje izgubili med obstreljevanjem na vzhodu Afganistana, tretji vojak sil Isaf pa je umrl med spopadom na jugu te nemirne države. Pripadniki misije Isaf naj bi medtem v ločenem napadu ubili ali huje poškodovali enega pomembnejših vodij talibanov. V obstreljevanju na jugu Afganistana je bilo ranjenih 13 vojakov zveze Nato, ranjen pa je bil tudi afganistanski civilist. Podrobnejših podatkov o spopadu predstavniki zveze Nato v sporočilu niso dali, prav tako pa niso razkrili narodnosti umrlih in ranjenih vojakov.

Večina pripadnikov misije Isaf na vzhodu Afganistana sicer prihaja iz ZDA, na jugu države pa so namešteni predvsem Kanadčani, Britanci in Američani.

Pripadniki misije Isaf so medtem pred dnevi na jugu Afganistana napadli območje, kjer naj bi se zadrževal eden pomembnejših vodij talibanov Kari Faiz Mohamed. Kot so sporočili predstavniki misije Isaf, je bil voditelj talibanov v napadu ubit ali pa vsaj huje poškodovan. (STA)

Srb v domači vasi ubil devet ljudi

BEOGRAD - Na vzhodu Srbije je v prišlo do pokola, v katerem je 38-letni Nikola Radoslavljevič po prepiru z ženo v domači vasi Jabukovac začel z lovsko puško streljati na mimoidoče, pri čemer je po navedbah policije ubil štiri sovaščanke in pet sovaščanov, dve osebi pa je huje ranil. Srbska policija je morilca davi že aretirala na tamkajšnjem pokopališču, vzrok za zločin pa še ni znan.

Radoslavljevič, ki se je nedavno vrnil iz Avstrije, kjer je zaposlen, je zločin zagrešil v petek pozno popoldne po hudem prepiru z ženo. Radoslavljevič je ženo najprej udaril, potem pa začel streljati na mimoidoče.

Na kraj zločina je zatem prišla policija, da bi moškega aretirala.

Našli so ga na tamkajšnjem pokopališču, kjer je najprej poskusil narediti samomor, kasneje pa se je pustil prijati.

Po navedbah srbskega notranjega ministra Dragana Jočića gre za najhujši pobjoj v Srbiji po koncu vojne. »Za takšno dejanje ni racionalne razlage,« je dejal Jocič. (STA)

ŠTAJERSKA - Zapora vinske ceste

Betonski zid na meji med Slovenijo in Avstrijo

GRADEC - Upokojeni odvetnik Viktor Žižek iz Maribora je s postavitvijo betonskega zidu na vinski cesti ob slovensko-avstrijski meji ta teden poskrbel za zaplet v slovensko-avstrijskih odnosih. Žižek je oviro postavil, ker avstrijske deželne oblasti niso ugodile njegovim zahtevam. Zidu kljub pozivom ni odstranil, zato je deželna vlada avstrijske Štajerske včeraj dala Ljubljani čas do 8. avgusta za umik zapore. V nasprotnem primeru naj bi zgradili novo cesto.

Žižek se je odločil ukrepati po neuspešnih pogajanjih s štajerskim deželnim glavarjem Franzem Vovesom o odškodnini, ki jo Mariborčan zahteva za uporabo svojega zemljišča. Vinska cesta namreč poteka po 738 kvadratnih metrih njegove zemlje, Žižek pa za vsak kvadratni meter zahteva tisoč evrov odškodnine.

Gradnja nove ceste bi medtem po besedah deželnega glavarja Vovesa stala okoli 400.000 evrov. Deželna vlada je tako na današnjem izrednem zasedanju dala slovenski strani čas do 8. avgusta, da betonski zid, ki zapira vinsko cesto, odstrani, v nasprotnem primeru pa bi lahko že 9. ali 10. avgusta začela z gradnjo nove ceste, je po zasedanju povedal Voves.

Po besedah deželne svetnice za promet Kristine Edlinger-Ploder so načrti o trasi že pripravljeni, v ponedeljek pa se bodo začeli postopki za gradnjo nove ceste. Če bodo začeli cestni odsek graditi takoj po izteku časovnega roka, bo nova asfaltirana cesta končana v desetih tednih, je še povedala Edlinger-Ploderjeva.

Namestnik deželnega glavarja Hermann Schuetzenhoefer je medtem povedal, da bi z gradnjo nove ceste radi ustregli predvsem turistom in vinogradnikom, o ukrepu pa bodo obvestili tudi avstrijskega kanclerja in zunanje ministrstvo. Po pogovorih na vseh ravneh na slovenski strani sročili potrebne pravne postopke, ki bi omogočili pravno razlastitev, takšen postopek pa bi lahko trajal več mesecev. (STA)

TRBIŽ - Slovenski kulturni dnevi na pobudo SKS Planika iz Kanalske doline

Večjezičnost je neobhodna dobrina za sožitje in sodoben razvoj

V petek koncert, včeraj posvet na županstvu, degustacija Kmečke zveze in kulturni nastopi - Danes zaključek

TRBIŽ - Tematski dnevi, ki od petka zvečer potekajo na Trbižu v priredbi Slovenskega kulturnega središča Planika, namenjeni slovenski kulturi, so včeraj doživeli osrednji del dogajanja, sklenili pa se bodo danes z nadaljevanjem pestrega kulturnega sporeda.

Dnevi so se začeli že v petek zvečer s koncertom Mateje Bajt in Lie Levi Minzi v do zadnjega kotička natrpani trbiški cerkvi. Pozornost včerajšnjega programa pa je v jutranjih urah pritegnila okrogla miza o vlogi manjšinske skupnosti pri razvijanju mednarodnega sodelovanja, ki je potekala v prostorih trbiške občine. Posvet je ob predsedovanju predsednika SKS Planika Rudija Bartalotha odprla občinska odborica Nadia Campana, ki je poudarila voljo občinske uprave po sodelovanju s sosedi, stiki občine pa so se na podlagi dosedanjih izkušenj v zadnjem času še razširili. Campana je naglasila pomen večjezičnosti Kanalske doline, kjer se različni jeziki in kulture negujejo že v šoli.

Da Illyjeva deželna uprava trdno stoji za takšno odprto politiko je potrdil deželni odbornik Franco Iacop, ki je potrebo po vse večjih povezavah s sosedi povezal s skorajšnjim padcem Schengenske meje, s katerim nas čakajo velike spremembe in pozitivne perspektive. Vsem ljudem danes obmejnih krajev bo namreč čedalje bolj jasno, da živijo v istem prostoru. Gre za priložnost, ki je hkrati tudi odgovornost, je naglasil deželni odbornik.

O pomenu uspevanja manjšin je spregovoril državni sekretar Zorko Pelikan. Zato pa morajo biti manjšinske narodne skupnosti na varnem in zaščitene, je dejal Pelikan in izrekel priznanje deželni upravi FJK, da je tudi sam pripravila zaščitni zakon za Slovence. Deželni ravnatelj urada za manjšinske skupnosti Marco Stolfo je poudaril, da morajo biti manjšine dejavnik in ne sredstvo, kot se je kdaj dogajalo v preteklosti. Rudi Pavšič pa je govoril ne le kot predsednik SKGZ, pač pa tudi kot vodja povezovalne manjšinske koordinacije Slo-mak. Podčrtal je potrebo po opustitvi preživelih miselnih vzorcev iz prejšnjega stoletja in glede manjšinskih vprašanj opozoril na večkrat prisotno razdaljo med načeli in konkretnim uresničevanjem. Predstavniki SSO Riccardo Ruttar pa je ob zadovoljstvu, da meje izginjajo, tudi podčrtal potrebo, da se zacelijo rane, ki so jih povzročile. Za območja, ki so bila zaradi nje v zaostalosti pa je trba preseči logiko preživetja in zasledovati razvoj. Župan občine Naborjet Alessandro Oman je omenil slovesnosti ob tisočletnici trbiškega gozda, da bi poudaril naveznanost današnjih generacij na zgodovinsko tradicijo. V imenu generalnega konzulata Slovenije v Trstu je pozdravil vicekonzul Božidar Humar, vodja Euroservisa Erik Švab pa je ilustriral novosti v zvezi z evropskim prigranom Cilj3 za obdobje 2007 - 2013. Bruna Dorbolo je posegla v vlogi predsednice Inštituta za slovensko kulturo iz Špetra, pohvalila pa je občino Trbiž za njeno občutljivost do manjšinskega vprašanja, ki žal ni povsod na takšni ravni. Predstavnica Turistične zveze iz Tolmina Mojca Rutar je v svojem posegu evidentirala, da je prav področje turizma vizitirsko številnih čezmejnih stikov in pobud, Kanalčanom pa je včeraj vrnil obisk tudi blejski župan. Kot zadnji je v imenu sosednje Bovške občine posegel Robert Trampuž, ki je ugotavljal, da so bili v čezmejnih stikih v zadnjih petnajstih letih narejeni zelo veliki koraki naprej.

Srečanje se je nadaljevalo na trbiški glavni ulici ob številnih kioskih, med katerimi je izstopala stojnica Kmečke zveze. Ta je v okviru projekta Agromin priredila degustacijo žlahtnih vinskih, sirarskih in oljarskih proizvodov s Tržaškega, Goriške in Benečije. Za to priložnost so bili za zvezo prisotni njen deželni predsednik Alojz Debelis, tajnik Edi Bukavec in tajnik za videmsko pokrajino Stefano Predan. Popoldan se je nadaljeval z nastopi folklornih skupin, danes ob 11. uri pa bo v Ul. Roma koncert harmonikarskega ansambla Glasbene matice. Sledil bo nastop folklorne skupine Zveze Slovencev iz Monoštra, s katerim je občina Trbiž pobratena. (jn)

Pomembna točka programa kulturnih dnevov je bila včerajšnja okrogla miza, katere se je udeležilo več uglednih gostov (na sliki desno), velik uspeh pa je požel tudi kiosk Kmečke zveze, kjer je stanovska organizacija promovirala vrhunske pridelke kmetov iz tržaške, videmske in goriške pokrajine (slika spodaj)

FOTORB

DEŽELA - Zakon o Furlanah

SKP proti referendumu Napetosti v stranki LD

VIDEM - Tudi Stranka komunistične prenov, podobno kot včeraj Stranka italijanskih komunistov, kritizira tiste, ki še pred odobritvijo deželnega zakona o Furlanah govorijo o referendumu za njegovo ukinitvev. Kristian Franzil (SKP), ki je tudi predsednik deželne komisije za kulturo, brani zakonski predlog, ki po njegovem nikomur ničesar ne vsiljuje. Franzil je vsekakor prepričan, da bi po-budnikom ne uspelo zbrati 20 tisoč podpisov za sklic ljudskega gla-sovanja.

Zakon o Furlanah, ki ga sicer še ni, ustvarja kar nekaj napetosti med Levimi demokrati. Marsikdo v stranki namreč ne soglaša z os-

tro odklonilnim stališčem, ki ga je do zakonskega predloga zavzel poslanec Alessandro Maran. Njegova stališča v prid morebitnemu referendumu je vsekakor podprl poslanec Nacionalnega zavezništva Roberto Menia, z Maranom pa je potegnil tudi deželni svetnik iz Trsta Sergio Lupieri (Marjetica).

Še najbolj piker do Marana je vodja deželnih svetnikov LD (tej stranki pripada tudi Maran) Mauro Travanut, ki se polemično sprašuje, če je parlamentarec sploh prebral besedilo zakonskega predloga. Travanut je prepričan, da ta predlog nima čisto nič skupnega s položajem na Južnem Tirolskem, na katerem se navezuje Maran.

SLOVENIJA - Čez nekaj dni dodatne prepovedi kajenja

Za kadilce zadnji teden »svobode«

Zakon določa tudi dokaj stroge denarne kazni za kršitelje novih pravil

LJUBLJANA - Slovenija se bo pridružila članicam Evropske unije, kjer je kajenje prepovedano. Potem ko je parlament sprejel spremembo zakona, se kadilcem v Sloveniji izteka čas svobodnega kajenja. S prihodnjim koncem tedna bo namreč tudi v Sloveniji kajenje prepovedano na vseh javnih krajih in v javnih lokalih. Tudi v barih in igralnicah.

Predlog zakona je prejel številne popravke in kritike, pripravljen je bil tudi veto na izvajanje zakona, a so ga predlagatelji prepoznali vložili. Tako bo od nedelje dalje mogoče kaditi le v tistih lokalih, kjer bodo uredili posebne kadilnice, ki ne smejo presegati 20 odst. površine lokala. V takšne prostore zaposleni v lokalih v te prostore ne smejo vstopati, torej, v teh prostorih streči. Javni prostori so po zakonu prostori, namenjeni dejavnostim na področju zdravstva, otroškega varstva, vzgoje in izobraževanja, socialnega varstva, prometa, javnega prevoza, trgovine, gostinstva in turizma, športa in rekreacije ter kulture.

Vendar pa novi zakon prepoveduje kajenje tudi na delovnih mestih, dovoljuje pa kajenje v prostorih, ki so pri ponudnikih prenočišč posebej namenjeni kadilci, domovih za starejše in zapori, a le v primeru, ko v njih bivajo zgolj kadilci. Zakon predvideva tudi visoke denarne kazni za kršitelje zakonskih določil. Tako bo moral lastnik lokala, ki krši zakon plačati od 2 tisoč do 33 tisoč evrov kazni, od 400 do 1000 evrov bo kaznen za odgovorne osebe, ki bi prodajale tobačne izdelke mlajšim od 18 let.

Kazen bo doletela tudi podjetnike, ki bodo dovolili kajenje v poslovnih prostorih. V tem primeru do kazni znašala 4 tisoč evrov. Prav tako pa zakon navaja kazni 125 evrov za posameznike, ki bi na javnih mestih brezplačno ponujali tobačne izdelke, ali če bodo kadili v javnih lokalih ali poslovnih prostorih. Inšpektorji, ki bodo na delo stopili takoj z veljavnostjo zakona, bodo lahko zoper kršitelje uvedli več ukrepov, med drugim tudi prepoved prodaje tobačnih izdelkov. (pmt)

PROMET - Pri Moščenicah ob 7. uri zjutraj deset kilometrov vrste

Julijska pločevinasta karavana ustvarila težave le zgodaj zjutraj

Na avtocesti sta kolono povzročila tovornjaka - Na mejnih prehodih je bil pretok vozil dokaj miren

Mnogi so predvidevali, da bo konec tedna za voznike, ki se selijo v letovišcarske kraje Slovenije in Hrvaške, peklenski. Črne napovedi o neskončnih vrstah so se le delno uresničile. Promet je bil zelo gost, a večina voznikov in njihovih sopotnikov se le ni soočila z večjimi zastoji. Hudo je bilo predvsem za tiste, ki so se za pot po avtocesti A4 odločili v zgodnjih jutranjih urah, saj jih je pri Moščenicah dočakala večkilometrsko vrsto.

Do dolge kolone pločevine pred avtocestnim izhodom je malo po zori prišlo predvsem zaradi manjše nesreče. Tovornjaka sta se dotaknila in ustavila, za njima pa so se začela kopičiti vozila iz vse Evrope: kolona je bila ob 7. uri zjutraj dolga deset kilometrov. Po navedbah inž. Giampaola Centroneja, odgovornega za avtocestni izhod Moščenice pri družbi Autovie Venete, se je kolona nato postopoma krajšala. Tovornjaka so kmalu odpeljali, osebje omenjene družbe pa je usmerjalo vozila v pravilne izhode. Veliko število uporabnikov sistema telepass je prav tako pripomoglo k sprostitvi prometa. Ob 8. uri je kolona znašala sedem, ob 9. uri pa štiri kilometre, nakar se je situacija okrog poldne vrnila v običajne standarde. Popoldne omembe vrednih kolon ni bilo. Truma vozil je povečini prihajala iz smeri Benetk, medtem ko nemških in avstrijskih turistov, ki se na ta konec spuščajo s Trbiža, ni bilo ogromno.

Na mejnih prehodih je bil dan pester, vendar brez velikih zapletov. Pri Pesku in Fernetičih so se med 9. in 11. uro ustvarile kolone, doba čakanja na meji pa baje ni presegala lanske. Popoldne se je na obeh prehodih sprostilo. Povsem brez težav je šlo zjutraj na mejnem prehodu Škofije, kjer so bili sami policisti presenečeni nad mirnim potekom prometa. Okrog 16. ure se je vsekakor nakopičilo kar nekaj železnih konjičkov, ki so ustvarili dvokilometrsko kolono.

Tudi na nadaljnjih postankih julijske karavane je bil položaj pod kontrolo, pa čeprav je bilo za voznike nekoliko naporno. Na mejnem prehodu Dragonja so avtomobilisti povprečno čakali nekaj več kot pol ure. (af)

Najdaljše kolono avtomobilov so se včeraj zjutraj ustvarile ob izhodu avtoceste Benetke-Trst pri Moščenicah

KROMA

GASILCI Zaradi razpoke izpraznili poslopje

Med dvema poslopjema je nastala velika razpoka, ki se je raztezala do notranjosti nekega stanovanja. Zaradi preteče nevarnosti so se gasilci odločili, da evakuirajo vse stanovince in zasežejo stavbo na Ul. Alfieri št. 2. Ob tem so zasegli tudi bližnje gradbišče na Trgu Niccolini, na kraju nekdanje gasilske kasarne: ravno delo na gradbišču naj bi bilo krivo za poškodbo na sosednji stavbi.

Tržaški gasilci so včeraj prišli na kraj ob 11.30 in takoj ugotovili, da gre za resen problem. Stanovalcem so pomagali pri prenašanju najbolj nujnih stvari iz njihovih domov, nakar so območje zasegli. Osebe podjetja Acegas-Aps je prekinilo električni tok in dotok vode, kraj so si ogledali tudi mestni redarji. Slednji so nam povedali, da se bodo stanovalci začasno zatekli k lastnim sorodnikom in prijateljem.

SESLJAN - Pri kopališču Castelreggio

Priletna gospa utonila nedaleč od plaže Že peti letošnji primer utopitve v našem morju

80-letni Annamarii Brunello zaman priskočili na pomoč kopališki mojster in zdravstveno osebje - Kopanje ob najbolj vročih urah je nevarno

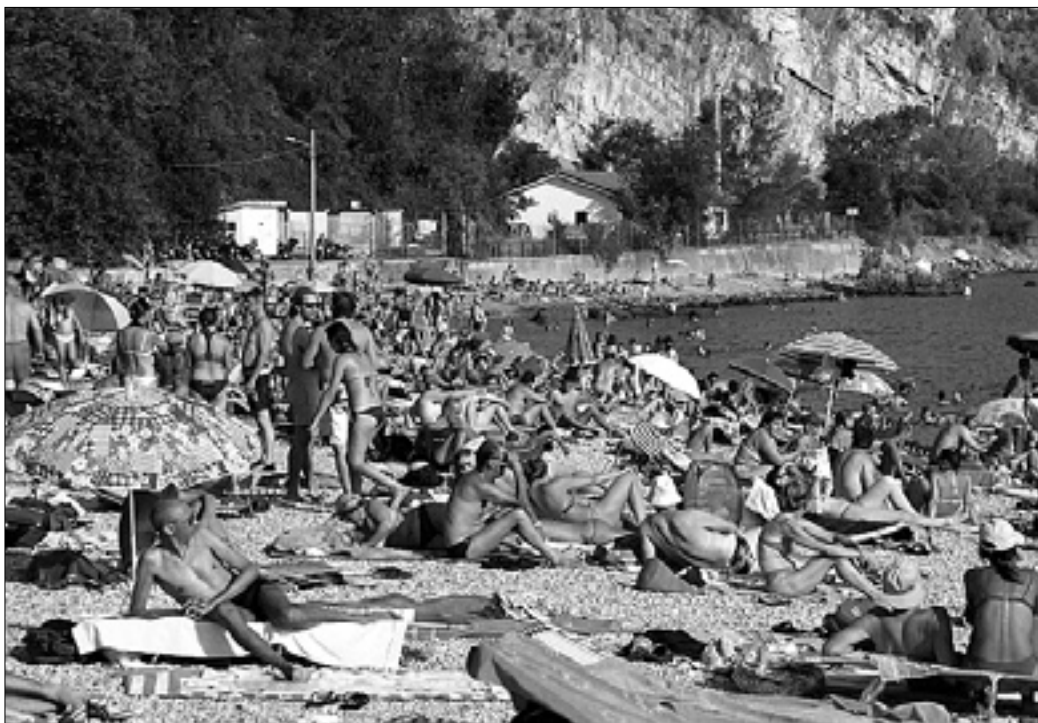
Ponovno je prišlo do žalostnega dogodka v našem morju. Priletna ženska se je utopila v Sesljanu, medtem ko je plavala le nekaj metrov daleč od obale.

Včeraj dopoldne se je 80-letna Annamaria Brunello hladila pred plažo sesljanskega kopališča Castelreggio, ko jo je obšla slabost in se je začela utapljati. Kopališki mojster se je naglo podal v vodo in jo privlekel na kopno, kjer ji je z umetnim dihanjem skušalo pomagati zdravstveno osebje. A bilo je zaman, saj gospe Brunello, ki je bila doma iz Roviga, niso uspeli obdržati pri življenju. Na kraj je prispela tudi enota tržaške kapitanije.

Letos poleti je to že peti primer utopitve v tržaškem morju, vsakič so se znašle v težavah priletne osebe. Glavni vzrok za tovrstne slabosti je termični preskok, ki se ustvari zaradi razlike med zračno in vodno temperaturo. Pri tržaški kapitaniji svetujejo starejšim osebam, srčnim bolnikom in manjšim otrokom, naj se raje ne podajajo v morje ob najbolj vročih urah. V vodo naj stopajo počasi, pri tem pa naj si postopoma močijo telo.

Natrpna plaža Castelreggio v Sesljanu, ki je bila včeraj prizorišče tragičnega dogodka

KROMA

Nov urnik urada za priseljence

Tržaška kvestura sporoča, da bo urad za priseljence od ponedeljka, 30. julija, deloval s sledečim urnikom: od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure samo za postopke, vezane na elektronsko dovoljenje za bivanje. Od ponedeljka do petka pa bo urad odprt tudi v popoldanskih urah (od 16. do 18.30), ko bodo lahko stranke dvignile dovoljenja za bivanje, uradniki pa bodo na razpolago za kakršnokoli informacijo oz. za urejanje dokumentacije v okviru dovoljenj za bivanje.

Brezplačni pregledi pri združenju Anvolt

Neprofitno združenje prostovoljcev za boj proti raku Anvolt sporoča, da v ambulanti na Miramarskem drevoredu 3 opravljajo preventivne preglede proti raku pri ženskah. Strankam tu nudijo brezplačni pap-test, ginekološki pregled in pregled prsi. Za informacije in rezervacijo pregleda se lahko zgledate na telefonski številki 040-416636.

Gasparini direktor oddelka za genetsko medicino

Redni profesor genetske medicine na tržaški univerzi Paolo Gasparini je nov direktor laboratorija za genetsko medicino pri otroški bolnišnici Burlo Garofolo. Struktura pediatrične bolnišnice je predvsem v zadnjih letih veliko investirala v vlogo genetske medicine tako na raziskovalnem področju kot pri oskrbi. Ambulanta za genetsko medicino nudi genetske storitve predvsem za diagnozo in prevencijo dednih oblik bolezni in sindromov kromosomske nestabilnosti. Gasparinijevo imenovanje predstavlja še dodatno okrepitev vezi med Burlom in tržaško univerzo, ki skuša s skupnimi močmi vselej izboljševati deželni zdravstveni in hkrati znanstveni sistem.

Avto trčil v motorno kolo

Na Istrski ulici, v bližini hišne številke 53, se je v petek zvečer pripetila prometna nesreča. Trčila sta avtomobil nissan micra in motorno kolo piaggio skipper, pri tem pa sta utrpela poškodbe voznik scooterja in njegova sopotnica, L. M. in G. F. Rešilec je oba odpeljal v katinarsko bolnišnico: voznik naj bi okrevljal v 20 dneh, G. F. pa v polovičnem času.

DEVIN-NABREŽINA - Odmevi z zadnje občinske seje

Čigava je v resnici cesta med Šempolajem in Prečnikom?

Ferfolja (SKP) izrazil solidarnost delavcem tržiškega obrata Ineos

Kdo je v resnici lastnik ceste med Šempolajem in Prečnikom: Pokrajina ali pa Občina Devin-Nabrežina? Ta problem, ki se vleče že nekaj časa, se je postavil tudi na zadnji seji nabrežinskega občinskega sveta, vprašanje pa je tudi tokrat žal ostalo brez odgovora.

Zadevo je sprožil predstavnik Stranke komunistične prenovne Adriano Ferfolja, ki je opozoril na slabo stanje te ceste in zahteval od Občine, da vendarle nekaj ukrene. Cesta, ki povezuje Šempolaj s Prečnikom, je v nekaterih odsekih nevarna, nekajkrat pa so celo posegli domačini, ki so za silo sami pokrili luknje na asfaltu. »Občinska uprava je seznanjena z zelo slabim stanjem te ceste, ki pa je pokrajinska, zato mora poseči Pokrajina,« je dejal župan Ret. Iz zemljiške knjige izhaja, da je cesta občinska last, mu je odvrnil Ferfolja. Ret se je obvezal, da bo posegel pri Pokrajini z namenom, da se enkrat za vselej konča ta nesmiselni »ping-pong« med lokalnima upravama.

Igor Gabrovec (Skupaj-Insieme) je Retovo upravo opozoril na nujnost asfaltiranja cest v Mavhinjah. Iz poročila pristojnega občinskega urada ni razvidno, da so ceste v Mavhinjah potrebne asfaltiranja, je Gabrovcu odgovoril župan. Zastopnik opozicije je izrazil nezadovoljstvo nad Retovim odgovorom in pojasnil, da so bili prebivalci Mavhinj v preteklosti že nekajkrat primorani, da sami obnovijo ceste v vasi. Občinska uprava je na koncu vsekakor obljubila, da bo nekaj vendarle ukrenila.

Nabrežinski občinski svet se je ukvarjal tudi z gospodarskimi in zaposlitvenimi problemi. Walter Ulcigra (leva sredina) je opozoril na rotacijsko dopolnilno blagajno (en teden na mesec), v katero je primoranih dvesto delavcev štivanske papirnice. Župan mu je odgovoril, da redno spremelja dogajanja v papirnici in da je v stalnih stikih tako s tržiškim županom Gianfrancom Pizzolitom, kot tudi z županom Trsta Robertom Dipiazzo. Ret je vsekakor najavil, da bo v kratkem prišlo do kadrovskih menjav na vrhu obrata, njegovo poslovanje pa je odvisno predvsem od nihanj na mednarodnem trgu papirja.

Ferfolja je izrazil solidarnost delavcem tržiškega obrata Ineos, ki bodo ostali brez dela, saj se bo tovar-

ADRIANO FERFOLJA

KROMA

IGOR GABROVEC

KROMA

GIORGIO RET

KROMA

na v kratkem selila drugam. Gre za 150 delavcev, katerim je treba dodati še približno 50 delavcev obratov, ki so na razne načine vezani na Ineos. Med njimi so tudi delavci iz devinsko-nabrežinske občine.

Župan je izrazil solidarnost zaposlenim v tržiški tovarni in je soglašal s Ferfoljo, ki je dejal, da bi lahko nekatere od teh delavcev zaposlila papirnica v Štivanu. To pa ni odvisno od nabrežinske Občine, Ret pa bo vseeno na to opozoril vodstvo papirnice. Ferfolja se je glede Imeosa zavzel tu-

di za poseg deželne uprave. Tržiška tovarna načrtuje selitev na Sardinijo, kjer jo tamkajšnje lokalne uprave menda čakajo z odprtimi rokami, deželna vlada pa ji obljublja tudi finančno pomoč.

Ferfolja je predlagal, da bi avtobus, ki ob sobotah in nedelje pelje mlade Tržačane v Sosljanski zaliv, uvedli tudi za mlade s Krasa. Podžupan Massimo Romita je zamisel označil kot zanimivo. Občina bo o tem razmislila, da bi takšno avtobusno progo uvedli prihodnjo poletno

sezono.

Massimo Veronese, vodja svetniške skupine Insieme-Skupaj, je opozoril, da se nekateri občani pritožujejo nad zamudami, s katerimi dobivajo na dom plačilna nakazila za davek na nepremičnine Ici. Odbornica Daniela Pallotta je odgovornost za zamude pripisala poštni upravi. Veronese je vsekakor pozval Retovo upravo, da se resno zamisli ob teh težavah in po možnosti uvede novosti pri pobiranju davčnih dajatev, saj je sedanja sistem očitno pomanjkljiv.

PREVOZI

Nabrežina: jutri o novi železnici

V dvorani SKD Igo Gruden v Nabrežini bo jutri javno srečanje o novi hitri železnici, ki naj bi tekla v tunelu pod goriškim in tržiškim Krasom. Gre za traso Ronke-Trst, ki se bo potem nadaljevala do Divače. Srečanje, ki se bo pričelo ob 20.30, prireja levosredinska koalicija Unije.

To bo priložnost za izmenjavo mnenj o železnici, ki bo v tržiški pokrajini stopila na plan edinole v devinsko-nabrežinski občini. In to za približno 150 metrov na območju Nabrežine kamnolomov, ki mu domačini pravijo Senik.

Napovedani so posegi zastopnika železnic Maria Golianija, predsednika deželne komisije za prevoze Uberta Fortune Drossija, geologa Livia Sirovicha in Carla Fortune, vodje tajništva odbornika FJK Lodovica Sonega.

OBČINA TRST - Polemika

Desna sredina brani regulacijski načrt

Desna sredina brani smernice novega tržiškega regulacijskega načrta in obtožuje opozicijo, da o tem vprašanju zganja demagogijo. Kamen spora niso samo popravki leve sredine, ki so bili vsi po vrsti zavrnjeni v občinskem svetu, temveč tudi sama filozofija novega prostorsko-urbanističnega načrta za mesto in okolico.

Piero Camber (Forza Italia) je včeraj v stopil v bran župana Roberta Dipiazze, ki ga leva sredina med drugim obtožuje, da se je izneveril dani besedi. V igri so nekateri popravki k temeljnemu smernicam regulacijskega načrta, za katere je župan obljubil, da jih bo občinski svet sprejel, potem pa jih ni.

Bolj vsebinske pa so kritike, ki jih opoziciji namenja Nacionalno zaveznitvo. Njegova predstavnica v mestni skupščini Alessia Rosolen očita levosredinskemu zaveznitvu, da je hotelo v bistvu uvesti zelo to-

ga zaščitna določila, brez upoštevati, kakšne so realne potrebe prebivalcev Trsta. »Če bi prevladala usmeritev leve sredine, bi ozemlje tržiške občine skoraj čez noč postalo neke vrste park ali zaščiteno območje,« pravijo na desnici. Očitno gre za zelo različne poglede na bodočnost Trsta.

Preden bo Trst dobil nov regulacijski načrt bo vsekakor preteklo še precej časa. Občinski svet je namreč osvojil šele temeljne smernice za oblikovanje tega obsežnega dokumenta, besedo pa bodo sedaj imeli občinski tehniki in načrtovalci, nakar se bo s projektom ubadal občinski svet. Svoje stališče bodo izdelali rajonski sveti, nato bo stekel rok za ugovore in pripombe. Zadnje besedo o spremembah sedanega urbanističnega načrta pa bo imela deželna uprava. Skratka dolga in zelo zapletena procedura.

»Kraška folklor«

in ne »Kraška flora«

Včeraj zvečer so v tržiškem mladinskem hotelu v Miramarskem drevoredu odprli razstavo akvarelov umetnice Mihaele Velikonja z naslovom Kraška folklor. Škrat nam je vsilil napako »Kraška flora«, za kar se umetnici opravičujemo. Razstava bo na ogled do 10. avgusta.

Alpe Jadran na slovenskem TV programu

Uredništvo televizijskega srednjeevropskega obzornika sporoča vsebino julijske oddaje, ki bo na sporedu nocoj, približno ob 20.50: triintrideseta zgodovinska regata Vogalonga v Beneški laguni (prispevek RAI Trst), festival glasbe brez meja na Gradiščanskem (ORF Gradiščansko), spomin na otroke dimnikarje v kantonu Ticino (RTSI Lugano), svinjska stegna po babičinem receptu, kot jih izdelujejo na meji med Gradiščanskim in Madžarsko (ORF Štajerska), hrana za telo in duha v samostanu St. Gilgen (ORF Salzburg), bizantinsko bogoslužje v Wohmbrechtsu (Bavarska TV), iluzionistična poslikava hišnih pročelj na Bavarskem (Bavarska TV), obnovljena riva v Splitu (Hrvaška TV). Pono-vitev oddaje bo v četrtek, 2. avgusta.

Po stezi strupenih rastlin

V botaničnem vrtu Carsiana prirejajo danes spet vodene obiske Steze strupenih rastlin in sicer ob 16. in 17. uri. Botanični vrt si lahko ogledamo od torka do petka, od 10. do 13. ure, ob sobotah in praznikih od 10. do 13. ure in od 15. do 19. ure. Za otroke je vsako jutro poskrbljeno za igralni koteček.

Zasegli vodni scooter

Avstrijska mladeniča sta včeraj popoldne prehitro vozila vodni scooter pred pristaniščem sv. Roka pri Miljah, zato jima ga je obalna straža zasegla. Plačala sta tudi kazen, saj je treba tovrstna plovila uporabljati vsaj 500 metrov od obale.

Dedki redarji, pozor!

Dne 16. avgusta zapade rok za oddajo prošnje za funkcijo dedka redarja v miljski občini. Starejši moške, ki imajo od 50 do 70 let in si želijo nadzirati pred miljskimi šolami, morajo torej do zgoraj navedenega datuma oddati izpolnjeno prošnjo na krajevem Uradu za portokol. Obrazce lahko dvignejo pri mestnih redarjih v Ul. Roma 10.

POLITIKA

Krmenka: danes in jutri praznik SIK

Na Krmeniki v dolinski občini bo še danes in jutri praznik Stranke italijanskih in slovenskih komunistov, ki je posvečen združevanju leve. Danes ob 19.30 bosta deželni tajnik stranke Stojan Spetič in tajnik sindikata FIOM-CGIL kovinarskih delavcev Antonio Saulle debatirala o pokojninski reformi in o usodi socialne države.

Praznik SIK so uvedli Spetič, Igor Kocijančič (SKP), Fabio Vallon (Demokratska levica) in pokrajinska tajnica Giuliana Zagarbia, pozdravila pa je domača županja Fulvia Premolin. Zastopniki levičarskih strank so se zavzeli za tesnejše sodelovanje med temi strankami, ki se že dobro uveljavljajo v deželnem parlamentu. Vallon je napovedal, da bo po poletnih počitnicah uradno izstopil iz svetniške skupine Levih demokratov v pokrajinskem svetu.

ZGODOVINA - V petek zvečer na pobudo VZPI-ANPI

Nabrežinci so se spomnili 60-letnice odkritja prvega obeležja padlih v NOB

Nabrežinci so pred 60 leti odkrili prvo spominsko obeležje padlim partizanom in antifašistom

KROMA

S krajšo, a zato nič manj občuteno slovesnostjo so se v Nabrežini na pobudo sekcije VZPI-ANPI spomnili na 60-letnico odkritja plošče z imeni Nabrežincev, ki so padli v osvobodilnem boju ali bili vsekakor žrtve nacifašističnega terorja. Plošča stoji na pročelju stavbe, ki je bila vrsto let sedež sindikatov, pa tudi rojstna hiša voditelja delavskega gibanja Jožefa Marizze. Polaganje vencev je spremljala žalostinka v izvedbi Mirana Pečenika, ki je na harmoniko zaigral še nekaj borbenih.

V uvodnih besedah je tajnica sekcije VZPI-ANPI Elena Legiša poudarila pomen pobud, s katerimi potrjujemo zvestobo idealom NOB ter se hkrati hvaležno klanjamo vsem, ki so na oltarju svobode in miru žrtvovali življenja. Spomin se je zaustavil tudi na lik zadnje predsednice sekcije Zorke Legiša, od katere smo se poslovili v začetku tega leta.

V imenu prirediteljev je zbrane nagovoril domačin Ivan Vogrič, ki je podal zgodovinski okvir časa, ko so Nabrežinci postavili prvi spomenik padlim vaščanom. »Plošča je bila celih triindvajset let, do odkritja osrednjega občinskega spomenika padlim 1970, mesto, kjer so se domačini klanjali spominu na padle,« je poudaril Vogrič in dejal, da gre eno prvi spominskih obeležij v občini. Spominsko ploščo so odkrili v nedeljo 27. julija 1947.

Istega dne se je v jutranjih urah v vaškem kinu odvijalo zborovanje aktivstov OF iz vsega okraja. »Takrat se nas je zbralo res veliko, da je bila na tem prostoru taka gneča, da smo se kar prerivali,« se je nedeljskega slavlja izpred šestdesetih let v petek spominjal domačin Marko Pertot. Zadnja julijska nedelja leta 1947 je bila v Nabrežini še posebej slavnostna, saj se je, poleg političnega shoda z odkritjem spomenika v dopoldanskih urah, popoldne odvijala tudi proslava 50-letnice vaše godbe s plesom pozno v večer.

Petkove svečanosti na oširku pri spomeniku so se udeležili tudi predstavniki bližnjih sekcij organizacije nekdanjih borcev s predsednikom VZPI-ANPI Giorgiom Marzijem na čelu. Navzoči so bili tudi zastopniki državne policije, orožnikov in občinskih redarjev ter nekateri občinski svetniki opozicije. Ni pa bilo nobenega predstavnika občinske uprave.(igb)

ŽELEZNIŠKI MUZEJ - Razstava ob 150-letnici prve železnice

Potovanje skozi čas po progi Južne železnice

Sugestivne fotografije postaj in krajev ob 577 km dolgi dvotirni arteriji - Razstava bo odprta do decembra

Medtem ko so v petek v Sežani slovesno proslavili 150-letnico otvoritvene vožnje z Južno železnico, je bilo praznovanje obletnice na Tržaškem skorajda nepazno. Z izjemo razstave, ki jo je v prostorih železniškega muzeja v Trstu postavilo združenje FerStoria, so italijanske železnice dogodek kratkoma prezrle. Svojega velikega razočaranja ni med včerajšnjim pogovorom na razstavi skrival Leandro Steffè, predsednik omenjenega združenja, ki skrbi, da ne bi tradicija železničarstva izumrla. »Tovrstno neutemeljeno preziranje dokazuje, kako malo so italijanske železnice pozorne na zgodovino in sklop dogodkov, ki so bistveno spremenili podobo našega mesta in spodbudili razvoj njegovega pristanišča,« je potožil Steffè. Nekaj kritik je bila deležna tudi današnja slika tržaškega železniškega prometa, ki po sogovornikovem mnenju NI rožnata. »Lega našega mesta je namreč odlična, saj se nahaja v neposredni bližini samega osrčja Evrope, neprimeren sistem železniških infrastruktur, nična povezava med vlaki in ladjami in nekonkurenčen sistem tarif pa še vedno ne dovoljujejo, da bi Trst zadihl evropski zrak; v primerjavi z našim zaostalim Trstom so druga pristaniška mesta kot sta na primer Hamburg ali Rotterdam bistveno bolj razvita in bolj odprta novostim.«

Da je predstavljal zaključni odsek pomembne dvotirne prometnice, ki je povezovala Dunaj s Trstom, se pravi središče Evrope z Jadranskim morjem, za naše mesto izredno dobrodošlo novost, priča tudi bogata razstava, ki je od četrtega na ogled v prostorih tržaškega železniškega muzeja. Kakih tristo eksponatov, od fotografij in dokumentov, do razglednic, poštinih znamk, podrobnih zemljevidov, litografij, akvarelov in posterjev prikazuje idealno potovanje z znamenito Južno železnico od Trsta do nekdanje prestolnice habsburške monarhije, se pravi do Dunaja. Ogled ponuja hkrati tudi časovni prerez zgodovine Južne železnice od njenega samega začetka pred poldrugim stoletjem do današnjih dni. 577 kilometrov dolga železniška arterija je kljubovala zgodovinskim viharim dogajanjem, vojnami, padcem imperijev in držav ter spreminjanju meja in je vselej ohranila svojo povezovalno in razvojno vlogo.

Na včerajšnjem dnevu odprtih vrat se je v železniškem muzeju zbralo kar lepo šte-

Fotografije popeljejo obiskovalca na idealno potovanje po progi Južne železnice

KROMA

vilo radovednežev. Pogled na črno-bele fotografije, ki so jih uredili neutrudni prostovoljci, ki upravljajo muzej, je obiskovalcem omogočil celo skok v preteklost, v čas, ko je sam cesar Franc Jožef obiskal naše mesto. Večji poudarek je posvečen 145 km dolgemu zaključnemu odseku med Trstom in Ljubljano s svojimi sugestivni pogledi na Trst, na pokrit in zastekljen nadvoz pred tržaško postajo (zgrajen zato, da bi onemogočil okužbo potnikov s karantenskimi infekcijami), na mogočni 319 m dolgi in 19 m visoki viadukt pri Barkovljah in na bližnji predor, na 646 m dolg in 19 m visok viadukt pri Nabrežini, na številne postaje kot so tiste v Grljanu, Križu ali na Opčinah, tako kot tudi tiste pri Postojni, Bohinjski Bistrici in Ljubljani, na serijo očarljivih parnih lokomotiv in vrsto velikih mož, ki so pripomogli, da je vlak privozil do nas. Med njimi izstopa lik beneškega inženirja Carla Ghege, očeta Južne železnice, naprednega in ustvarjalnega človeka, ki je snoval in uresničil pravo mojstrsko delo.

Razstavo v muzeju na potniškem terminalu železniške postaje pri Sv. Andreju (Campo Marzio) si bo mogoče ogledati vse do decembra in sicer ob sredo, sobotah in nedeljah od 9. do 13. ure. (sas)

DOLINA - Boris Laurica, 24. aprila 1943 - 21. julija 2007

Slovo od dobrega moža in očeta, zglednega člana naše skupnosti

Boris Laurica, župan Majence 1969 pod majem s svojimi parterji in partericami

DUTOVLJE - Praznovanje

Počastili jubilej lovske družine

Lovska družina Kras Dutovlje, ki združuje 64 članov zelene bratovščine na 6600 ha lovišča, je pred dnevi v senci starih hrastov ob lovski koči v Godnjah slavnostno počastila 60-letnico svojega bogatega delovanja. Na prireditvi, ki so jo s svojo prisotnostjo in nastopom počastili tudi slovenski lovci iz zamejstva, so nagradili institucije za uspešno sodelovanje s kraškimi lovci.

Na prireditvi je starešina dutovske LD Jože Zavadlal kratko orisal uspešno upravljanje in gospodarjenje z divjadjo v društvu vse od priključitve Primorske k matični domovini Sloveniji, ko so lovci orali ledino v zelo težkih časih, do danes. »Leta 1947 je osem lovcev podpisalo prošnjo na Ministrstvo za notranje zadeve za ustanovitev lovske družine Kras Dutovlje. Meje lovišča se do danes niso veliko spreminjale. Lovišče meri 6600 ha, od tega 5500 ha lovne površine in obsega 10 katastrskih občin. Lovci smo v začetku v glavnem gospodarili z nizko divjadjo, v zadnjem času pa z visoko divjadjo. Nastalim spremembam v naravi smo se moral prilagoditi tudi lovci. Da bi div-

jad ne občutila posledic hudih sušnih obdobj, smo zgradili 20 napa-jališč. Škode po divjadi so se začele, ko se je pojavila visoka divjad-srtnjad in divji prašič, v zadnjem času tudi jelenjad. Da bi omilili škodo na kmetijskih obdelovalnih površinah, obdelujemo 35 krmnih njiv. Lovski turizem ima pri nas globoke korenine, saj prvi pravijo, da so tržaški lovci kot lovski turisti lovili malo divjad od leta 1957 naprej. Lovskemu turizmu posvečamo veliko pozornost in name-njamo 10 odstotkov odstrela srtnjadi. Leta 1981 pa smo s prostovoljnim delom zgradili lovsko kočo,« je poudaril Zavadlal.

V kulturnem programu pa so sodelovali člani ansambla Zasavski rogisti, Kostruni in pevskega zbora Društva slovenskih lovcev Doberdob pod vodstvom dirigenta Hermana Antoniča. O življenju in delu zelene bratovščine skozi 60 let so pripravili tudi manjšo brošuro. Razrezali so tudi veliko in sladko torto ter se vsi obiskovalci ob lovskem go-lazu in prijetni glasbi povsneli in zaplesali pozno v noč.

Olga Knez

Dolino vse češče prizadenejo izgube ljudi, ki bi bili še kako koristni ne samo svojim družinam, temveč vsej naši skupnosti.

Nepričakovani, nenadni odhod Borisa Laurice, ki ga še nismo dojeli v vsej njegovi krutosti in krivici, ni prizadel samo Doline in Dolinčanov, temveč je pretresel do dna duše ves Breg, saj je imel po vseh naših vaseh prijatelje, sovrstnike, znance, ki so ga globoko spoštovali zaradi njegovih izjemnih človeških lastnosti in vsled njegove velike delavnosti, angažiranosti in nenehne prisotnosti, ki nam je dajala moč, pogum in varnost, saj ga ni bilo strah naložiti si bremen in se nikoli ni izmikal odgovornim zadolžitvam. Seznam Borisovega plemenitega doprinosu v življenju naše domače in širše skupnosti je dolg. Svojo delovno dolžnost za preživljanje je vestno izpolnjeval kot uslužbenec v ekspeditu Primorskega dnevnika, kjer je tudi dočakal upokojitev.

V mladeniških letih je igral v tamburaškem ansamblu Prosvetnega društva Valentin Vodnik. Leta 1965 je bil med ustanovitelji ŠD Breg; prevzel si je moško in žensko odbojarsko sekcijo in bil njena duša; sam je igral in organiziral, požrtvovalno prevažal odbojkarje in odbojkarice in vneto skrbel ne samo za njihovo tehnično, temveč in predvsem za njihovo človeško in osebnostno rast.

Nad vse požrtvovalno je sodeloval pri Slovenskih športnih igrah. Leta 1969 je bil župan Majence in dal največjemu dolinskemu prazniku novega zagona. Leta 1977 je bil med ustanovitelji Društva prostovoljnih gasilcev Breg. Dobrih deset let je pel v moškem zboru Valentin Vodnik. Od leta 1994 do 2006 je bil – in to v najtežjih časih – predsednik Zadruga Dolina, katere sta bila z očetom Pepijem tudi soustanovitelja, in jo s svojo umirjenostjo in preudarnostjo potegnil iz najhujših težav. Od vsega začetka je aktivno sodeloval pri projektu Dolina 2000. Bil je odbornik Kmečke zveze v Trstu; tvorno je sodeloval kot član dolinske srenje, globoko je ljubil svojo zemljo in se ji predajal kot vinogradnik in oljkar do zadnjega diha.

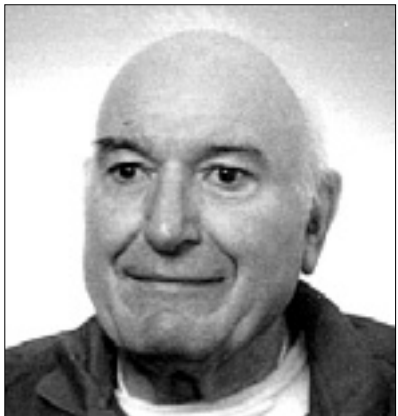
Predvsem pa se je ljubeče posvečal ženi Mileni, hčerkama Patriciji in Kristini ter sinu Mitji, ki so vestno sledili njegovemu zgledu in so tudi sami predani športnim in kulturnim dejavnostim v vasi in v celotnem Bregu. V posebno veselje sta mu zadnja leta bila še vnuček Jan in vnučka Jasmina.

V Dolini in v Bregu bomo težko sprejeli dejstvo, da ga ne bomo več srečevali ne v družini ne v družbi, kjer je njegova resna beseda vedno bila na pravem mestu, njegova pokončnost zgledna, njegov obraz vedno nasmejan, njegov značaj vedno razposajen in njegov stik s sogovornikom vedno prisrčen in duhovit.

Takšnega bomo ohranili v živem spominu, čeprav se komaj začnemo šele prav zavedati, kašnega človeka je izgubila družina in celotna naša skupnost. Žalost polni dušo ob slovesu tem, pravi pesem; globoko pretreseni nad praznino, ki je ostala za njim, bomo žalost premagovali tako, da bomo v duši obujali spomin na bogastvo, ki nam ga je Boris zapustil s svojim vzornim življenjem. Njegovemu spominu se je na pokopališču v Dolini spoštljivo poklonila ogromna množica ljudi, v slovo pa mu je ob odprtem grobu spregovoril sovaščan, prijatelj in bivši odbojarski soigralec Boris Pangerc, občuteno pa sta mu zapela združena moška pevska zbor Valentin Vodnik in zbor upokojencev iz Brega pod vodstvom Edvina Križmančiča.

ANTON MLACH

Poslovil se je zvesti naročnik našega dnevnika

V prejšnjih dneh se je tiho poslovil Anton (Nino) Mlach, domačin iz Podlonjerja. Pravili so mu tudi Borba junior. Odšel je tiho, kot je tiho živel, saj je bil vse življenje priklenjen na invalidski voziček; otrok slovenske družine, njegov oče je bil eden prvih raznašalcev našega dnevnika, je bil med drugim eden najstarejših naročnikov Primorskega dnevnika, ki ga je imel do zadnjega kot edino čtivo. Cenil je dnevnik in bil nanj navezan; želel si je, da bi o njem napisali teh nekaj vrstic, saj za seboj ne pušča bližnjih sorodnikov. In prav radi smo mu to željo izpolnili.

NAROČNIKOM PRIMORSKEGA DNEVNIKA

ki želijo prejemati časopis v kraju letovanja, priporočamo, da nas obvestijo vsaj štiri dni pred odhodom na počitnice na telefonsko številko

040-7786331
vsak dan od 12. do 16. ure ali
0481-533382
v dopoldanskih urah.

Včeraj danes

Danes, NEDELJA,
29. julija 2007

MARTA

Sonce vzide ob 5.44 in zatone ob 20.38
- Dolžina dneva 14.53 - luna vzide ob 20.41 in zatone ob 4.32.

Jutri, PONEDELJEK,
30. julija 2007

JULITA

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 32,5 stopinje C, zračni tlak 1013,4 mb pada, veter 10 km na uro vzhodnik, vlaga 31-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 25,7 stopinj C.

OKLICI: Michele Zampa in Francesca Grazioso, Roberto Benassi in Alessia Čepak, Alberto Zamattio in Barbara Garbacz, Fabrizio Aoreoli in Anastasia Cozzolino, Michele Mariano in Gabriella Troian, Giacomo Gargano in Giada Balos, Daniele Palazzolo in Manuela Crevatin, Ronald Trisp in Valentina Cappello, Alessandro Ferrari in Martina Fedrigo, Tullio Marchioli in

Loterija

28. julija 2007

Bari	38	46	79	62	4
Cagliari	16	53	32	50	37
Firence	84	53	54	44	38
Genova	36	86	6	22	2
Milan	71	6	47	9	65
Neapelj	63	71	32	54	7
Palermo	8	56	54	86	57
Rim	47	20	76	49	53
Turin	18	31	20	14	2
Benetke	69	55	87	13	7
Nazionale	36	74	23	72	42

Super Enalotto

Št. 90

8	38	47	63	71	84	jolly 69
Nagradni sklad	3.568.517,75 €					
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot	20.613.018,00 €					
Brez dobitnika s 5+1 točkami	0,00 €					
19 dobitnikov s 5 točkami	37.563,35 €					
1.460 dobitnikov s 4 točkami	488,83 €					
57.187 dobitnikov s 3 točkami	12,48 €					

Superstar

36

Brez dobitnika s 6 točkami	-- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	-- €
Brez dobitnika s 5 točkami	-- €
9 dobitnika s 4 točkami	48.883,00 €
127 dobitnikov s 3 točkami	1.248,00 €
2.706 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
17.648 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
39.513 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

organizira **članski izlet:**

»Enodnevno križarjenje po kvarnerskem zalivu«

ki bo potekal v dveh izmenah
1. in 2. septembra 2007

Za informacije in vpisovanje smo članom na razpolago
od 1. do vključno 10. avgusta 2007 v vseh naših podružnicah.

TRST

Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Combi 17, Ul. Fabio Severo 112, Ul. Mazzini 43, Žavlje - Ul. Flavia 39/c. Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Mazzini 43 (040 631785).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - Dvorana bo v poletnem času zaprta.
AMBASCIATORI - 15.15, 17.30, 20.00, 22.15 »Harry Potter e l'ordine della Fenice«.
ARISTON - (poletna arena) 21.30 »Nuovomondo«.
CINECITY - 14.45, 15.15, 16.00, 16.30, 17.30, 18.00, 18.45, 19.15, 20.30, 21.00, 21.30, 22.00 »Harry Potter e l'ordine della Fenice«; 14.50, 16.40, 18.30, 20.20, 22.10 »I fantastici 4 e silver surfer«; 14.50, 16.40, 18.30, 20.20, 22.10 »Vacancy«; 15.30, 18.30, 21.30 »Transformers«.
EXCELSIOR - Dvorana bo zaprta v poletnem času.
EXCELSIOR AZZURRA - Dvorana bo v poletnem času zaprta.
FELLINI - 16.00, 20.05 »Le vite degli altri«; 18.10, 22.20 »Ocean's thirteen«.
GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 17.00, 18.40, 22.15 »Il mio ragazzo è un bastardo«; 18.30, 20.15 »I testimoni«.
GIOTTO MULTISALA 2 - (Ulica Giotto 8) 16.50, 20.30, 22.20 »Fearless«.
KOPER - KOLOSEJ - 12.40, 15.30, 18.20, 21.10 »Harry Potter in Feniksov red«; 14.50, 17.00, 19.10, 21.20 »Disturbia«; 14.20, 16.10, 18.00, 19.50, 21.40 »Simpsonovi«.

KRAŠKO
POGREBNO PODJETJE

LIPA

ONORANZE FUNEBRI

ob trenutku žalosti...
**...diskretnost, tradicija,
vljudnost in kakovost**

BREZPLAČNA ZELENA ŠTEVILKA
800 833 233

na Opčinah
50m od tramvajske postaje

Za Trst - Pogrebno podjetje San Giusto
ul. Pietà 5/b - tel. 040.369696 - fax 040.3487704

Trst - ul. Torrebianca 37/a
tel. 040.660755 - fax 040.3479959

Opčine - Narodna ulica 32
tel. 040.211399 - fax 040.2155392

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00, 16.30, 19.00, 21.30 »Harry Potter e l'ordine della Fenice«; Dvorana 2: 11.00, 16.15, 20.00, 22.15 »Transformers«; Dvorana 3: 17.30 »I fantastici 4 e silver surfer«; 19.00, 20.30, 22.15 »Vacancy«; 16.15, 18.30 »The Reef - Amici per la pinne«; Dvorana 4: 11.00 »TMNT - Teenage Mutant Ninja Turtles«; 16.15, 19.10 »Flicka«; 17.45, 20.40, 22.15 »Maial zombi - Anche i morti lo fanno«.

SUPER - film prepovedan mladim pod 18. letom.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.00, 22.20 »Harry Potter e l'ordine della Fenice«; Dvorana 2: 19.00, 21.30 »Harry Potter e l'ordine della Fenice«; Dvorana 3: 17.20, 19.50, 22.20 Transformers«; Dvorana 4: 18.15, 20.15, 22.15 »Mail zombi - Anche i morti lo fanno«; Dvorana 5: 17.45, 20.00, 22.00 »Last minute Marocco«.

Prireditve

MLADINSKI ORKESTER INTERCAM-PUS bo nastopil na Tartinijevem trgu v Piranu v četrtek, 2. avgusta, ob 21. uri in v Izoli v nedeljo, 5. avgusta, ob 10.30. Vljudno vabljeni starši, prijatelji in ljubitelji. Morebitne informacije nudi Zveza slovenskih kulturnih društev, Ul. sv. Frančiška 20 v Trstu, tel. 040-635626.

REPENTABOR vabi na PRAZNIK VELIKEGA ŠMARNA. Letošnje praznovanje Velikega Šmarna se začne v ponedeljek, 13. avgusta, z odprtjem kioskov in kiparsko razstavo Evgena Guština po rodu iz Repna, ki pa živi v Breznici na Gorenjskem. Otvoritev razstave bo ob 21. uri. Na predvečer praznika, v torek, 14. avgusta, ob 21. uri bo koncert za orgle sopran in kontralt v okviru festivala »Med zvoki krajev«, nastopili bodo Roberto Loregian orgle, Carola Freddi sopran in Elena Biscuola kontralt. Koncert je pod pokroviteljstvom Občine Repentabor. Sam praznik Marije Vnebovzete, v sredo, 15. avgusta, je posvečen izključno verskim pobožnostim. Preko dneva sta dva osrednja romarska shoda, zjutraj bo 10. uri bo slovesnost vodil tržaški škof Evgen Ravignani, popoldanski shod bo ob 17. uri ob somaševanju domačih duhovnikov. Sledile bodo pete litanije in ob 19. uri pritrkavanje. Ta dan bo prilika tudi za sprejem zakramenta sprave. V četrtek, 16. avgusta, bo praznovanje sveta Roka, svete maše ob 10. uri zjutraj in ob 19. uri, ob 20.30 bo koncert nabrežinske godbe na pihala. Vse štiri dni so odprti kioski z kraškimi dobrotami, prav tako tudi kiparska razstava.

Šolske vesti

DRŽAVNA SREDNJA ŠOLA IVAN CANKAR v Trstu sporoča, da bo julija in avgusta ob sobotah šola zaprta (tudi v torek 14. avgusta).

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da so v prostorih Deželnega šolskega urada v Ul. S. Anastasio 12 objavljene dokončne pokrajinske lestvice učnega osebja.

RAVNATELJSTVO DRŽAVNEGA ZNANSTVENEGA LICEJA FRANCE PREŠEREN sporoča, da bo šola med poletno prekinitevjo didaktičnih dejavnosti do 1. septembra 2007 ob sobotah zaprta; šola bo zaprta tudi v ponedeljek, 13. avgusta 2007 in v torek, 14. avgusta 2007. Tajništvo bo delovalo od ponedeljka do petka, od 9.30 do 12.30.

DTTZ ŽIGE ZOISA obvešča, da bo med poletno prekinitevjo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah, in sicer do vključno 1. septembra 2007. Med tednom bo tajništvo odprto od 9. do 14. ure.

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A. M. SLOMŠKA sporoča, da bo šola ob sobotah zaprta do 1. septembra 2007.

Osmice

GIGI IN BORIS sta odprla osmico v Satorci.
OSMICO je odprl Milič, Repen 49. Tel. 040-327104.
OSMICO so odprli pri Jurčevih v Cerovljah.

Nedelja, 29. julija 2007

7

OSMICO sta odprli Mavrica in Sidonja v Medji vasi št. 10. Tel. št. 040-208987.

OSMICO ima odprto Stubelj v Šempolaju.

OSMICO je odprl Carlo Pegan, Zgonik 58.

OSMICO sta odprla v Gabrovcu, št. 27, Igor in Roberta. Odprta bo do 5. avgusta.

V SALEŽU n'puljih sta odprla osmico Just in Bojana. Vabljeni!

ŠUBER ima odprto osmico na Opčinah.

ZAHVALA

Angelo Satta

Ob bridki izgubi moža Angela se iskreno zahvaljujem vsem, ki so mi bili ob strani, izkazali sočustvovanje in počastili njegov spomin. Posebna zahvala patru Janku Hajšku za cerkveni obred in lepe poslovilne besede ter cerkvenemu pevsjemu zboru v Mahvinjah.

Žena Anica

Cerovlje, 29. julija 2007

ZAHVALA

Ganjeni ob številnih izrazih sožalja ob izgubi našega dragega

Borisa Laurice

se zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani in nam pomagali v teh težkih trenutkih.

Svojci

Dolina, 29. julija 2007

ZAHVALA

Vsem, ki so nam bili blizu ob izgubi našega dragega

Dušana Žerjala

iskrena hvala.

Svojci

Sv. Ivan, 29. julija 2007

ZAHVALA

Ob smrti naše drage

Olge Kukanja vd. Rolich

se zahvaljujemo župniku g. G. Markuži, cerkvenim pevkam in vsem , ki so na katerikoli način počastili njen spomin.

Svojci

Nabrežina, 29. julija 2007

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sožalja ob izgubi našega preljubega

Vilija Chermaza

se zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili na zadnji poti, nosilcem cvetja, soletnikom ter posebna iskrena hvala prijateljem, znancem za občutene tolažilne besede ter vsem, ki so nam bili ob strani.

Mama Mirka, žena Sonja
in sin Peter

Boljunec, 29. julija 2007

Pri osmrtnici:

Marija Pettirosso vd. Predominato
se pri žalujočih točno glasi:

vnukinji Nataša ter Deborah

Pogrebno podjetje Zimolo

FC PRIMORJE
AŠZ POMLAD

Šagra na Proseku
29. julij

Danes 29.7.
Ples z ansamblom

MI

VABLJENI!

ORGANIZACIJE IZ BAZOVICE

Vas prijazno Vabijo
na tradicionalni

VAŠKI PRAZNIK
"PRI KALU"

DANES 29. JULIJA

Za glasbo in dobro razpoloženje
bo poskrbel ansambel

OAS

Delovali bodo dobro založeni kioski!

Obvestila

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA bo od 20. julija do 3. avgusta zaprta zaradi nujnih obnovitvenih del.

KMEČKA ZVEZA obvešča svoje članke, da bo podružnica KZ v Dolini, na Kmetijski zadrugi, zaprta za dopust od 27. julija do 31. avgusta 2007.

STRANKA ITALIJANSKIH IN SLOVENSKIH KOMUNISTOV organizira danes, 29. julija, in jutri, 30. julija, na Krmenki Pokrajinski praznik glasila »La rinascita della sinistra« posvečen enotnosti leveice. Odprtje tradicionalnih eno-gastro-nomskih kioskov ob 16. uri. Danes ob 21. uri ples z ansamblom Megamix.

NOGOMETNI KLUB FC PRIMORJE IN AŠV POMLAD organizirata športni praznik na Proseku. Danes, 29. julija, ples z ansamblom Mi. Odprtje kioskov ob 18. uri. Vsi toplo vabljeni!

KRAŠKA OHCET 2007 - KD Kraški dom vabi osmičarje (zasebnike in društva) na sestanek jutri, 30. julija, ob 20.30, v Bubničev dom v Rep-

nu. Dogovorili se bomo o ponudbi, cenah in ostalem.

TABORNIKI RODU MODREGA VALA obveščajo, da je prihod z dvotedenskega taborjenja jutri, 30. julija, ob 17. uri v Rožni dolini in ob 18. uri v Sežani.

OBČINSKA KNJIŽNICA V BOLJUNCU sporoča, da bo jutri, 30. julija, delovala s sledečim urnikom: 16.00 - 18.30. Od 1. do 31. avgusta bo zaprta za poletni dopust.

ANED - ZDRUŽENJE BIVŠIH DEPORTIRANCEV V NACISTIČNIH TABORIŠČIH obvešča, da bo urad zaradi poletnega dopusta zaprt od 1. do vključno 31. avgusta.

SKD JOŽE RAPOTEC s Prebenega vabi na tradicionalno šagro, ki bo od petka, 3. avgusta, do ponedeljka, 6. avgusta v parku v Prebenegu. Toplo vabljeni.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SALEŽU je do 6. avgusta odprta po običajnem urniku (ob pon. in sredah od 15. do 19. ure).

KRUT obvešča, da je pisarna odprta s poletnim urnikom 9.00 - 13.00.

OBČINA REPENTABOR obvešča prebivalstvo, da Deželna civilna zaščita v sodelovanju z Glavno direkcijo za kmetijske, naravne, gozdarske vire in za gorske predele opravlja vzdrževalna dela na nekaterih gozdarskih poteh na območju občine za preprečevanje gozdnih požarov. Drva, ki so zložena ob poteh, je prepovedano odnašati. Na razpolago so le upravičencem, ki so bili vsakor že telefonsko obveščeni.

GLASBENA MATICA - Trst, Ul. Montorsino 2, obvešča, da bo tajništvo zaprto zaradi dopusta do vključno petka, 17. avgusta 2007.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA obvešča, da bo do 31. avgusta odprta s poletnim urnikom, in sicer od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure. **ZŠSDI** obvešča, da bosta urada v Trstu in Gorici v poletnih mesecih odprta od 8. do 14. ure.

KRUT vabi na skupinsko bivanje v Toplicah Dobrna od 26. 8. do 4. 9. 2007. Podrobnejše informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, Trst, tel. 040-360072.

KRUT vabi na skupinsko bivanje v Šmarjeških toplicah od 26. 8. do 4. 9. 2007. Podrobnejše informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, Trst, tel. 040-360072.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM prireja pod pokroviteljstvom ZŠSDI-ja poletni KAMP CHEERLEADINGA za otroke od 5. do 12. leta starosti od 27. do 31. avgusta in od 3. do 7. septembra v telovadnici OŠ F. Bevk na Opčinah. Vabljeni stari

in novi člani. Informacije in prijave v uradih ZŠSDI-ja na tel. št. 040-635627 ali 346-0441133 Petra ali 349-7597763 Nastja.

MO SPDT prireja Planinsko Šolo, namenjena osnovnošolcem, na Planini pri jezeru od 27. avgusta do 1. septembra 2007. Za informacije in prijave: 338-5953515 (Katja).

SOMPD VESELA POMLAD vabi na poletni pevski teden za osnovnošolske otroke »Poj z menoj«, ki bo od 27. do 31. avgusta 2007, v prostorih Marijanišča na Opčinah. Vsak dan od 8.30 do 17. ure bodo zborovodkinja Mira Fabjan in animatorji vodili pevske vaje, plesne, športne in kulturne dejavnosti. Prijave in informacije na št. 040-213582 (Manica), 040-213104 (Silvia) in 040-213249 (Nataša).

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča občanom, da je pri Okencu Urada za stike z javnostjo v Gruhnovi hiši (Nabrežina 158, urnik: od ponedeljka do petka 9-13, v sredo in četrtek tudi 14-17) na razpolago kartica za znižano parkirno za parkirišče v Sesljskem zalivu, ki velja do 30. septembra 2009. Vsak občan lahko dobi 1 kartico (vsako družinsko jedro pa toliko kartic, kolikor je družinskih članov z vozniškim dovoljenjem); za izdajo kartice je treba izpolniti prošnjo, ki je na razpolago na glavni spletni strani Občine www.comune.duino-aurisina.ts.it oziroma pri Uradu za stike z javnostjo. Za podrobnejše informacije je na razpolago brezplačna telefonska številka 800-002291.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča občanom, ki še niso dopolnili 16. leta starosti, da je pri Okencu Urada za stike z javnostjo v Gruhnovi hiši (Nabrežina 158, urnik: od ponedeljka do petka 9-13, v sredo in četrtek tudi 14-17) na razpolago Mladinska kartica/Carta giovani. Kartica, ki velja v 39 evropskih državah, omogoča popuste na vseh prodajnih mestih, ki so pristopila k pobudi. Mladim pod 26. letom starosti nudimo kartico brezplačno; kdor želi zaprositi za kartico, naj se osebno oglasi pri Okencu Urada za stike z javnostjo in s seboj prinese osebni dokument in fotografijo. Za podrobnejše informacije je na razpolago brezplačna telefonska številka 800-002291.

POKRAJINSKI URAD VZPI-ANPI v Ul. Crispi 3 bo v mesecu avgustu zaprt zaradi dopusta. Urad bo začel ponovno delovati v ponedeljek, 3. septembra. Telefonska tajnica in fax bosta redno delovala.

ZVEZA VOJNIH INVALIDOV obvešča, da tajništvo deluje s poletnim urnikom 9.00 - 13.00.

ENOTI KOSOVELOVE KNJIŽNICE SEŽANA delujeta s poletnim urnikom in bosta za obiskovalce odprti: Knjižnica Divača, torek in petek 11-18, Knjižnica Kozina, ponedeljek 7-14 in sreda 11-18. Osrednja knjižnica v Sežani in Knjižnica Komen imata nespremenjen urnik.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM sporoča, da se bodo dvotedenske poletne priprave za Strele (12-16 let) in Škrate (od 16. leta dalje) začele 3. septembra v telovadnici OŠ F. Bevk na Opčinah. Urniki treningov: Strele - od pon. do pet. od

17.00 do 19.00; Škrati - od pon. do pet. od 19.00 do 21.00. Dobrodošli so tudi novi člani. Informacije na tel. št. 346-0441133 Petra ali 349-7597763 Nastja.

GIMNASTIČNI ODSEK ŠZ BOR prireja intenzivni tečaj ritmične gimnastike za deklice od 7. leta dalje, ki so že lani trenirale ritmično gimnastiko. Tečaj bo potekal v jutranjih urah od 3. do 7. septembra na Stadionu 1. maja. Za informacije in prijave: 338 5953515 (Katja) in 328 2733390 (Petra). Vabljene!

KNJIŽNICA PINKO TOMAŽIČ IN TOVARIŠI bo v avgustu zaprta.

Izleti

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST vabi 4. in 5. avgusta na izlet na Raduho v Kamniško-Savinjskih Alpah. Dvodnevni izlet je primeren za vse planince. Odhod bo v soboto, 4. avgusta, ob 7. uri pred Hotelom Daneu na Opčinah. Zainteresirani naj se javijo čimprej zaradi pravočasnega rezerviranja ležišč v koči. Vse potrebne informacije dobite na tel. št. 040-220155 (Livio).

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM organizira avtobusni izlet v Gardaland v soboto, 1. septembra 2007. Informacije in prijave sprejemamo od 18.00 do 20.00 na tel. št. 349-7597763 Nastja.

Čestitke

Včeraj je slavila okrogla leta naša TETA NEVA LAVREČIČ. Obilo zdravja in dobre volje ji želi-jo Paolo, Vanda, David in Danijela, Barbara, Ervin in Marko, ki TE-TI NEVI pošilja poljubček.

Ob uspešno opravljeni maturi na Znanstvenem liceju čestitamo MAJI OTA in VERENI ŽERJUL in jima želimo še veliko nadaljnjih uspehov vsi pri SKD Jože Rapotec s Prebenega.

Jutri slavi v Križu 80. rojstni dan GIUDITTA GRUDEN. Še na mnoga leta ji želi-jo Dragica, Franko in Slava.

Te dni praznuje PETER CERKVENIČ - UČO 85 let. Da bi še dolgo obdeloval svoj vrt in srečno vozil svoj štirikolesnik mu želi-jo vsi v KD Rovte-Kolonkovec.

Letos bo na torti že 7 svečk, 5 za ERIKA in 2 za DEANA. Vse najboljše in da bi bila vedno vesela in nasmejana jima želi pranona Dora. Danes v Križu se žlahta vese- li, ker jutri nono GIUDITTO 80. leto lovi. Da bi še dosti vndim na šoniku golaž nam prtila in še veliko kršičev z nonotom Milkotom nrdila. Prvo zdravje in še zdravje ji voščimo za njeno slavlje. Stari in mladi, vsi ki jo imamo radi.

Mali oglasi

23-LETNA ŠTUDENTKA z izkušnjami varstva otrok išče zaposlitev kot varuška ter nudi lekcije iz angleškega, slovenskega in italijanskega jezika. Tel. 329-7265005.

DRUŽINA IZ TRSTA išče resno in vestno varuško za enoletnega otroka

Jutri bo praznovala 80 let

Giuditta
Gruden

Mnogo brezskrbnih dni in zdravja ji voščijo

mož Milko ter Boris
in Sandra z družinama

v jutranjih urah od meseca septembra dalje. Klicati na tel. št. 338-4219817.

ELEKTRIČARSKO PODJETJE nujno išče izkušenega električarja. Klicati na tel. št. 349-3918232 v večernih urah.

GOSPA nudi oskrbo starejšim osebam. Tel. na št. 328-3617053.

IMATE PROBLEME z likanjem ali oskrbo starejše osebe? Kličite gospo z dolgoletnimi izkušnjami na tel. št. 328-8161372.

IŠČEM DELO za pomoč v gospodinjstvu ali v domu za ostarele po možnosti v okolici Opčin. Imam strokovno znanje in izkušnje ter veselje do dela z bolnimi in ostarelimi osebami. Klicati od 13.30 do 15.00 na tel. št. 339-7860390.

IŠČEMO V NAJEM oljčni nasad in vinograd. Tel. št. 340-5990529.

KMETIJA GRUDEN ŽBOGAR je vsak dan odprta od 8. do 13. ure za prodajo svežega mleka in mlečnih izdelkov.

KMETIJA MILIČ IZ ZAGRADCA je odprta vsak večer, od 19. dalje do 12. avgusta. Tel. 040-229383.

ODDAJAM v najem, v Ul. Manzoni, 90 kv.m veliko neopremljeno dvosobno stanovanje s kuhinjo, sprejemnico z balkonom, shrambo in kletjo. Centralizirano ogrevanje. Tel. na št.: 346-8246674.

PRODAM kmečki voz (z dokumenti) za prevoz do 3,5 ton. Tel. 333-2334910

PRODAM obdelan motor za stari fiat 500 F/L s povečanim številom kubikov in stopnjo kompresije. Malo prevoženih kilometrov, po ugodni ceni. Tel. na št. 040-228382 ali 338-7220353.

PRODAM rabljene knjige za nižjo srednjo šolo Simona Gregorčiča in za 1., 2. in 3. razred liceja Franceta Prešerna. Tel. na št. 349-4328349 ali 040-382810.

RESNO DEKLE mudi pomoč pri varstvu otrok, negi starejše osebe ali kot hišna pomočnica, po možnosti v goriški pokrajini. Tel. 339-2536381.

SI SE ODLOČIL za klasični licej? Grške, latinske vadnice in še kaj oddam. Tel. na št. 040-228382 ali 338-7220353.

UVOZNO-IZVOZNO PODJETJE s sedežem v Trstu išče dinamično osebo do 30 let za delo v nabavi in prodaji. Pogoji: znanje angleščine, turščine ali slovenščine. Curriculum poslati na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst pod geslom »UVOZ-IZVOZ«.

ZARADI SELITVE prodajamo dobro ohranjeno omaro za dnevno sobo. Dimenzija 220 x 220 x 55 po ugodni ceni. Tel. 338-4288100.

julia viaggi Urnik: pon-pet 9.00-13.30 16.00-19.30; sob 9.00-12.00

Ul. S. Lazzaro, 6 - TRST - tel. 040 367886 fax. 040 367924 - info@juliaviaggi.it

MSC odhaja iz Furlanije Julijske krajine!
OTVORITVENO KRIŽARJENJE IZ TRSTA S PREKRASNO MSC OPERA

Pristanki: v Anconi, Ghytion, Pireju, Krfu in Splitu

Odhodi: od 17/09 do 24/09 od 24/09 do 1/10 od 1/10 do 8/10

POSEBNE TARIFE JULIA VIAGGI OD 675 € NA OSEBO
+ pristaniška taksa za vkrcanje / izkrcanje
REZERVACIJE PRI JULIJA VIAGGI TRST

Torek, 31. julij 2007 ob 21.00
Trg Sv. Antona

FELIX HORA
Glasbeno - poetični happy hour

s SAPFO, HOMERJEM in SENEKOM

PRIPOVEDUJE
Luca Quaia
HARMONIKA
Stefano Bembi
SAKSOFOON
Piero Purini

PO IZBORU
Bonawentura - Gledališče Miela

PROST VSTOP

OBVESTILO O JAVNI DRAŽBI ZA PRODAJO SREDSTEV

Obveščamo, da deželna Uprava razpisuje javno dražbo za prodajo št. 55 neuporabnih sredstev, razdeljenih po posameznih sklopih, ki bodo dodeljeni na podlagi kriterija najboljše tajne ponudbe na javno osnovno ceno.

Zainteresirani (družbe, individualna podjetja, združenja ali zasebniki), se lahko udeležijo javne dražbe, ki bo potekala dne **17.9.2007 ob 10.00** v sejni dvorani (prtiličje) Glavne direkcije za premoženje in splošne službe na Korzu Cavour št. 1 v Trstu.

Seznam sredstev, porazdeljenih v posamezne sklope, je izbošen na sedežu Civilne zaščite na Proseku (Trst) – pokr. cesta Strada provinciale del Carso n° 68 - v sledečih obdobjih:

- vsak petek v mesecu avgustu od 09.30 do 12.30;
- petek, 7. septembra, od 09.30 do 12.30;
- od 10. septembra do 14. septembra od 09.30 do 12.30 in od 15. do 17. ure.

Celotno besedilo s pravili razpisa, ki urejajo natečaj, je na voljo na spletni strani <http://www.regione.fvg.it/gara-prov.htm> z možnostjo tiska. Informacije in dvig razpisa na razpolago pri Upraviteljski službi, urad za upravljanje vozil (odgovorni za postopek knjig. Federico De Feo, telefon 040/3772137, fax 040/3772383, e-mail: federico.defeo@regione.fvg.it) ali neposredno pri Deželnih uradih za stike z javnostjo (U.R.P.) v Gorici, Pordenonu, Tolmeču, Trstu, Vidmu (spletna stran: <http://www.regione.fvg.it/istituzionale/urp/txt.htm>)

DIREKTOR UPRAVITELJSKE SLUŽBE IN SPOLOŠNE SLUŽBE
Oriano Turello

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.it

Primorski
dnevnik

GORICA - V parku vile Coronini se je včeraj zaključila poletna filmska prireditev

Florian von Donnersmarck zmagovalec festivala Amidei

Nagrado si je prislužil s filmom »Le vite degli altri« - Rekordna prisotnost občinstva

Florian von Donnersmarck je zmagovalec 26. izvedbe mednarodnega festivala za nagrado za najboljši scenarij Sergio Amidei, ki se je po desetih dnevih projekcij slovesno zaključil sinoči. Prvo nagrado si je nemški scenarist in režiser prislužil za film »Le vite degli altri«, sicer pa se včerajšnjega nagrajevanja ni uspel udeležiti, ker pravkar snema drug film v Los Angelesu.

Von Donnersmarcku je nagrado žirija, ki so jo sestavljali režiserja Ettore Scola, Franco Giraldi, scenaristka Suso Cecchi D'Amico, zmagovalec nagrade Amidei leta 1996 s filmom »Ferie d'agosto« Francesco Bruni, filmska igralka Giovanna Ralli in kritik Mario Sesti, podelila zaradi izredno čustvenega scenarija, ki je bil obenem brez vsakršne retorike. Ob tem se je žirija poklonila spominu glavnega igralca nagrajenega filma Ulricha Müheja, ki je umrl pred nekaj dnevi.

Letošnji festival je potekal v znamenju več novosti, ljubitelji sedme umetnosti pa so bili posebno navdušeni nad prostim vstopom na vse projekcije in nad novo, sugestivno lokacijo, parkom vile Coronini Crobner, v katerem se je vsak filmski večer gnetla množica gledalcev. Ob projekcijah desetih celovečercov, ki so tekmovali za nagrado najboljšemu scenariju, se je letošnji festival ponasal tudi s serijo ekskluzivnih retrospektiv - omeniti velja tisto o španski civilni vojni - in predvsem z uglednimi gosti, med katerimi je izstopal nemški režiser Edgar Reitz, ki so mu v petek podelili nagrado za življenjsko delo. Pester program je v Gorico privabil tudi preko 60 univerzitetnih študentov iz vse Italije, ki so jim prireditelji priskrbeli akreditacijo in prenočišče, sicer pa je festival obiskalo več kot štiri tisoč gledalcev, kar je pravi rekord. Najbolj zagrizeni in vztrajni so imeli na voljo projekcije od devetih zjutraj do poznih nočnih ur, seveda pa se je največ gledalcev zbralo na desetih večernih projekcijah v parku vile Coronini. Vsi razpoložljivi sedeži so bili zasedeni tudi med torkovo projekcijo, ki je zaradi slabega vremena potekala v Kinemaxu; tolikšno je bilo navdušenje nad festivalom.

V petek sta goriški župan Ettore Romoli in deželni odbornik Roberto Antonaz za kulturo podelila nagrado za življenjsko delo Edgaru Reitzu

BUMBACA

GORICA - Karabinjerji prijavili goriškega uradnika srednjih let

Ženske snemal pod krilom

Videokamero je skrival v torbi - Od leta 2000 je s posnetki napolnil 47 kaset VHS in 65 zgoščenk DVD

Z videokamero, skrito v torbi oz. nahrbtniku, je ženske snemal pod krilom, od leta 2000 do današnjih dni pa je s posnetki napolnil 47 kaset VHS in 65 zgoščenk DVD. Goričana srednjih let je karabinjer v civilu opazil pred dnevi na eni izmed poletnih šlager. Moški, ki je po poklicu uradnik, je torbo postavil pod mizo in jo usmerjal proti ženskam s krilom. Karabinjer je posumil, da nekaj ni bilo v redu, takoj klical kolege na pomoč in se skupaj z njimi približal do moškega. Ob pregledu torbe so karabinjerji ugotovili, da je iz nje štrlel mali objektiv videokamere, s katero je moški snemal prikupne ženske pod krilom. Karabinjerji so se odločili za preiskavo njegovega doma, kjer so našli pravi filmski studio. Poleg raznih videokamer, računalnika in tehnološke opreme za snemanje so našli več kaset VHS in zgoščenk DVD, na katerih je bilo na tisoče posnetkov in fotografij, ki jih je moški na skrivaj posnel po vsej deželi v trgovinah, barih, diskotekah, javnih lokalih in celo pred bankomati. Karabinjerji so ugotovili istovetnost nekaterih žensk, ki so bile posnete in ki so po pregledu posnetkov moškega takoj prijavile.

Po besedah kapetana Ivana Boracchie ne gre izključiti možnosti, da bi bile med posnetimi ženskami tudi mladoletne. »Če bodo preiskovalci ugotovili prisotnost mladoletnic, se bo iz sodnega vidika položaj moškega dodatno poslabšal,« je pojasnil Boracchia in pozval ženske, ki so kdajkoli opazile sumljivega moškega s črno torbo ali nahrbtnikom, naj se zglasijo na karabinjerskem poveljstvu v Gorici in prijavijo nezakonitega »snemalca«. Ob tem je Boracchia menil, da je moški po vsej verjetnosti svoje posnetke tudi prodajal oz. jih objavljval v svetovnem spletu. Po navedbah karabinjerjev so moškega že nekajkrat opazili v Gorici, vendar mu je vedno uspelo zbežati pred prihodom sil javnega reda. Lani ob božičnem času se je moški baje mudil v goriški veleblagovnici Benetton, kjer je svojo videokamero usmerjal proti prodajalkam z božičnim minikrilom. (dr)

Torba in nahrbtnik, v katerih sta bili skriti videokameri

BUMBACA

GORICA - Še danes sokolarski dnevi

Sokoli, orli in druge ujede zagospodovali goriškemu gradu

Z včerajšnje demonstracije letenja na goriškem gradu

BUMBACA

Orli, sokoli, sove in druge ujede bodo tudi danes zagospodovali goriškemu gradu, kjer od včeraj poteka prvo evropsko sokolarsko srečanje v Italiji. Na prireditvi sodeluje okoli 15 razstavljavcev, ki prihajajo iz Italije, Avstrije, Nemčije, Nizozemske, Španije in Češke. V minulih letih je prireditev potekala v okolici Nürnberga v Nemčiji. Stiki sokolarskega društva iz Furlanije Julijske krajine s

predsednikom državnega združenja sokolarjev Andreom Brusom pa so omogočili, da je bila letošnja prireditev predstavljena v Gorico. Na gradu bo danes posebno zanimivo ob 11.30 in 18. uri, ko bosta na sporedu demonstraciji letenja. Prireditev s prostim vstopom se je pričela včeraj dopoldne, ko je dobrodošlico razstavljalcem v imenu goriške občine podal odbornik Antonio Devetag.

GORICA - Marinčič o okoljskih temah in občinski upravi

Poziv županu, naj izjasni stališče o sežigalnici

»Desna sredina je vseskozi zlorabljala ločeno zbiranje odpadkov za grobe napade na Brancatijevo upravo, danes, ko je na oblasti, pa je spoznala, da je sistem dober in učinkovit. Odbornik za okolje je šel celo v Rim pobrat nagrado za dosežene rezultate, na četrtkovi seji občinskega sveta pa je tudi sprejel priporočilo opozicije za realizacijo novih ekoloških otokov,« ugotavlja občinski svetnik Foruma za Gorico Marko Marinčič v tiskovnem sporočilu in nadaljuje: »To je spodbuden politični znak, ko ne bi v isti sapi Romolijeva uprava pokazala zaskrbljujoče podcenjevanje in nepoznavanje okoljskih problemov«. Marinčič je med zadnjim zasедanjem občinskega sveta na okoljske teme postavil upravi vrsto svetniški vprašanj. Eno se nanaša na onesnaženost zraku z ozonom, ki nastaja zaradi avtomobilskih izpušnih plinov in fotokemične reakcije, ki jo pospešujeta poletno sonce in vročina. »In kaj je naredila občina? Oprala je ceste. Učinek je isti, kot če bi v stanovanju, kjer uhaja plin, oprali pod«, meni Marinčič in pojasnjuje, da je zaman spraševal po konkretnih ukrepih za omejevanje prometa

tako v zvezi z ozonom kot tudi s prašnimi delci PM10. »Zakon določa, da njihova koncentracija ne sme preseči 50 mikrogramov na kubni meter zraku več kot 35 krat letno. Odbornik za okolje niti ne ve, kolikokrat je bila ta vrednost letos že presežena, kaj še, da bi imel plan preventivnih ukrepov za zimski čas«, trdi Marinčič.

Poleg vprašanja o namenih uprave glede selektivnega zbiranja odpadkov je svetnik Foruma načel tudi problem upepeljevalnika: »Iz Romolijevih izjav v tisku razberemo, da občina trenutno nima izdelanega načrta za ponovno odprtje naprave, a te možnosti v bodoče ne izključuje«. Zato Marinčič želi, da se župan izjasni, tudi zato, ker Pokrajina ne predvideva sežiganja gospodinskih odpadkov na svojem ozemlju. »Občina bi potemtakem lahko spet pogrnala napravo le za sežiganje posebnih in škodljivih odpadkov. Temu pa se bomo z vsemi silami uprli«, trdi Marinčič. Romolija je nadalje vprašal, ali bo občina aktivirala postopek Agende 21 za strokovno in dogovorjeno reševanje okoljskih vovzlov, tako kot že leta delajo številne uprave v Evropi.

NOVA GORICA - Leto dni po prazniku ob stoletnici železniške povezave

Bohinjska železnica še vedno tiho drema

Brulc: »V turističnem smislu se je proga prebudila, drugače pa še spi«

Bohinjsko železnico so ob lanskem stoletnici mnogi opisovali kot spečo gorsko lepotico, ki pa naj bi jo prav visoki jubilej ponovno prebudil in ji vrnil nekdanji sijaj. Po letu dni se županom občin ob progi zdi, da eden najlepših železniških odsekov v Evropi, ki bi bil potreben obnove, ponovno drema, čeprav so Slovenske železnice po progi lani prepeljale 445.000 potnikov, 4,6 odstotka več kot leta 2005. Vse večje je tudi zanimanje za vožnje z muzejskimi vlaki med Jesenicami in Novo Gorico.

»V turističnem smislu se je bohinjska proga prebudila, v drugih pogledih pa še spi. Želja občin je, da bi jo modernizirali, a v tem delu še vedno tiho drema,« je povedal župan mestne občine Nova Gorica Mirko Brulc. Prav na novogoriški železniški postaji je bila pred letom velika slovesnost ob stoletnici bohinjske proge. Po navedbah župana novogoriške mestne občine je bil v promociji železniške proge, ki se lahko na 89 kilometrih pohvali z 28 predori in 65 mostovi - izstopata slabih 6,4 kilometra dolg bohinjski predor in solkanski most, s 85 metri razpona največji železniški kamniti most na svetu -, v zadnjem letu sicer narejen velik korak, a se druge zatika predvsem zaradi nenehnih sprememb v vodstvu Slovenskih železnic.

Podobnega mnenja je tudi blejski župan Janez Fajfar, ki skupaj z bohinjskim kolegom skrbi za promocijske dejavnosti proge. Fajfar je poudaril, da bi se morale tako lokalne skupnosti kot tudi Slovenske železnice bolj zavedati pomena in potenciala najlepše železniške povezave med osrednjo Evropo in morjem, ki pa je danes v zelo slabem stanju.

Prav zaradi lepote gorske lepote, kot so bohinjsko progo tudi poimenovali, jo občine želijo vpisati na Unescov seznam svetovne dediščine. Tako se bo posebna petčlanska komisija, sestavljena iz predstavnikov občin, Slovenske železnice in železniškega muzeja, ki se bo z nekaj zamude prvič srečala jeseni, proučila možnosti za vpis, ovrednotila progo, prednosti in omejitve vpisa ter ocenila stroške, je povedala direktorica tolminske občinske uprave Verena Tuta. Občina Tolmin namreč usklajuje dejavnosti za uvrstitev proge v dediščino Unesca.

Vrvež na Severni postaji ob prihodu muzejskega vlaka, ki je vozil ob priliki lanske izvedbe prireditve Okusi z meje

BUMBACA

V Slovenskih železnicah poudarjajo, da sodelujejo z lokalnimi skupnostmi. »Zanimanje domačih in tujih turistov se je zelo povečalo, saj je povpraševanje po vožnjah z muzejskim vlakom skoraj trikrat večje kot lani, tako da vsem tudi ne moremo ustreči,« so povedali iz Slovenskih železnic. Po njihovih podatkih je v prvi polovici lanskega leta po bohinjski progi peljalo 13, letos pa 20 muzejskih vlakov. Prejšnja leta so med tujimi gosti prevladovali Nemci, letos so imeli že šest muzejskih vlakov s turisti iz Francije, ki so se peljali na izlet po dolini Soče in v Goriška Brda. Veča se tudi zanimanje angleških, švicarskih in japonskih turistov, pojasnjujejo v Slovenskih železnicah.

Na večje zanimanje za bohinjsko progo kaže tudi porast potnikov in prometa. Lani so med Jesenicami in Sežano prepeljali 445.000 potnikov, kar je za petino več kot leta 2002. V letošnjih prvih šestih mesecih so po tirih ob Soči prepeljali 289.000 ton tovara, kar je dobrih 17 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju. Tudi z avtovlakom je bilo med januarjem in majem letos skozi bohinjski predor prepeljanih za skoraj desetinno več vozil, junijsko povečanje pa je skoraj 13-odstotno, so za zaključek izpostavili predstavniki Slovenskih železnic. (sta)

GABRJE - Sklenil se je 21. turnir v malem nogometu

Praznični zaključek

Med ženskami zmagale Sovodenjke, med moškim ekipa Quelli che il calcio che...

S »fešto« do poznih ur se je v petek v Gabrjah zaključil turnir v malem nogometu, ki ga je društvo Skala priredilo že enaindvajseti zapored. Med ženskami so si prvo mesto zagotovile Sovodenjke, ki so v finalu z dva proti nič premagale ekipo Rupa-Peč, tretje pa so bile Štanderke. Med moškimi so se do zmage dokopali člani ekipe Quelli che il calcio che..., z drugim mestom so se morali zadovoljiti Štandrežci, s tretjim pa ekipa Piedimonte Zorzenon. Po že ustaljeni tradiciji so prireditelji turnirja s pomočjo številnih pokroviteljev poskrbeli za bogate nagrade, ki so poleg vseh ekip razveselile tudi najboljše posameznike. Za najboljšega strelca turnirja je bil razglašen Giancarlo Villani (Quelli che il calcio che...), ki je dal 9 zadetkov, najboljši vratar pa je bil Massimiliano Faggiani (Štandrež). Med ženskami si je s 7 zadetki nagrado zagotovila Elena Kovic (Sovodnje), za najboljšo vratarko pa je bila imenovana Katjuša Peric (Rupa-Peč). Ob tem so prireditelji izbrali tudi lepotico turnirja, in sicer sovođensko nogometašico Paolo Uršič. Nagrade so podelili tudi sodnikom, posebne časti pa so bili deležni člani ekipe Sovodnje ribičija, ki so si prislužili prestižni »Pokal kiosk«. Nagrajevanju je sledil ples s skupino »The Muff Show«, ki je poskrbela za prazničen zaključek prvenstva.

Nagrajene lepoticke (zgoraj) in številno občinstvo na petkovem prazniku ob zaključku turnirja (desno)

BUMBACA

ŠTARANCAN - Včeraj ob 11.30

Motorista doživela prometno nesrečo

Motor, s katerim sta se moška ponesrečila

ALTRAN

Motorista sta včeraj ob 11.30 v Štarancanu doživela hudo prometno nesrečo. Iz še nepojasnjenih razlogov je voznik na križišču med ulicama Grapette in Morante izgubil nadzor nad motorjem yamaha tenera 750, nato pa skupaj s sopotnikom padel na tla. Na kraju je posredovalo osebje službe 118, ki je motorista prepeljalo v tržiško bolnišnico. Eden je zadobil lažje poškodbe, drugi pa naj bi bil v hudem zdravstvenem stanju. Osebje sil javnega reda njenih istovetnosti ni posredovalo. Prometno nesrečo je v petek pri Poljanah okoli 21. ure doživel tudi 65-letni M.L. iz doberdobske občine, ki je s svojim motornim kolesom zapeljal s cestišča. Reševalci so ga prepeljali na Katinaro, k sreči pa se je izkazalo, da je zadobil le lažje poškodbe. Okreval naj bi v nekaj več kot desetih dnevih.

PEVMA - Praznovanje zavetnice sv. Ane

V znamenju kulturne dediščine

Predstavitvi Vogričeve knjige je v petek sledilo številno občinstvo

BUMBACA

Kulturno-družabni večer je v petek v Pevmo priklical kar lepo število ljudi. Šlo je namreč za prvi večer tridnevne praznovanja domače zavetnice sv. Ane, ki je bil v celoti posvečen raznim oblikam kulturnega in umetniškega izražanja. Na dvorišču osnovne šole Josip Abram so najprej predstavili knjigo »Drobtinice iz goriških šeg in navad« Zdenka Vogriča, ki se v marsikaterem poglavju približe dotika prav vasi na desnem bregu Soče. Po pozdravnem nagovoru predsednika krajevnega sveta Lovrenca Peršolje je v imenu ZSKD o pomembnosti zbiranja in ohranjanja kulturne dediščine in izročila spregovoril Aldo Rupel. Knjigo in njeno sporočilnost sta podrobneje predstavila Erika Jazbar, ki je publikacijo uredila, in sam avtor Zdenko Vogrič, ki je opisal potek njenega nastajanja. Obiskovalci večera so si lahko ogledali tudi razstavo fotografij, ki so zaobjete v sami knjigi.

V nadeljevanju večera so publiko razveselili igralci Prosvetnega društva Štandrež, ki so se predstavili s humoris-

tično gledališko igro Kdo je zadnji v režiji Janeza Starine. Štandrežci so poželi prisrčen aplavz, saj so dokazali, da znajo spraviti v smeh in dobro voljo sleherno publiko. Pred zaključkom večera je pobudnica natečaja in članica žirije Mirjam Radinja v sliki in besedi predstavila pobudo, ki je na pevmskem praznovanju že tretjič na sporedu. Gre za zanimiv natečaj z naslovom V domačem vrtu cvetijo. Natečaja za urejanje cvetličnih kotičkov in balkonov se je letos udeležilo kar 34 ljubiteljev lepe okolice. V veži šole so bile tudi razstavljene fotografije vseh sodelujočih cvetličnih kompozicij. Večer je povezovala Martina Cumin iz Pevme.

Breskve v vinu in druge dobrote so zaključile nadvse prijetno prireditve, ki so jo s harmoniko, kitaro in drugimi doma izdelanimi instrumenti še dodatno razveselili Joško, Vili, Miloš in Marta. Praznik sv. Ane se bo zaključil danes s procesijo in slavnostno mašo ob 9. uri. Sledila bo tradicionalna družabnost z odličnim briškim vinom in prav tako odličnimi domačimi dobrotami. (vip)

GORICA - V petek obisk s severa

Danci iz Nemčije in Frizijci pri goriških Slovencih

Skupina mladih Dancev iz Nemčije in Frizijcev iz Holandske se je v petek mudila v Gorici ter spoznavala življenje slovenske narodne skupnosti v mestu in v pokrajini nasploh. »Mlade manjšince gostimo v okviru projekta izmenjave, ki ga prirejamo v sodelovanju z mladinsko organizacijo YEN,« je povedal Ivo Lachi v imenu združenja MOSP, ki od prejšnje sobote skupaj z mladinsko sekcijo SSK gosti mlade Dance in Frizijce. V petek so manjšince, ki so prišli v Trst prejšnjo soboto, pospremili do Gorice, kjer so se v dopoldanskih urah srečali s pokrajinsko odbornico Maro Cernic, ki jim je spregovo-

nila o zaščiti slovenske in furlanske narodne skupnosti, nato pa jim je predstavila delovanje pokrajine. Mlade - skupno jih je na obisku v naših krajih sedem - je spremljal predsednik podgorskega rajonskega sveta Walter Bandelj, sicer pa so manjšinci obiskali uredništvo Novega glasa, sedež Mohorjeve družbe in KC Lojze Bratuž, kjer so se srečali s predsednikom Franko Žgavec, s predsednikom SSO Janezom Povštom in s predstavnikom SZ Olympia Andrejem Vogričem. Ob tem so se manjšinci v spremstvu Bandlja, ki jim je med drugim orisal dejavnosti ZSKP, mudili še v knjižnici Damirja Feigla in v KB Centru.

Sproščujoča glasba za vroče poletje

Nocoj se bo na osrednjem trgu 24. maja v Krminu začela letošnja poletna izvedba festivala Jazz&Wine, ki vsako leto poživi kulturno ponudbo mesteca ob vznožju Brd. Združenje Controtempo je letos poskrbelo za program, ki s prevzemajočimi ritmi želi poživeti poletne večere. Sloviti bobnar Horacio »El Negro« Hernandez, zmagovalac nagrade Grammy award in sodelavec Tita Puenteja, Carlosa Santane, Chick Coree in drugih bo danes zvečer v klasični jazz zasedbi bobni, bas, klavir, trobenta predstavil program Italuba, v katerem ponuja zanimiva spletkarjenja latin jazz, modernega ameriškega jazzu in prvin svetovne glasbe (world music). Jutri bomo lahko prisostvovali edinemu italijanskemu nastopu zasedbe Afro Cuban Jazz Master, kateri se bo pridružil tolkač na jeklene bobne Andy Narell. Nastopi deset in več-članskih skupin kubanskih in drugih latino glasbenikov so vedno nekaj zelo privlačnega. Poleg glasbe kraljuje tu želja po plesu in zabavi, kar smo tudi v prejšnjih letih lahko v Krminu ob nastopih pododnih bendov doživeli. Afro Cuban Jazz Master ponujajo uigran program, ki je osnovan na različnih glasbenih zvrsti, kot so son, huajira, danzon, salsa in drugi karibski ritmi. Zasedbo vodi kubanski flavtist in glasebeni direktor Orlando »Maraca« Valle, sicer znan tudi po svoji drugi skupini, Maraca & Otra Vision, ki smo jo lahko poslušali na začetku julija v Ljubljani. Zadnji koncert niza Jazz&Wine Summer 2007 bo v torek, vedno ob 21. uri, ko bo nastopil angleški glasbenik Ray Gelato, izvrstni izvajalec swing, jive, jump in rock 'n' roll glasbe. Gelato bo predstavil program, ki je posvečen italijanskemu pevcu Renatu Carosoneju. Ponudba živahne in povsem žive glasbe, ki bo prevzela marsikaterega poslušalca.

Jutri na Gradini

V okviru poletnih srečanj, ki jih prireja doberdobska občinska uprava, bodo jutri ob 21. uri v sprejemnem centru Gradina predvajali film »Little Miss Sunshine«.

Gledališče v Štmavru

V štmavrski kmetiji Castel San Mauro bo danes ob 21. uri narečna gledališka predstava »Amor, no xè brodo de fasoi« v izvedbi skupine Gruppo teatrale per il dialetto. Igro bo spremljala brezplačna degustacija vin in jedi, zato pa je potrebna rezervacija na številki 339-2178490. Predstava spada v niz večerov, ki jih prireja združenje Asso s podporo Fundacije Goriške hranilnice.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
AL REDENTORE, ul. 9 Giugno 36, tel. 0481-41034.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
AL LAGO - PRI JEZERU, Rimska ul. 13, tel. 0481-78300.

Kino

GORICA KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.20 »Harry Potter e l'Ordine della Fenice«.

Dvorana 2 in Dvorana 3: rezervirani za Festival Sergio Amidei.

CORSO: zaprto.

TRŽIČ KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.20 »Harry Potter e l'Ordine della Fenice«.

Dvorana 2: 19.00 - 21.30 »Harry Potter e l'Ordine della Fenice«.

Dvorana 3: 17.20 - 19.50 - 22.20 »Transformers«.

Dvorana 4: 18.15 - 20.15 - 22.15 »Maial zombi - Anche i morti lo fanno«.

Dvorana 5: 17.45 - 20.00 - 22.00 »Last minute Marocco«.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da so bile v prostorih Pokrajinskega šolskega urada v Gorici v petek, 20. julija, objavljene dokončne pokrajinske lestvice učnega osebja.

RAVNATELJSTVO ŠOL CANKAR - VEGA - ZOIS sporoča, da se bo pouk za dijake treh šol pričel v ponedeljek, 10. septembra, (razen 3., 4. in 5. razreda Cankar, ki pričnejo delovno prakso 3. septembra). Koledar za šolsko leto 2007/08 je izobešen na oglasni deski šole; objavljen je tudi na spletni strani šole www.potep.org.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bo na izlet v Kranj in Radovljico odpeljal prvi avtobus v soboto, 4. avgusta, ob 5.45 iz Jamelj s postanki v Doberdobo, na Poljanah, Vrhu, v Sovodnjah in Štandrežu. Drugi avtobus pa bo odpeljal ob 6. uri iz Gorice izpred gostilne Primožič, nato izpred Pevmskega mosta (pri vagi), iz Podgore (pred spomenikom in telovadnico) ter iz Štandreža (pri cerkvi). Udeleženci so naprošeni, da čim prej poravnajo akontacijo 20,00 evrov. Vsak mora imeti veljavno osebno izkaznico ali potni list.

UPOKOJENCI DOBERDOB organizirajo enodnevni izlet v soboto, 1. septembra, na Goli otok; informacije in vpisovanje v trgovini pri Milji (tel. 0481-78398), v gostilni Peric (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 0481-78121) do 15. avgusta.

Čestitke

KATRIN KOMJANC - VOGRİČ iz Števerjana je dosegla stotico na Evropskem inštitutu za design v Milanu. Za odličen uspeh ji čestitajo vsi, ki jo imajo radi. Nečaki Sara, Janez, Mosè, Alesja, Mikol in Petra ter Gaja iz nebes ji pošiljajo poljubčke za skorajšnji 22. rojstni dan.

Obvestila

CENTER GRADINA V DOBERDOBU v ponedeljek, 30. julija, ob 21. uri predvajanje filma »Little Miss Sunshine«.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bo društveni sedež na Korzu Verdi 51/int. zaprt od 1. do 31. avgusta.

MLADINSKI DOM obvešča, da bodo uradi zaprti do petka, 31. avgusta. Informacije lahko dobite na tel. št. 0481-536455 v jutranjih urah. V ponedeljek, 3. septembra, se bo dejavnost pričela ob 8.30 s pripravo petošolcev na vstop v srednjo šolo.

OBČINSKA KNJIŽNICA v Doberdobo bo zaprta do 13. avgusta.

OVER NIGHT - Goriška pokrajina nudi vsako soboto brezplačni avtobusni prevoz do zabavišč in nočnih lokalov. Odhod avtobusov: Gorica - Rdeča hiša 21.50, Travnik 21.55; Tržič - ul. Pocar 22.10, 22.20, 23.10, 23.15, ul. Valentinis-Gaslini 22.20, 22.30, 23.20, 23.25; Sesljan - morje 22.35, 22.45, 23.35, 23.40. Vrnitve: Sesljan - morje 1.10, 2.10, 3.10, 4.10; Tržič - ul. Valentinis-Gaslini 1.25, 2.25, 3.25, 4.25, ul. Pocar 1.35, 2.35, 3.35, 4.35; Gorica - Travnik 3.00, 5.00, Rdeča hiša 3.05, 5.05; informacije na spletni strani www.apggorizia.it ali na tel. 800-955957.

PLANINSKO DRUŠTVO NOVA GORICA vabi v soboto, 4., in v nedeljo, 5. avgusta, na dvodnevno turo v pogorje Dachsteina v Avstriji. Število udeležencev je omejeno, predhodne prijave sprejemajo do torka, 31. julija, ko bo ob 18. uri obvezen sestanek z udeleženci. Informacije na sedežu društva, v Bazo-

NAROČNIKOM PRIMORSKEGA DNEVNIKA

ki želijo prejemati časopis v kraju letovanja, priporočamo, da nas obvestijo vsaj štiri dni pred odhodom na počitnice na telefonsko številko

040-7786331
vsak dan od 12. do 16. ure ali
0481-533382
v dopoldanskih urah.

viški ulici 4, ali na tel. št. 0038641-964061 (v večernih urah).

V GALERIJ DRŽAVNE KNJIŽNICE v Gorici bo do 5. avgusta na ogled prodajna razstava dragocenih grafik, knjig in zemljevidov StampAntica 2007.

TABORNIKI RODU MODREGA VALA obveščajo, da bo prihod z dvotedenskega taborjenja v ponedeljek, 30. julija, ob 17. uri v Rožni dolini in ob 18. uri v Sežani.

GLASBENA MATICA GORICA sporoča, da bodo uradi zaprti do 17. avgusta. Od 20. avgusta bo tajništvo odprto od 10. do 12. ure za vpisovanja ter za prijave na poleno delavnico, ki bo potekala v Doberdobo od 27. do 31. avgusta. Informacije na tel. št. 081-531508 od 10. do 12. ure.

Prireditve

»MONFALCONE ESTATE« v organizaciji občine Tržič: do 5. avgusta (Občinska galerija sodobne umetnosti na trgu Cavour) »Onde Meditteranee« med 20. in 23. uro fotografska razstava Stefana Grazinija in video razstava italijanskih umetnikov z naslovom Albedo; danes, 29. julija, 21.30 (Marina Julia) nastop godbe »Civica città di Monfalcone«; v ponedeljek, 30. julija, 21.30 na (Trg v Panzanu) film »Happy feet«.

LEG (LIBRERIA EDITRICE GORIZIANA) vabi na notranje dvorišče knjižarne na korzu Verdi 67 v Gorici na srečanja z naslovom Avtorji in knjige na dvorišču, v soboto, 4. avgusta, ob 18. uri. Predstavili bodo literarno dejavnost tržaškega avtorja Mauri Covaciche. Z njim se bo pogovarjal univerzitetni profesor Fabrizio Merioi.

OBČINA ROMANS organizira prireditve »Inseguì la tua storia«: v Medej, na vrtu Vile S. Marija Miru, v četrtek, 2. avgusta, ob 17.30 laboratorij z naslovom »Pasticciando con l'argilla«, ob 21. uri gledališka predstava »La vigna nata per amore«.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
AGIP - Ul. Duca d'Aosta 74
ESSO - Ul. Brass 7/b
TAMOIL - Ul. Lungo Isonzo 110
ERG - Ul. Brig. Re, na državni cesti 56 km 33+

TRŽIČ
ESSO - Ul. Boito 64
API - Ul. Grado
SHELL - Ul. Boito 7

RONKE
SHELL - Ul. Redipuglia 23/a
ERG - Ul. Aquileia 35

ZAGRAJ
OVIM - Ul. Garibaldi

ŠKOCJAN
AGIP - Ul. Grado 10

ŠLOVRENC
AGIP - Ul. Nazionale, na državni cesti 56

VILEŠ
ERG - Državna cesta 351 km 16+250

KRMIN
SHELL - Drevored Venezia Giulia 23

PONUDBA PO NABAVNI CENI

plačate isto ceno,
kot smo jo plačali mi

2x1

1 KOS 4,80 €

**Sladoled
Carte D'Or
ALGIDA**
več okusov
4,80 € / kg

2 KOSA

4,80
9.294 lir

0,45
871 lir

**Kremni
jogurt
MÜLLER**
več okusov
150 g
3,00 € / kg

3,70
7.164 lir

**Ekstra
deviško
oljčno
olje
SAGRA**
1 liter

3,20
6.196 lir

**Tunina
STAR**
v oljčnem olju
6 pločevink x 80 g
6,67 € / kg

0,79
1.530 lir

**Ledeni čaj
Beltè VERA**
limona / breskev
1,5 l

38,00
73.578 lir

**Nahrbtnik Body
Art INVICTA**
raztegljiv,
mere: 39x29x14+9 cm
na razpolago v več barvah

**Mobilni telefon
NOKIA 2610**
dual band, barvni zaslon,
litijska baterija, vgrajena antena,
polifonična zvonjenja, igrice,
prostoročno telefoniranje,
mp3, voice memo

49,00
94.877 lir

MONFALCONE/TRŽIČ, kraj San Polo, ul. Pocar

avtobus: proga 10 APT - Ulica S. Grado P.C. 19 - Tel. Hipermarketa 0481/416740

URNIK: ponedeljek 14.30 - 21.00, od torka do sobote **NEPREKINJEN** URNIK 9.00 - 21.00

Razburkane vode italijanske politike je v teh zadnjih tednih dodatno razburkala zadeva Unipol. Poskus zavarovalnice zadržnega sistema, da bi prevzela banko BNL vzporedno z naskokom pooblaščenega upravitelja BPI Giampiera Fioranija na banko Antonveneta, že najmanj dve leti buri duhove na italijanski sceni, zahteva milanske sodnice za predhodni postopek Clementine Forleo parlamentu, naj dovoli uporabo prisluhov šestih parlamentarcev tudi za sodno preiskavo, pa je bila dodaten silovit potresni sunek, ki je z neznansko rušilno močjo »stresel« do temeljev »Palačo«, še naj celotni sistem italijanske oblasti imenujemo tako kot pokojni Pierpaolo Pasolini. Sunek je bil tako močan, da se je tokrat poleg običajnih politikov in komentatorjev odzval tudi predsednik republike Giorgio Napolitano v svojstvu predsednika Višjega sodnega sveta. Napolitano je odrezavo opozoril sodnike, naj v svoje sodbe in stališča ne vnašajo ocen, ki ne sodijo v sodno prakso.

Sicer pa je zahteva milanske sodnice dvignila temperaturo tudi znotraj »Palače« same tako v odnosih med strankami opozicije, kot zlasti v odnosih med strankami leve sredine. Ministra Clemente Mastella (pravosodje) in Antonio Di Pietro (infrastrukture) sta si zopet v laseh, saj je prvi odredil takojšnjo inšpekcijo v uradu milanskih sodnikov za predhodni postopek, medtem ko je nekdanji sodnik Di Pietro odločno branil delo mlade sodnice in ostro kritiziral tudi predsednika Napolitana zaradi njegove izjave. Ostro sta se tudi sprla sekretar Levih demokratov Piero Fassino in predsednik poslanske zbornice Fausto Bertinotti. Fassino je tretjemu možu v državi zelo zameril oceno, da »parlamentarci ne smejo zahtevati privilegijev«. Prav tako ostro je Fassino reagiral na komentar odgovornega urednika lista Il Corriere della sera Paola Mielija, po katerem v poskusih prevzemov dveh bank ni bilo dejansko nobene razlike med vrhom Hrasta in Silvio Berlusconiem.

Spodletela poskusa Unipola in BPI, da bi prevzela banki BNL in Antonveneta že dve leti zastuplja italijansko politično sceno in je zaostriła odnose med politiko in sodstvom. Zaradi pomoči, ki jo je nudil italijanskim ponudnikom ter ovir, ki jih je postavljali tujim bankam, ki so se potegovale za omenjena zavoda, je bil tudi nekdanji guverner Banke Italije Antonio Fazio prisiljen k odstopu, milansko tožilstvo pa je zanj, za Fioranija in za še 66 osumljenih (med njimi so nekdanji prvi mož Unipola Gianni Consorte, poslovnež iz Brescie Emilio Gnutti, rimska premičninska posrednika Stefano Ricucci in Danilo Coppola) že zahtevalo formalno obtožbo in sodni proces. Sprva je kazalo, da gre za vzporedna poskusa, s katerimi naj bi si po eni strani leva sredina prek Unipola po drugi pa desna sredina predvsem prek BPI zagotovila nadzor nad dvema pomembnima bankama. Fiorani pa je pred nekaj dnevi v intervjuju za list La Repubblica povedal, da je bil načrt še veliko bolj ambiciozen, saj naj bi se novi banki v srednjem roku povezali in oblikovali enega največjih italijanskih bančnih koncernov, večinski delež bank bi ostal v italijanskih rokah, medtem ko bi španska in nizozemska banka, ki sta se tudi zavzemali za prevzem BNL in Antovenete, ostali praznih rok.

Načrt se je izjalovil, ker BPI in Unipol nista bila finančno dovolj močna, da bi prevzela banki, ker je guverner Fazio pregrobo kršil evropska pravila o svobodni konkurenci, da bi favoriziral italijanski navezi, ker sta obe navezi kupovali delnice BNL in Antonvenete z metodami, ki niso bile ravno v skladu z veljavnimi pravili. Sum, da je v zakulisju marsikaj nesprejemljivega, pa je zaostril tudi vzporedni poskus Stefana Ricuccija, da bi

prevzel večinski delež v listu Il Corriere della Sera.

Zakulisna in manj zakulisna dejavnost nista šli mimo neopazno, za poskuse prevzemov se je začelo zanimati sodstvo. K uspehu sodne preiskave je veliko prispevalo tudi prisluškovanje telefonskim pogovorom Fioranija, Consorteja, Coppole, Ricuccija, Gnuttija in ostalih vpletenih. Prav ti prisluhi so razkrili stalne stike poslovnežev, ki so poskušali prevzeti BNL in Antonveneto, s politiki. Consorte se je pogovarjal predvsem s Fassinom, z Massimo D'Alema in senatorjem LD Nicolo Latorrejem (velja za enega najtesnejših sodelavcev sedanjega zunanjega ministra), Fiorani pa je imel v Forza Italia stike predvsem s senatorjem Luigiem Grillom in Romanom Comincioliem ter poslancem Salvatorejem, nekega dne pa se je z ogromnim kaktusom podal na Sardinijo, kjer se takratnega premiera Siliva Berlusconija seznanil s svojim projektom (»Bil je najbolj prebrisan, saj bi si ob morebitnem uspehu lahko lastil zaslugo, da je prispeval k projektu, ob neuspehu pa zagotovil, da v zadevo ni vpleten,« je o pogovoru z Berlusconiem dejal Fiorani).

Vsebina prisluhov je bila že večkrat objavljena v časopisih. Polnila je strani dnevnikov že takoj po začetku preiskave (objava pogovora med Faziom in Fioranijem, med katerim je guverner napovedal sogovorniku, da je pravkar odobril načrt za prevzem Antonvenete, je imela kot posledico stopnjevanje pritiska na gu-

vernerja, ki je bil prisiljen k odstopu), nato pred nekaj meseci, ko je bila končana preiskava o vlogi Ricuccija in ko so bili prisluhi na razpolago tako obrambi kot predstavnikom prizadetih strank, sedaj pa zopet, potem ko jih je sodnica Clementina Forleo poslala parlamentu z zahtevo, naj odobri uporabo teh prisluhov v sodnem postopku. Novost ni torej v vsebini prisluhov, ki so bili že znani, novost je predvsem v utemeljitvi, s katero je milanska sodnica podprla svojo zahtevo. Do pred nekaj tedni je veljalo tolmačenje, da so predvsem voditelji Levih demokratov pozorno spremljali Consortejev poskus prevzema BNL, vendar v njihovih besedah ni bilo nič kaznivega, ampak samo neoportuno in odločno preveč navdušeno navijanje, v katerem pa ni bilo nič kaznivega. Forleova je to sliko postavila na glavo. Po njeni oceni je bilo ravnanje politikov kaznivo, kršili naj bi veljavna pravila, nastopali naj bi kot združba. Takša ocena je še posebej za predstavnike Hrasta nesprejemljiva klobuta, za katero naj bi se skrival tudi oster politični napad na sedanje vodstvo Hrasta in na nastajajočo Demokrasko stranko.

Utemeljitev milanske sodnice je zato odjeknila kot bombna eksplozija na pregreti italijanski politični sceni. Mnogi - in med njimi tudi predsednik republike Napolitano - so ocenili zahtevo sodnice in njeno utemeljitev kot kršitev veljavnih pravil, sodnica, ki je pred leti že dvignila veliko prahu s sodbo, v kateri je poudarila razliko med uporniki in teroristi,

naj bi skratka preseгла pooblastila, si delno prilastila vlogo tožilca in s svojimi pripombami na kriminalnem načrtu šla krepko čez rob dovoljenega. Po mnenju nekaterih drugih komentatorjev (še posebej odločno je v Repubblici zagovarjal to tezo jurist Franco Cordero), pa je ravnala v skladu s predpisi, njene nerodnosti pa naj bi bile tudi posledice zelo slabo napisanega zakona. Nekdanji šef milanskega tožilstva Gerardo D'Ambrosio pa je menil, da je Forleova sicer ravnala napakno, ker bi morala za tako oceno počakati, da tožilstvo konča preiskave, obenem pa je pozval parlament, naj dovoli uporabo prisluhov.

Težko je napovedati, kako bosta odločila domova parlamenta in kdaj se bosta izrekla, voditeljem Levih demokratov pa je treba priznati, da so zelo korektno napovedali, da bodo predlagali, naj parlament dovoli uporabo prisluhov, »ker nočemo prikriti ničesar in želimo javno dokazati svojo nedolžnost«. Sum, da se za celotno zadevo skriva politični napad na Hrast in na nastajajočo Demokrasko stranko ostaja, kot ostaja tudi ocena, da je milanska sodnica prestopila mejo pristojnosti, toda Fassino, D'Alema in Latorre se ne nameravajo skriti za svojo funkcijo parlamentarcev, ampak želijo jasno dokazati, da niso kršili zakonov. Glede na italijansko prakso, je ta odnos ne navadno korekten in ga velja poudariti.

Ta nov odnos do sodstva in pripravljenost na javno dokazovanje svoje nedolžnosti je samo ena plat zadeve Uni-

pol kot tudi mnogih drugih gospodarsko-političnih afer zadnjih let. Srž problema je, da je v Italiji gospodarstvo še vedno preveč odvisno od politike in da se politiki še vedno stalno vmešavajo v gospodarstvo, pogujejo gospodarstvenike in njihove projekte. Politika bi morala v demokratični državi nakazati pravila in skrbeti, da bodo veljala za vse enako, medtem ko je v Italiji praksa, ki je tudi odraz etatiističnega pristopa vseh strank, da se politika stalno vmešava v gospodarstvo. To je veljalo in velja še posebej za državna podjetja, pri dedičih komunistične partije pa je ostala še vedno zelo tesna vez z zadrugami. Sicer pa ima vsak vidnejši italijanski politik v svoji mreži kontaktov tudi vrsto poslovnežev in podjetnikov. V zadnjih casih pa tudi gospodarstveniki radi segajo na politična tla kot kaže med drugim nastopanje predsednika Confindustrie Luce Cordera di Montezemola.

Tega spleta najbrž ni mogoče presekatiti takoj, pomemben korak naprej pa bi bilo že dejstvo, da bi ga začeli vsaj postopno razpletati in si prizadevati zato, da bi bili politika in gospodarstvo bolj neodvisna. Ali si bo nastajajoča Demokraskta stranka, ki želi biti dejavnik rasti in modernizacije italijanske družbe, ločevanje politike od gospodarstva postavila kot enega glavnih ciljev? Če bo imela dovolj poguma, da si ta cilj zastavi, predvsem pa, da ga tudi konkretno uresničuje, bo dejansko začela novo poglavje v italijanski zgodovini.

PO ZAHTEVI MILANSKE SODNICE CLEMENTINE FORLEO

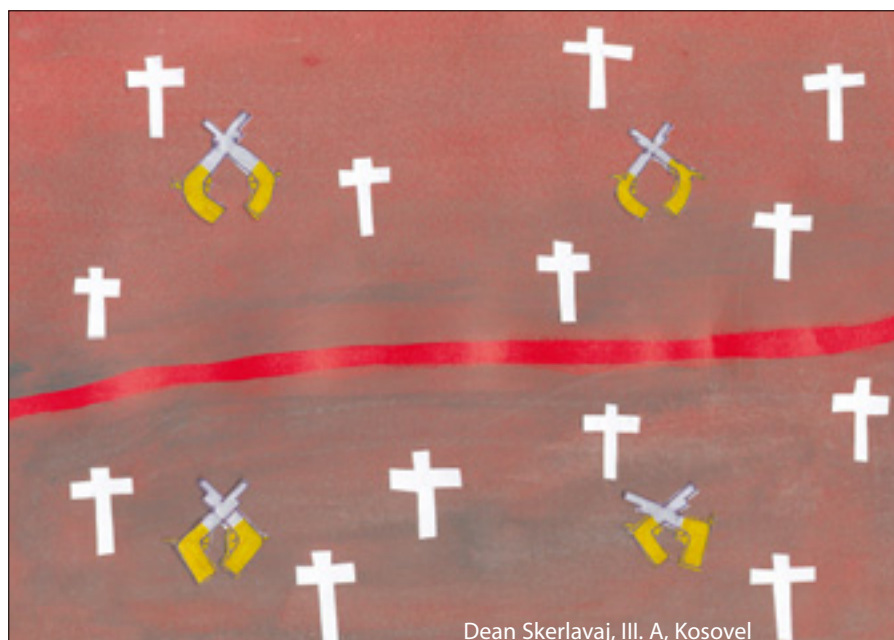
Srž problema je v prepletanju gospodarstva in politike

VOJMIR TAVČAR

Caterina Svara, III. B, De Tommasini

Dean Skerlavaj, III. A, Kosovel

David

PRVA SVETOVNA VOJNA NA SOČI: SKUPNI POGLED Z OBEH STRANI FRONTE

Časopis »Po skupni poti k skupnemu znanju – Per una via comune verso una comune conoscenza«, iz katerega so povzeti tu objavljeni prispevki, je bil izdan ob zaključku projekta, ki so ga v šolskem letu 2006-07 skupaj izvedli tretji razredi šol »Srečko Kosovel« in »Muzio de Tommasini«. Časopis je v celoti dvojezičen, čeprav so prispevki italijanskih učencev tu objavljeni le v slovenskem prevodu. Večmesečni projekt, v katerega je bilo zajetih več predmetov z nizom različnih dejavnosti, se je razvil iz lani uspešno preizkušene pobude »skupnega pouka« – dvojezične učne ure iz slovenskega slovstva -, ki se je letos nadaljeval tudi s posameznimi srečanji v okviru pouka angleščine.

TAKO BI BILI PISALI ...

... V bližnjem strelskem jarku je bil avstrijski vojak in lahko sva se gledala. Dva normalna človeka, ki ju je vojna spremenila v sovražnika. Poledal sem ga v oči: bile so ugasle. Bog ve, kakšne so moje ... Duše nimamo več; samo tako uspemo preživeti ...

... Prvič sem ubil. Tema je bila. Slišal sem šum in videl Avstrijca, ki se je plazil proti žični oviri. Obotavljal sem se, nato pa sem pritisnil na petelina in sem ga videl pasti. Čutil sem se krivega za kar sem naredil, toda zdaj sem razumel, da se v vojni ne sme čutiti usmiljenja ...

... K sreči se učim toliko stvari od starejših vojakov. Pametnejši so, manj impulzivni kot mi mladi. Nekateri, bolj izobraženi, nas učijo pisati in brati. Oprosti mi za osnovnošolsko pisavo, vendar moram še veliko vaditi in zdaj mi je to mogoče ...

... Veš, mama, da živi spodaj v vasi starejša gospa, ki skrbi zame? Ko sem bil zadnjič v zaledju, mi je darovala jopič. Odkril sem, da se imeuje Peppina, prav kot babica ...

III.A - Kosovel

Za idealističnimi motivacijami skriva vojna vedno v bistvu ekonomske in politične cilje. Roosevelt je pravil: »Zato ne želim konca vojn, ampak konec vzroka vseh vojn.« In jaz se strinjam z njim. Vsekakor ne moremo trditi, da družba napreduje, saj prinaša vsaka vojna s seboj le nov način umiranja.

Vojne so katastrofe, ki vodijo človeštvo v prepad. Tisti, ki se odločajo zanje, so podli, saj ostajajo udobno na varnem, medtem ko trpijo vojaki nepopisne muke v stiku s smrtjo.

Veliki ljudje vedno sklepajo nesmiselne vojne, a jih nikdar ne doživljajo v prvi osebi. Zanje se bojujejo nedolžni ljudje, ki so prisiljeni ubijati svoje brate. Kdo nosi odgovornost za te smrti?

Večkrat se vojaki bojujejo v zelo lepih krajih, kot je Kobarid, vendar se v strahu in trpljenju tega ne zavedajo. Besnost vojne pa opustoši okolje, zabriše v njem vsako sled življenja in ga spremeni v puščavo.

III A - De Tommasini

NAŠI VTISI

Od strahovitega trpljenja, ki so ga morali vojaki prenesti, so nas posebej presunili življenjski pogoji v strelskih jarkih, pomanjkanje, s katerim so se morali soočiti, to, da so bili v stalnem stiku s smrtjo, in muke zaradi neugodnih podnebnih razmer: mraza, snega, ledu, nalivov, poletne vročine.

Strahni so bili predvsem trenutki napada, a tudi med sovražnim bombardiranjem je bilo duševno ravnovesje vojakov močno ogroženo.

V trenutkih bojevanja so morali vojaki pogosto ubogati nesmiselne ukaze: morali so na primer pridobiti neki položaj in ga takoj potem zapustiti ali osvojiti nedosegljiv cilj. Večkrat je prišlo do takojšnje ustrelitve, če se je kdo upiral ukazu ali tudi za manjše krivde.

III.A in III.B - De Tommasini

Presunilo nas je, da vojaki niso imeli svobodne izbire. Primorani so bili zapustiti dom in svoje drage ter se bojevati v vojni. Vedno so mislili na svojo družino in hrepeneli po njej. Med najhujšim, kar se jim je lahko zgodilo, je bilo, da jim domači niso odgovorili na pisma (za domače pa, da zaradi cenzure niso prejeli sporočil od svojih dragih na fronti) in so se čutili popolnoma zapuščene, odrezane od preostalega sveta in nepotrebne.

Tudi civilno prebivalstvo je trpelo lakoto in pomanjkanje, mnogi domovi so bili porušeni in veliko družin je v vojni izgubilo kakega člana. Najbolj pa so trpeli begunci, ki so se morali ločiti od svojega doma in svoje zemlje ter so jih preselili globoko v notranjost države, kjer so morali živeti v tujih krajih med tujimi ljudmi.

III.A - Kosovel

Pri poglobljanju znanja o prvi svetovni vojni smo spoznali dramatično dogajanje in nečloveške pogoje, v katerih so morali živeti vojaki. Zavedali smo se, kako so bili ti pogoji grozni, tako da so včasih celo odvezemali človeku dostojanstvo. Odkrili pa smo lahko še en obraz vojne po zaslugi pričevanj, v katerih so vojaki izražali svoja čustva v pismih, dnevnikih in pesmih, ki so jih pisali med enim bojem in drugim, da bi ohranjali svojo človečnost in svojo povezanost.

Ko jim je bilo to mogoče, so uspeli izražati svojo človečnost celo z vzpostavljanjem prijateljskih stikov z vojniki sovražne strani.

III.B - De Tommasini

Ker so bili strelski jarki pogosto oddaljeni eden od drugega le nekaj stotin metrov, so si vojaki gledali v oči in v nasprotniku videli človeka s čustvi, s svojo zgodbo in ne kot pošast, kot so generalno predstavljali sovražnike.

Večkrat so se zmenili za prenehanje ognja, da so lahko šli na nikogaršnjo zemljo pobrat trupla mrtvih soborcev.

Zgodilo se je celo, da so si za božič avstrijski in italijanski vojaki voščili s stiskom roke in se drug drugega obdarili.

III.A - Kosovel

SMRTI GLEDA V OČI

*Smrti gleda v oči,
a se nič ne boji.
Nič ne trepetaja,
saj smrt premagat' zna.
Nič ne govori,
samo smrti gleda v oči.
Ne ječi, ne stoka,
a srce mu poka.
Usta se odpró,
oči tesno zapró,
da ne gledajo več v nebó.
Obraz pobledi,
nič več se ne boji.
Zdaj smrti ne gleda več v oči,
zdaj smrt je že za njim.
Pred njim bela luč sveti.
Zdaj ponovno živi.*

Mateja Počkaj
III.A - Kosovel

ide Persoglia, III. A, De Tommasini

Mara Race, III. A, Kosovel

Jacopo Zidar, III. A, De Tommasini

-1-

TO NI MOJA VOJNA

*Povsod je enako.
Ko moraš iti,
pustiš za seboj vse, ki jih ljubiš,
in v tišini čakaš obsodbo.*

*Doživel boš marsikaj,
česar si drugi ne morejo predstavljati,
a odločeno je
in greš v vojno.*

*Za domovino, za slavo,
za družino ... za denar
si vojak, za svojo deželo.
A v čem je razlika? Povsod je enako.*

-2-

*Daleč od naših domov
nam plapolata zastava v tuji deželi,
kot nekoč za naše očete,
a odločeno je:*

*nihče se ne bo rešil plamenov in strahu.
Nič vdaje, smrt gotova
naj poplača tvoj pogum
z brezimnim grobom.*

Enrico Falanga
Federico Cergol
III A - De Tommasini

-3-

- 1 - Dvojezična razlaga v Kobariškem muzeju
- 2 - Skupaj na izletu
- 3 - Na zaključnem srečanju

Na slovensko-italijanski meji pri Kobaridu.
Skupaj v miru na nikogaršnji zemlji.

PISMO S FRONTE

Dragi starši!

21. julij 1917

Kako bi rad, da bi se vojna končala! Kako sovražim to kruto, nesmiselno pobijanje! Na obeh straneh, naši in italijanski, se borimo mladi vojaki, ki nismo čisto nič zagrešili in ki nočemo vojne. Zaradi ukazov naših oficirjev se moramo med seboj klati, ljudje proti ljudem, kot bi bili samo hrana za topove. In vendar ne čuti do sovražnika nihče niti kančka sovraštva. Na drugi strani se bojujejo fantje kot mi, ki imajo dom, starše, ljubico, družino, ki hranijo v sebi zgodbo svojega življenja in svoje želje za bodočnost; vsak s svojimi značilnostmi, vsak z drugačnim značajem – in vendar postanejo v vojni samo številke, številke, ki jih oficirji množično pošiljajo v smrt, da osvojijo ped zemlje. In mi moramo na tiste nedolžne fante streljati, kot da bi nam storili ne vem kakšno zlo, kot bi bile samo tarče za naše krogle, da ohranimo ped zemlje, ki ni draga nikomur od nas; seveda, avstrijska je. Saj nimam nič proti Avstriji, toda ali naj umrem zanjo, ki našemu narodu še pravic ne prizna?

Tako se zdi, da se bo moje življenje izteklo, saj naši fantje, tako kot italijanski, kot snopi padajo pod sovražnikovimi železnimi pljunki in njihova zgodba, želje in življenje z zadnjim dihom izpuhtijo v zrak. Ostane le še truplo, razmesarjeno na nikogaršnji zemlji. In mrličji, ki jih moramo mrzle in umazane pobirati med premirji, tako nemo in očitajoče zrejo vate, kot bi hoteli reči: "Ti, ti si me ustrelil! In zakaj, zakaj? Samo, ker moram nositi italijansko uniformo?" In res je tako: hudo je, kadar moramo brez razloga streljati na sovražnika, ker nam oficirji tako ukažejo. Med vojno velja namreč pravilo: ali ubijaš ali si umorjen. Druge možnosti ni. Res je grozno slišati o raznih načinih, kako se hočejo vojaki izogniti bojevanju: naredijo se mrtve, samopoškodujejo se ipd. Večinoma jim prevara ne uspe in morajo v ječo – vseeno pa je bolje ranjen sedeti v ječi kot bojevati se na fronti.

Vsakič, ko se znajdem v stiski, mislim na Vas; vedno, ko je ponoči nebo svetlo kot podnevi in kri razmazana po kraškem kamnu, se spomnim na Vas, dragi oče, draga mama, na dom, na svojo Juštenco, in začutim, da je moja edina naloga ta, da ostanem živ.

Kako se pa godi Vam? Zakaj tako malo pišete? Se je oglasil brat Tone z vzhodne fronte? Ali je res, da fronte tam morda ne bo več? Kako je z Juštincjo? Vem, pričakovati moram, da se Vam ne godi nič bolje kot meni. Vi se vsak dan žrtvujete, ko si morate za nas, vojake, pritrgovati od ust. Mi hrano imamo, vendar smo umazani, polni bolh in uši. Zmeraj moramo nositi uniformo: pozimi nas zebe, ko burja vije okrog skal, poleti pa je vroče, prevroče, in vode nam primanjkuje na tej prekleti planoti, Doberdobu. Pusta je in žejna, žejna vode, a vojna jo nenehno napaja s krvjo nedolžnih vojakov. Prav tako pusta, ostra in trda morajo postati človeška srca, da lahko gledajo to grozoto, ki jim je vsak dan na očeh. Upam, da bom čim prej tudi jaz postal tak, kajti tako ne morem več naprej, ne morem več žalovati za vsakim mrtvim vojakom. Včeraj je padel sosedov Jože, moj dobri prijatelj. Ne-koč se bo zgodilo, da tudi mene ne bo več nazaj.

Dragi starši, mogoče je zadnjikrat, ko Vam pišem, če boste sploh dobili to pismo. Toplo Vas pozdravljam, pošiljam Vam poljub na lice in se Vam zahvaljujem za življenje, edino, kar si tu na fronti vsi želimo. Topel objem tudi moji Juštinci.

Vajin Vanek

Samantha Gruden
III.A - Kosovel

PO SKUPNI POTI ...

Tudi letos sta se – tako kot lansko leto – profesorici Majda Kodrič in Giuliana Gombassi odločili za sodelovanje med dijaki tretjih razredov slovenske nižje srednje šole Srečka Kosovela in italijanske nižje srednje šole Muzio de Tommasini na Opčinah. Tema projekta je bila prva svetovna vojna. Najprej smo se v razredu seznanili z razmerami, ki so vladale v Evropi na začetku 20. stoletja, nato pa smo pozorno in z zanimanjem prisluhnili profesorici Gombassi in Kodrič, ki sta nam v svojih predavanjih predstavili vsiljen in nesmiselno klanje na soški fronti. Teden kasneje so nas sosedje italijanske šole povabili na ogled filma "Uomini contro", povzet po knjigi "Un anno sull'altipiano", ki jo je napisal Emilio Lussu. V filmu, ki pripoveduje o krutosti vojne in o nesoglasjih med vojniki in generali, smo bolj neposredno spoznali težke razmere, v katerih so vojaki živeli v strelskih jarkih, in bolje razumeli, kako je bilo na bojišču. Pri pouku slovenščine in italijanščine pa smo prebrali več pesmi in odlomkov avtorjev, ki so se udeležili prve svetovne vojne. V ponedeljek, 16. aprila, smo si šli z italijanskimi sovrstniki ogledat muzej prve svetovne vojne v Kobaridu, vodil pa so nas zatem pospremili še na pohod po zgodovinskih poteh v okolici Kobarida, do kostnice v spomin na padle vojake in dalje vse do ostankov strelskih jarkov. V likovni delavnici, ki so jo vodili profesorja Ani Tretjak in Giancarlo Stacul ter umetnik Klavdij Palčič, pa smo se spet srečali z italijanskimi sošolci, da bi skupaj v svojih slikah prikazali sporočilo grozot vojne in njenih posledic. Ob koncu šolskega leta smo se še enkrat zbrali na zaključnem srečanju. Ob tej priliki so bile razstavljene naše slike, z italijanskimi sovrstniki smo prebrali svoja besedila v obeh jezikih, pevski zbor naše šole je pod vodstvom profesorice Edith Kocjan nastopil z nizom slovenskih in italijanskih pesmi iz prve svetovne vojne, učenci šole De Tommasini pa so s pomočjo power pointa prikazali DVD s slikami tedanjega časa, opremljenimi s sugestivno spremno glasbo in z dvojezičnimi podnapisi. Preko svojih razmišljanj in doživetij smo tako še enkrat skupaj izrazili svoje prepričanje, da je vojna kruta in nesmiselna, simbol smrti, saj žrtvujejo vojaki svoje življenje za generale, ki jim ni mar zanje, temveč le za lastne želje in korist.

III. A - Kosovel

MODERNA POVEZAVA DUNAJA S TRSTOM, KI JE TUDI ODPRLA POT RAZVOJU KRAŠKIH PREDEL

150 let Južne ž

Trst in njegove prometne povezave

Mesto Trst je začelo svoj preporod doživljati po letu 1719, ko je habsburški cesar Karel VI. ribiško mestoce ob severnem Jadranu razglasil za prosto luko. Promet je zelo hitro naraščal, zato se je kmalu pojavila potreba po gradnji novih prometnic. Dotlej sta namreč iz mesta vodili le dve poti, in sicer Furlanska cesta proti severu ter Istrska cesta proti jugu. Leta 1770 je bila dokončana trgovska cesta (Via Commerciale), ki pa se je kmalu izkazala za prestrmo. Vozovi na konjsko vprego so le s težavo prispeli na vrh strmega klanca. Zato so čez nekaj desetletij pričeli z gradnjo nove položnejše cestne povezave Trst-Ljubljana-Dunaj, ki so jo slovesno odprli leta 1830. Tedaj so na openskem Vrhu postavili znameniti obelisk.

Razvoj železnic v Evropi in habsburški monarhiji

V Evropi so se vlaki prvič pojavili na britanskem otoku, in sicer v devetnajstem stoletju. Leta 1829 je namreč prvi vlak povezal škotski mesti Liverpool in Manchester. Nov izum se je kmalu razširil tudi drugam po Evropi in svetu. Prva železniška proga v donavski monarhiji je leta 1836 povezala kraj Floridsdorf nedaleč od Dunaja z Deutsch Wagramom. Železnica je omogočila veliko hitrejši prevoz blaga in ljudi, zato je vlada na Dunaju sklenila uvrstiti njihovo izgradnjo med prednostne naloge svoje infrastrukturne politike. Ferdinandova železnica je kmalu povezala Dunaj s severnimi pokrajinami monarhije.

Južna proga

Dvotirno železnico so z Dunaja v smeri jug začeli graditi že v štiridesetih letih devetnajstega stoletja. Med najresnejše izzive ti-

stega časa je spadal prelaz na Semmeringu med Spodnjo Avstrijo in Štajersko, saj je bilo treba preseči kar štiristo metrov višinske razlike in to z nakloni, ki so dosegali 25 promil. V podvig je verjel le beneški inženir Carlo Ghega, ki je leta 1845 na državne stroške odšel v Združene države Amerike študirat delovanje lokomotiv. Paolo Petronio v knjigi Transalpina – Bohinjska proga piše, da je Ghega slavo doživel šele po svoji smrti. V času njegovega življenja je namreč malokdo verjel v njegove ideje, ki pa jih je Ghega naposled uspešno udejanjil. Danes se po Ghegi v Trstu imenuje ena od glavnih mestnih ulic (ni slučaj, da je to pot, ki pelje k glavni železniški postaji), avstrijska centralna banka pa ga je pred uvedbo Evra upodobila na bankovcu za dvajset šilingov.

Prvi del južne proge je stekel z Dunaja do kraja Gloggnitz. Še preden je bil končan prelaz na Semmeringu, je južna proga iz kraja Mürrzuschlag leta 1844 prispela v Gradec, dve leti zatem v Celje, leta 1849 pa v Ljubljano. Proga čez Semmering, ki je povezala kraja Gloggnitz in Mürrzuschlag, je poskusno stekla šele leta 1853, dokončno pa leto dni kasneje.

Poudariti velja, da so gradnjo Južne proge začeli zasebniki, nato jo je odkupil država. Ker pa je habsburška monarhija v sredini devetnajstega stoletja zabredla v hudo gospodarsko in politično krizo, jo je morala znova prodati zasebnikom. Ti so za uporabo proge zahtevali zelo visoke tarife.

Kraška železnica Ljubljana - Trst

Gradnja odseka Ljubljana - Trst se je začela leta 1850. Prvotno so projektanti predvideli dva načrta. Po prvem naj bi proga iz Ljubljane tekla proti severu do Škofje Loke, kjer bi zavila v Poljansko dolino. Na koncu Poljanske doline bi po 2364 metrov dolgem predoru dosegla dolino reke Idrijce ter po njej in nato po soški dolini ter preko nižinskih krajev ob Soči in Krasi pritekla v Trst. Drugi načrt pa je predvideval prečenje Ljubljanskega barja, kotline pri Planini in prehod preko Postojnskih vrat ter Krasa, od koder bi se proga spustila v Trst. Ghega se je odločil za drugo varianto, predvsem zato, ker je bil za nekaj deset kilometrov krajši od prvega. Proge se je zato oprijelo ime kraška.

Gradnja proge pa je skrivala veliko težav. Na kraškem delu je bilo treba rešiti pomanjkanje vode, brez katere parne lokomotive niso delovale. Še pred tem pa je bilo treba progo speljati čez Ljubljansko barje in borovniško kotlino. Na Barju so zato zgradili kar 2200 metrov dolg nasip med krajema Notranje gorice in Preseerje, borovniško kotlino pa so prešli po 569 metrov dolgem viaduktu. Viadukt z dvema vrstama obokov je pri Borovnici stal do leta 1941, ko ga je ob

Trasa južne železnice, iz knjige Trieste alla solenne apertura della strada ferrata (Mestna knjižnica v Trstu)

umiku leta 1941 razstrelila jugoslovanska kraljeva vojska. Novo progo, ki teče po robu borovniške doline, so v letih po drugi svetovni vojni na novo zgradile mladinske delovne brigade.

Težave s pomanjkanjem vode so rešili z izgradnjo dveh novih vodnih zajetij. Prvo se nahaja pri kraju Gornje Ležeče na dolino reke Reke, drugo pa v Brojenci pri Nabrežini.

Otvoritev proge

Iz časa na polovici devetnajstega stoletja je o Južni progi na razpolago veliko zanimivega gradiva, ki ga hrani mestna knjižnica (Biblioteca civica) na trgu Hortis v Trstu. Posebej zanimiva je knjižica z naslovom Trieste alla solenne apertura della strada ferrata (Trst ob slovesnem odprtju železne ceste), ki jo je leta 1857 izdali židovski založnik Colombo Coen. Knjigo je Coen posvetil gospodu Carlu de Pascottiniju. Knjižica vsebuje točen opis vseh objektov, ki se nahajajo na

progi med Trstom in Ljubljano. Coen pravi, da je 14. maja 1850, na dan, ki bo ostal v zgodovini Trsta zapisan z zlatimi črkami. Njegovo veličanstvo cesar Franc Jožef I. položil temeljni kamen za končno železniško postajo Južne proge. Avtor piše, da je bila izgradnja končne tržaške postaje pri lazaretu sv. Terezije posebno težavna, saj so jo postavili na zemljišča, ki so jih izstrgali morju. Tedaj so namreč izkopali del škorkeljskega hriba, s pridobljenim materialom pa so zgradili 32 čevljev nad morsko gladino, raztezala pa se je na površini 54 tisoč kvadratnih klafter. Med navedenimi vzroki za njeno lego na tako nenavadni višini je bil tudi ta, da bi višje ležeča postaja odvrnila tihotapljenje blaga.

577 km dolgo progo od Dunaja do Trsta so slovesno otvorili dne 27. julija 1857. Tedaj se je v Trst s posebnim vlakom, ki ga je vlekle lokomotiva Miramar, pripeljal sam cesar Franc Jožef I. Tedanja ulica Torrente

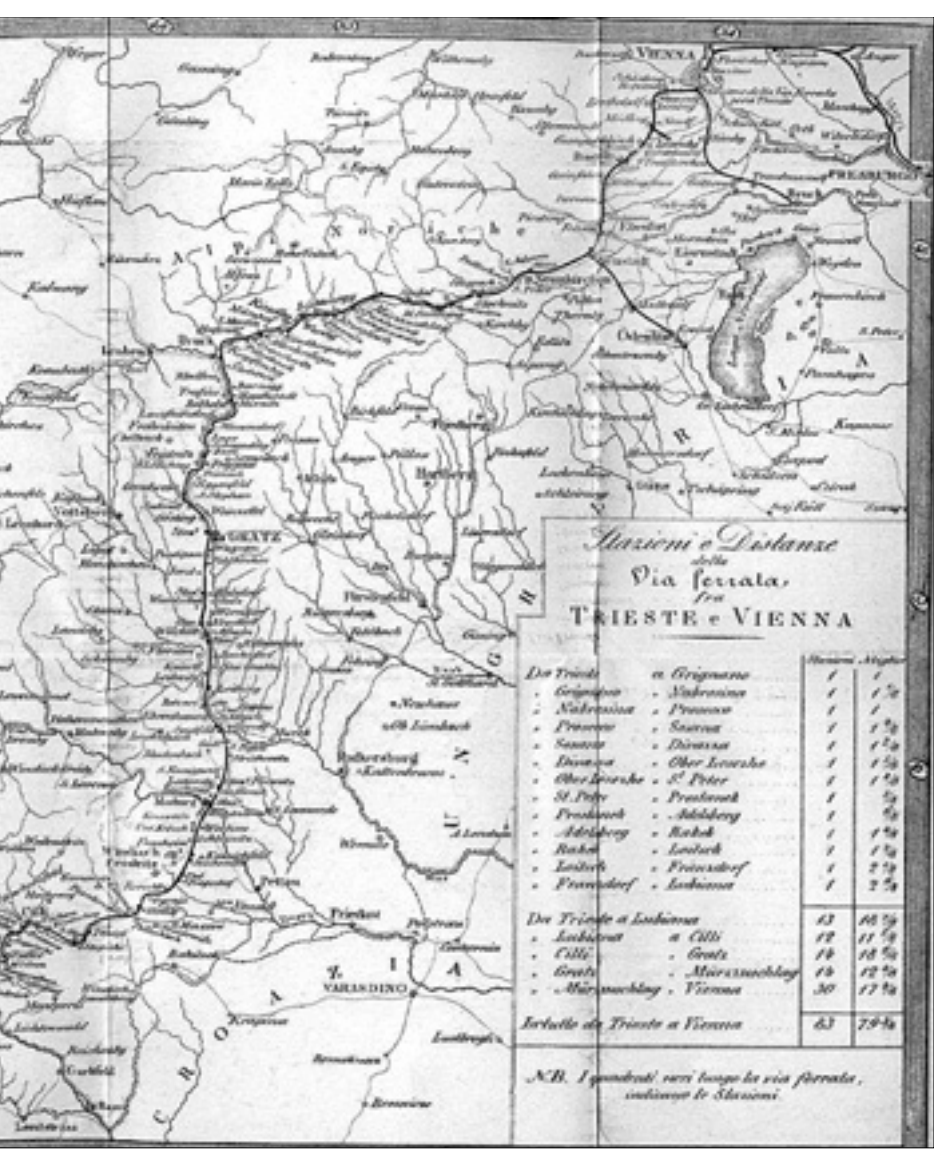
Inženir Carlo Ghega

Levo Zidani most - 1857 - F. Chapuy Desno Postajališče na Opčinah leta 1902 (razglednica iz zasebne zbirke Zorana Sosiča)

Železnice

ma ranjke Avstro-ogrske monarhije, Kraljevino SHS in novonastalo Avstrijsko republiko. Od Dunaja do kraja Spielfeld-Spilje je proga pripadla Republiki Avstriji, od Šentilja do Rakeka Kraljevini SHS, od Postojne do Trsta pa Kraljevini Italiji.

Konvencija o delitvi vseh prog, ki so bile v lasti družbe Südbahn (torej ne samo Južne železnice Trst-Dunaj), je bila podpisana v Rimu dne 29. marca 1923. Njen podpis je sledil mirovnim in razmejitvenim pogodbam (Trianonska, Rapalska).

Poudariti gre, da je imela družba Südbahn do konca prve svetovne vojne nadzor nad velikim delom železnic na Tirolskem, Tridentinskem, Primorju, slovenskih deželah, Hrvaškem in Madžarskem. S konvencijo, ki so jo podpisale vlade Italije, Avstrije, Madžarske in SHS, se je družba Südbahn preimenovala v družbo Donava-Sava-Jadran. Njen sedež je bil na Dunaju. Podpisniki so sklenili, da bo vsaka država družbi plačevala najemnino za uporabo prog, leta 1968 pa naj bi države podpisnice postale tudi lastnice imovine družbe, ki bi se nahajala na njihovih tleh. Poseben dogovor je bil sklenjen tudi glede izplačevanja pokojnin upokojenim delavcem in uslužbencem bivše družbe Südbahn.

12. julija istega leta je italijanski kralj Viktor Emanuel III. pooblastil Ministrstvo za javna dela, da prevzame delovanje na delu železniškega omrežja, ki se nahaja na italijanskem ozemlju. S tem je bilo direktnih železniških povezav med Trstom in Dunajem na Južni železnici konec.

Južna železnica in Kras

Prihod železnice je dodobra preobrazil demografsko in gospodarsko podobo naših krajev. Na Krasu so se pojavili novi ljudje, ki so gradili progo. Ko je promet po njej naposled stekel, so se na to področje stalno naselili uslužbenci na železnicah. Prihod železne kače se je močno vtisnil v zavest naših ljudi. Avtorji tako slovenskih kot italijanskih ljudskih pesmi so navdih večkrat dobili ob pogledu na železno cesto, železniške postaje, sopihajoče hlapone in kalune.

Železnica v Nabrežini

Ivan Vogrič v knjigi Nabrežina skozi stoletja (SKD Igo Gruden, Nabrežina, 2006) piše, da je Nabrežina svojo prvo železniško postajo (zraven današnjega sanatorija ob pokrajinski cesti za Šempolaj in Praprotno) dobila skorajda po naključju. Prvotno je bilo namreč mišljeno, da bo trasa Južne železnice proti Trstu začela zavijati šele pri Devinu. Kot smo že zapisali, je bila tedaj voda ključnega pomena za delovanje parnih lokomotiv. Projektanti so hoteli namreč vodo za pogon hlapov črpati iz izvirov reke Timave. Nato so

odkrili velike količine pitne vode pri Brojenci, zato so progo preusmerili preko Nabrežine. V tem času je tudi nastal nabrežinski vodovod, ki je dolga desetletja poleg same železniške postaje v Nabrežini s pitno vodo oskrboval tudi Trst.

Enega največjih gradbenih podvigov je pri grajenju proge predstavljal nabrežinski viadukt (mosti ali po domače kalune), dolg 646 metrov. Kamnite bloke so dostavljali iz bližnjega kamnoloma Cava Romana. Viadukt pri Nabrežini lahko primerjamo s podobnima, ki so ju graditelji postavili na Semmeringu (Kalte Rinne) in v Borovnici.

Ko je bila Južna proga nared, je lahko po njej odpeljal prvi vlak. Otvoritvena vožnja je potekala 27. julija 1857. Tedaj se je na okinčanem vlaku iz Ljubljane v Trst pripeljal sam avstrijski cesar Franc Jožef. Zatem je na progi stekel tudi redni promet. Nabrežinska postaja je bila na zadnjem odseku (med Ljubljano in Trstom) ena najbolj opremljenih. Železničarski kader je prihajal od drugod, naselja okrog postaje pa so rasla zelo hitro.

Tri leta po otvoritvi Južne železnice so dogradili tudi nov železniški odsek Nabrežina – Videm, ki je Trst povezal s fur-lansko prestolnico. Tedaj so zgradili tudi novo postajo pri kamnolomih (Aurisina Bivio).

Prihod železnice v naše kraje je bil izredno velikega pomena, in to še posebej za Nabrežino. Tedaj se je namreč močno razvila najvažnejša nabrežinska gospodarska dejavnost, in sicer kamnoseštvo. Nabrežinski kamen je kaj kmalu postal med najbolj cenjenimi v vsem habsburškem cesarstvu.

Železnica na Opčinah

Angel Vremec v knjigi Vas, ljudje in čas (prva izdaja v samozaložbi 1975, ponatis Knjižnica Pinko Tomažič in tovariši 1995) pravi, da je južna železnica za Opčine pomenila veliko novost. Na cestah, ki sta z Opčin peljali na Col in v Repen, so tedaj postavili zapornice, saj je proga tekla preko njiju. Openci so od začetka opazovali vlak z nezaupanjem, imenovali so ga železna kača. Nato so se nanj privadili, marsikateri Openc je tedaj – tako Vremec – začel z vlakom tudi potovati.

Zoran Sosič zna povedati, da so ob gradnji železnice na Opčinah veliko napora posvečali iskanju vode, ki je bila tedaj za parne lokomotive ključnega pomena. Openški Ovčjak, ki je bil prenovljen leta 1836, so tedaj graditelji proge preuredili tako, da je služil tudi kot rezervni vodni vir ob morebitnem pomanjkanju vode.

Na Opčinah sprva ni bilo železniške postaje. Prvo majhno postajališče so postavili leta 1864, in sicer na kraju, kjer danes stoji tovarna železniška postaja (Opicina Cam-

pagna). Prošnjo za postavitev postajališča je tedaj podpisal tudi Jurij Franul plemeniti Weissenthurn.

Med prvo svetovno vojno so s posebnim povezovalnim tirom med seboj povezali Južno in Bohinjsko progo (zgrajeno 1906), saj so bile Opčine tedaj pomembno središče v zaledju fronte. V tem času je na postaji južne železnice delovala tudi vojaška kuhinja, ki je imela svoje prostore v za to posebej prirejenih železniških vagonih.

Kot zanimivost Angel Vremec navaja tudi podatek, da je leta 1920 brzovlak Orient Express, ki je vozil s prestolnice tedanjega Osmanskega cesarstva Istanbul v francosko glavno mesto Pariz, trčil v premikajoči se vagon v bližini jame Bršljanovce. Med drugo svetovno vojno so 15. oktobra 1944 zavezniška letala napadla železniško postajo na Južni progi. Postajno poslopje je bilo v bombnem napadu porušeno in ga niso več obnovili.

Do velikih sprememb je na Opčinah prišlo na prelomu med petdesetimi in šestdesetimi preteklega stoletja. Zaradi novih potreb so tedaj postopoma začeli opuščati postajo Južne železnice, ves promet so preusmerili na postajo na Bohinjski progi. Tedaj so zgradili nov tir, ki pelje mimo novega naselja na Mandraji (Villa Carsia). Ostanke prvotne trase pa so na openski gmajni še danes dobro vidni.

Literatura in viri
F. Chapuy, Album der Südbahn, Österreichisches Lloyd, ok. 1870, Trst.
F. Chapuy, Staatsbahn von Wien bis Triest, Österreichisches Lloyd, ok. 1870, Trst.
C. Coen, Trieste alla solenne apertura della strada ferrata, Colombo Coen Editore, Trst, 1857.

Gli accordi per la Meridionale, Convenzioni di Roma del 29 marzo 1923, Biblioteca giuridica dell'«Osservatore Triestino», Vol. XVI, Trst, 1925.

Kraška železnica – Ferrovia del Carso – Karstbahn, MGS Press, Trst, 2004.

P. Pellis, Centenario del completamento della ferrovia Trieste-Vienna in pubblicazione Tecnica italiana, zvezek 22, št. 5, Trst, 1957.

P. Petronio, Transalpina – Bohinjska proga, Slovenske železnice, Ljubljana, 2000.

G. Rosselli, Trieste e la ferrovia meridionale, S.A.T. Editrice Trieste, Trst, 1977.

V. Tuta Ban (urednik), Nabrežina skozi stoletja, SKD Igo Gruden, Nabrežina, 2006.

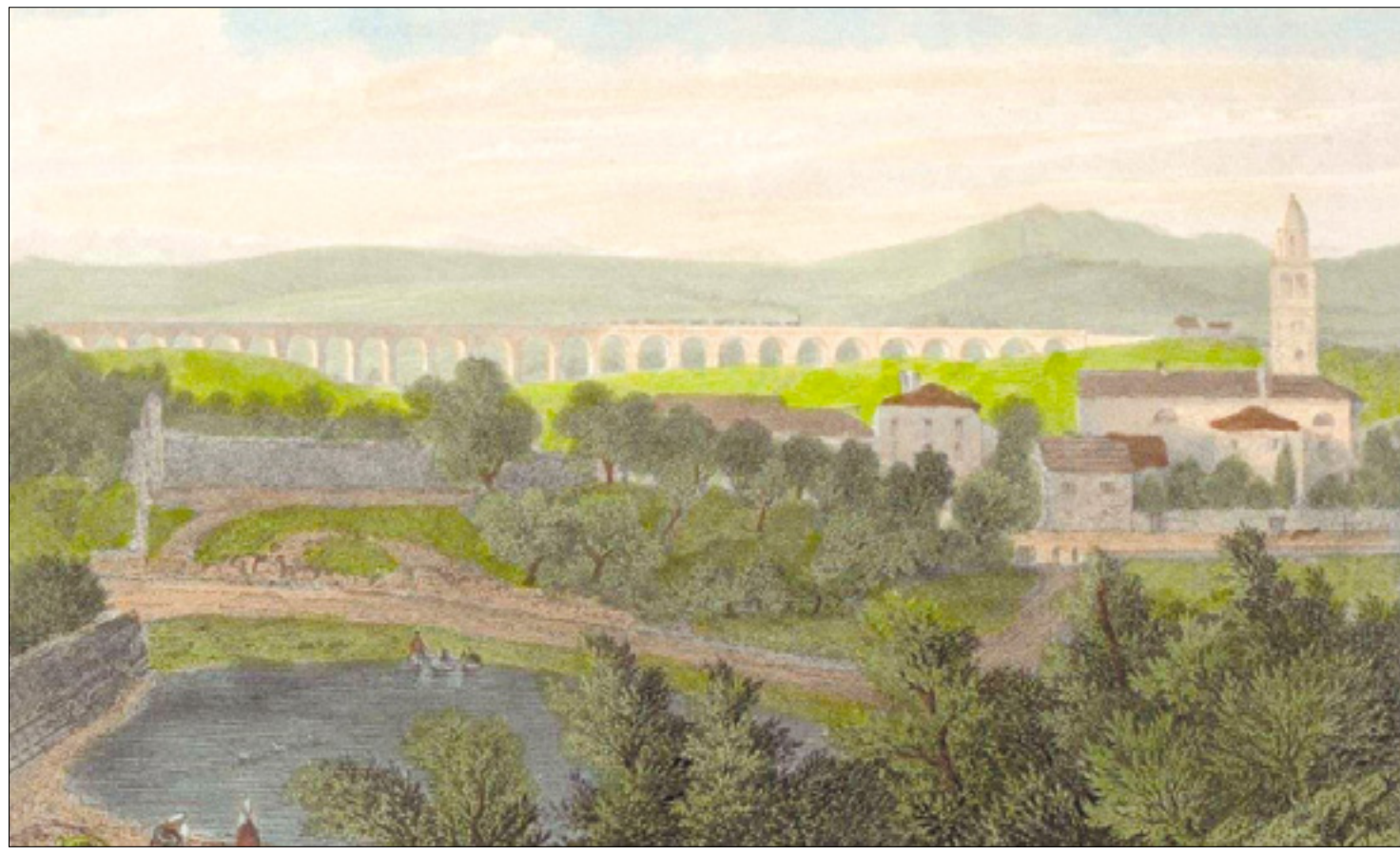
A. Vremec, Vas, ljudje in čas, samozaložba, Opčine, 1975; ponatis Knjižnica Pinko Tomažič in tovariši, Skd Tabor, Opčine, 1995.

Ustno pričevanje Zorana Sosiča po spominih, ki sta mu jih povedala stara mama in stari oče.

Primož Sturman

Nabrežinski »mosti« - Risba viadukta

KULTURNI Stiki

ŽENSKA PEVSKA SKUPINA »STU LEDI«

V Rimu na 1. Mednarodnem zborovskem festivalu ljudskega in folklornega petja

Od 5. do 8. julija 2007 se je Ženska pevska skupina »Stu ledi« udeležila 1. Mednarodnega zborovskega festivala ljudskega in folklornega petja (1° Festival corale internazionale di canto popolare e folclorico) »I CASTELLI INCANTATI,« ki se je odvijal v Rimu (Teatro Quirino) in okolici (Castelli romani), kot so Nemi, Genzano di Roma, Frascati in Castel Gandolfo.

Pobudo so gmotno podprle tudi Zveza Slovenskih Kulturnih Društev, Združna Kraška Banka in Kmečka Banka (Banca di Cividale), katerim gre iskrena zahvala za še kako dobrodošlo finančno pomoč, saj taka ali podobna večdnevna gostovanja niso prav poceni.

Mednarodnega festivala se je na 10 koncertih udeležilo 27 pevskih zborov (preko 800 pevcev) iz 11 držav (Avstrije, Georgije, Izraela, Italije, Poljske, Portugalske, Romunije, Rusije, Slovenije, Ukrajine in Madžarske). Iz Italije se je Festivala udeležilo 6 zborov (iz Neaplja, iz kraja Bassano del Grappa blizu Vicenze, iz Pontebbe v pokrajini Videm, iz Ločnika pri Gorici in dva zbora iz Trsta, Ženska pevska skupina »Stu ledi« in Pevski zbor »Alpi Giulie«). Na 27 pevskih zborov sta se Festivala dejansko udeležila dva slovenska zbora, saj poleg Ženske pevske skupine »Stu ledi« se je rimskim in mednarodnim sladokuscem zborovskega petja predstavil še Mešani pevski zbor Glasbene Matice iz Ljubljane. Na tem štiridnevem pevskem festivalu pa so bile pevke skupine »Stu ledi« brez dvoma edini predstavnik pevske ustvarjalnosti slovenske manjšine v Italiji, kar je za vse nas izrednega pomena, saj je lahko naša ljudska pesem zadonela v odmevnem mednarodnem okviru in predstavila širšemu občinstvu delček naše slovenske zamejske kulture.

Odpotovali smo v zgodnjih jutranjih urah v četrtek, 5. julija in po skoraj 10-urnem potovanju z avtobusom končno prispeli v Frascati, kjer nas je v Hotelu »Antica colonia,« pričakala hostesa Chiara, ki je bila dodeljena naši skupini kot spremljevalka. Samo čas, da smo odložili kovčke in da smo se razporedili po sobah, in že smo morali v bližnji Nemi, kjer se je še isti večer, na prostoru pred slovitim Muzejem rimskih ladij (ki so jih še v zelo dobrem stanju našli na dnu Nemskega jezera) odvijal prvi, otvoritveni koncert festivala, na katerem so se s krajšim programom predstavili prav vsi sodelujoči pevski zbori. Koncert se je začel s skupno sicer prav nič ljud-

sko pesmijo, z Bachovo »Ave Marijo« v priredbi Charlesa Gounoda (priredbo naj bi avtor napisal prav ob Nemskem jezeru), ki so jo ob instrumentalni spremljavi zapeli prav vsi zbori, nakar je vsak zbor odpel svoj krajši predstavitveni program. Naše pevke so nemski publikli predstavile tržaške ljudske Na ganku, Va a l'ombra Nineta in Ta stara – pepel. Ker je bilo zborov 27 se je celoten koncert zavlekel krepko preko polnoči, tako da je bil prvi dan še kar naporen.

Naslednji dan, v petek 6. julija nas je spet čakal naporen dan. Jutro smo imeli sicer na razpolago za ogled bližnjih znamenitosti. Ker je bilo časa relativno malo smo si šli ogledat Castel Gandolfo in jezero pod njim. Popoldne pa sta nas čakala kar dva koncerta, popoldne v Frascatiju in zvečer v Castel Gandolfu.

Popoldanski koncert v Frascatiju se je odvijal v prostorih bivše Konjušnice Aldobrandini (ki jih je za kulturne potrebe preuredil znani rimski arhitekt Massimiliano Fuksas). Predstavili so se pevski zbor Carmina Dacica iz Romunije, mešani pevski zbor Dunàujváros iz Madžarske, pevska skupina Coral di Lucinis iz Ločnika pri Gorici, pevski zbor Zemer-Lach in pevski zbor Kramim, oba iz Izraela, dekleška pevska skupina Fresko iz Rusije in kot zadnja naša ženska pevska skupina Stu ledi, ki so zapele tržaško ljudsko Oj mamca, mamca (-v slovenski in italijanski verziji), tržaško Kambrca, tržaško Vojo far la sessolota, beneško ljudsko Oj božime, povezano s furlansko uspravanko Sdrindulajle, istrsko Do-

ve tu vai Luigi in štajersko Šla bom na gorov'sako.

Komaj se je popoldanski koncert zaključil smo takoj stopili na avtobus in se odpeljali v Castel Gandolfo na večerni koncert, ki se je odvijal na prostem, na Trgu Svobode, pred papeževo poletno rezidenco. Nastopili so isti zbori, ki so popoldne zapeli v Frascatiju. Naše pevke so ob tej priliki zapele spet Oj mamca, mamca v obeh jezikih, istrsko balado Kan vsi greste, mla-

detina, tržaško Ta stara – pepel, beneško/furlansko Oj božime in Sdrindulaile, tržaško Kambrca, štajersko Šla bom na gorov'sako, ljudsko iz Kanalske doline V nedeljo bo žegen, istrsko Dove tu vai Luigi in rezijansko Ko wò na vrh.

Sobota je bila za našo skupino pevskih obveznosti prosti dan. Na programu je bil samo zaključni večerni koncert že v naprej izbranih pevski zborov v rimskem gledališču »Teatro Quirino.« Zato smo ta dan izkoristili za sicer koncentriran a vendar za silo še kar popoln turistični ogled večnega mesta. V center Rima smo privzili kar z metrom. V nekaj urah smo si ogledali glavne in najbolj značilne objekte rimskega centra: Piazza di Spagna in Trinità dei Monti, znamenito Fontana di Trevi, v katero je marsikatera pevka vrgla kovanec kot obljubo oz. voščilo za ponoven povratek, Piazza Colonna s Palačo Chigi, kjer ima sedež državna vlada, bližnji trg Montecitorio s sedežem poslanske zbornice, Pantheon z grobnicami italijanskih kraljev iz družine Savoia, Piazza Venezia z zlo-

glasnim balkonom, s katerega je fašistični diktator Benito Mussolini nagovarjal množice s svojimi tragičnimi parolami, Altare della Patria s spomeniškim grobom neznanega vojaka in z razgledom na razvaline Fori imperiali, Kolosej in trg Campidoglio z rimskim županstvom, ulica Botteghe oscure, kjer je bil nekoč glavni sedež pokojne KPI, trg Campo de' Fiori, edini rimski trg, kjer ni nobene cerkve, na katerem pa sameva mogočni in strogi kip mislecu in heretiku Giordanu Brunu, ki ga je cerkvena oblast na tem trgu živega sežgala zaradi svojih idej (na istem trgu so sežgali tudi slovenskega protestanta, Trubarjevega učenca Petra Kupljenika iz Bohinja, ki še danes čaka, da bi mu v trajen spomin na mučeniško smrt postavili vsaj priložnostno spominsko tablo), trg Farnese z istoimensko palačo, v kateri je danes francoska ambasada, nasproti nje pa palača, v kateri naj bi moral v hišnem priporu živeti Berlusconi-jev obsojeni odvetnik Cesare Previti, nabrežje ob reki Tiberi, Via della Conciliazione in trg Sv.Petra v Vatikanu, Piazza Navona, Palača Madama s sedežem Senata. Seveda se nismo mogli odreči »romanju« v cerkev Sv.Ignacija, v kateri so naše pevke že pele leta 2000, ko so se udeležile 7. Mednarodnega tekmovalnega pevskega natečaja »Orlando di Lasso,« na katerem so si prav v tej cerkvi prislužile prestižno srebrno odličje v kategoriji ljudskega petja. Turistično kroženje po Rimu smo spet zaključili na trgu Campo de'Fiori, v bližini katerega smo se končno usedli k odlični večerji pri stari znanki Antonelli v restavraciji »Al Teatro delle Grotte di Pompeo.«

Po večerji smo se odpravili v gledališče »Teatro Quirino,« kjer smo kot publika prisostvovali slavnostnemu zaključnemu koncertu 1. Festivala »I Castelli incantati,« na katerem so sodelovali že v naprej za to priložnost izbrani pevski zbori, in sicer: ženski pevski zbor Bèla Bartòk iz Madžarske, pevska skupina Coral de Lagos iz Portugalske, pevski zbor Alpi Giulie iz Trsta, pevski zbor Zirnytsya iz Ukrajine, mešani pevski zbor Glasbena Matica iz Ljubljane, komorni pevski zbor Vox Humana iz Romunije, pevski zbor Anima Mea iz Rusije, pevska zbora Zemer-Lach in Reut Raanana iz Izraela, dekleška pevska skupina Fresko iz Rusije in, kot gost, pevski zbor Corali Polifoniche Città di Ercolano e Somma Vesuviana. Vsak zbor je odpel nekaj skladb in tudi tokrat smo se

proti Frascatiju in hotelu odpravili v poznih nočnih urah.

V nedeljo 8. julija nas je čakala samo še zaključna slovesnost na Trgu Svobode v Castel Gandolfu, kjer je udeležence festivala pozdravil tamkajšnji župan in razni predstavniki krajevnih oblasti in institucij, prejeli smo priložnostno priznanje za udeležbo, v slovo pa so nam zaplesali še folklorni skupini U Rembambu iz Nemija in Folklandia iz kraja Genzano di Roma.

Nakupili smo še nekaj spominčkov, nabavili smo si nekaj steklenic krajevnega vina, odpisali smo še zadnje razglednice prijateljem in znancem in se odpravili proti avtobusu, ki nas je končno odpeljal proti domu, kamor smo s pridnim in zelo prijaznim šofejem Andrejem prispeli ob kar dostojni večerni uri.

Lepe a naporne rimske izkušnje je konec. Ostajajo lepi spomini na prijetno doživetje, čeprav smo se še enkrat prepričali, da imajo marsikateri ljudje, tudi tisti, ki se poklicno ukvarjajo s petjem oz. glasbo, dokaj zmedene pojme glede ljudskega petja. Na 1. Mednarodnem Festivalu ljudskega in folklornega petja »I Castelli incantati« je bilo ljudskega in folklornega bolj malo. Nekaj je bilo (častne izjeme) še kar prirejenih ljudskih pesmi, mnogo pa pesmi, ki nima jo prav nič skupnega z ljudskim izročilom, še manj pa s folkloro. Avtorske pesmi (večina) pa v ta festival prav res ne bi spadale.

V ponos si štejemo, da so bile naše pevke če ne edini, prav gotovo eden izmed redkih pevskih sestavov, ki je pel samo in izključno ljudske pesmi, brez avtorjev in brez pretiranih priredb. Predstavile so se kot pripadnice slovenske manjšine v Italiji in s tem tudi druge opozorile na naš obstoj in našo kulturo, tako da bodo vedeli kaj o nas povedati širom po Evropi in še dlje.

Tudi zato obstajata in delujeta naša ženska pevska skupina in tržaška folklor-na skupina Stu ledi.

M.S.

iz oči v oči

Ime in priimek: Aleksander Coretti

Kraj in datum rojstva: Trst, 24. avgusta 1967

Zodiakalno znamenje: devica

Kraj bivanja: Ricmanje

E-mail: aleksandercoretti@hotmail.com

Stan: srečno poročen

Poklic: kontroler, podjetnik in oče

Najboljša in najslabša lastnost: točnost, močan karakter

Nikoli ne bom pozabil: rojstva moje hčere

Hobiji: glasba, tenis

Knjiga na nočni omarici: Marco Travaglio / La scomparita dei fatti

Najljubša risanka: sedaj Teletubbies in TG4

Najljubši filmski igralec/ igralka: Jeremy Irons, Merly Streep

Najljubši glasbenik: U2 in Deus

Kulturnik/ osebnost stoletja: Janez Pavel II in J.B.Tito

Ko bom velik, bom... košarkar

Moje društvo: Fran Venturini

Moja vloga v njem: predsednik, tajnik in blagajnik

Svojemu društvu želim: dodatnih 40 let življenja

Moj življenjski moto: za vsak problem obstaja vsaj ena rešitev; če rešitev ni potem ni niti problema

Moje sporočilo svetu: svetu-mir, »našemu« svetu-enotnost

agenda - agenda - agenda - agenda - agenda - agenda

POZOR UDELEŽENCI DELAVNIC ZSKD!!!
VLJUDNO PROSIMO UDELEŽENCE,
KI ŠE NISO PORAVNALI VPISNIN
NAJ TO STORIJO ČIMPREJ
OZIROMA PRED POČITNICAMI
(OD PONEDELJKA DO PETKA
OD 9. DO 13. URE).

KONCERTI MLADINSKEGA ORKESTRA
INTERCAMPUS

2. avgusta 2007 ob 21. uri, Tartinijev trg, Piran

5. avgusta 2007 ob 10.30, Tržnica Lonka, Izola

OBVESTILO UDELEŽENCEM
LIKOVNE KOLONIJE 2007

Koloniya se bo pričela danes v nedeljo, 29. julija 2007. prihod udeležencev je predvi-

den za 18. uro v k&k centru v Šentjažu v Rožu. V četrtek, 4. avgusta 2007 pa bo v k&k centru zaključek z razstavo opravljenega dela, na katerega so vabljeni starši.

ČE SE BOSTE ODPRAVILI NA
VIDEMSKO...

Fotografska razstava Dentro i paesi/Znotraj vasi, Valli del Natisone 1968/Nediške Doline 1968, fotografije Riccardo Toffoletti, Čedad, cerkev »Santa Maria dei Battuti«.

Arheološka razstava »Med Nadižo in Sočo; zgodovina in arheologija neke pokrajine_ Tra Natisone e Isonzo; storia e archeologia di un territorio«. Možni so skupinski vodeni obiski.

ZBOROVSKÉ NOVICE:

Občutena vsemanjšinska proslava na **BAZOVIŠKI GMAJNI** se bo odvijala v

PESNIKI DVEH MANJŠIN

potujoča fotografska razstava je na ogled v Narodni in študijski knjižnici (Ul. San Francesco 20, I. nadstropje) od ponedeljka do petka od 9. do 16. ure.

DELAVNICA DOKUMENTARNEGA FILMA

JSKD razpisuje seminar, ki je namenjen mladim do 29 let, ki se v okviru mladinskih klubov ali centrov, društev ipd. ukvarjajo s filmsko/video produkcijo. Delavnica bo potekala v obliki tabora na

VSE INFORMACIJE O TEČAJIH
IN RAZPISIH NUDI ZSKD
TEL. ŠT. 040 635 626,
E-MAIL TRST@ZSKD.ORG

POMEMBNE, A NAM NEPOZNANE TRŽAČANKE

Zora Košuta (Zora Jugova) Igralka, pisateljica in kulturna delavka (1909 - 1968)

Ob jubilejnih ali posebnih priložnostih so možem posvečeni dolgi sestavki ali celo cele strani. Tako je bilo tudi prejšnji mesec, ko so v Križu pri Trstu poimenovali otroški vrtec po igralcu Justu Košuti. Ob prikazu njegovega življenja in dela pa se je Milica Kravos ob otvoritvi razstave o njem, spomnila tudi njegove zveste življenjske spremljevalke in spodbujevalke Zore, ki mu je stala do zadnjega ob strani, tudi v večkrat težkih trenutkih. Poznali smo jo kar pod tremi priimki, rodila se je kot Zora Petelin, po možu Košuta, njeno umetniško ime pa je bilo Zora Jugova. Bila je skromna. Nikdar ni govorila o sebi in o svojem delu, ki pa nikakor ni bilo zanemarljivo. Poleg tega, da je bila svojemu možu Justu vedno in povsod v oporo, se je tudi sama posvečala javnemu in kulturnemu delu. Pomagala je povsod, kjer so jo potrebovali. Igrala je in režirala ter vzgajala mlade ljubitelje gledališča, marsikdaj pa je prišla tudi za pero, posebno kadar je bilo treba napisati kaj za otroke. Takih besedil je bilo vedno premalo, še prav posebno pa po zadnji vojni pri nas v Trstu. V tistem času sem jo tudi osebno spoznala. Na tržaškem radiu je skrbela za otroške oddaje, prirejala je igrice, jih tudi sama pisala in v njih nastopala. V takratnih prosvetnih, danes bi rekli kulturnih, društvih je pripravljala za nastope tako otroke kot odrasle, še prej pa zavzeto pomagala pri ustanavljanju takratnih društev in krožkov. Danes je vse to že zgodovina, vmes je preteklo celih šestdeset let. Zato so verjetno danes redki tisti, ki se je še spominjajo iz tistih pionirskih časov, ki pa so bili tudi časi izrednega navdušenja in zavzetosti naših ljudi. In Zora je bila v prvih vrstah povsod, kjer je čutila, da bi njena pomoč lahko koristila.

Čas je, da se vprašamo od kod je

prišla, kje si je nabrala bogato znanje in izkušnje, da se je v tistih letih lahko posvetila javnemu kulturnemu delu.

Rodila se je v Trstu očetu Alojziju Petelinu in materi Franciški Baša. Oče je prišel iz Tomaja, mati pa iz Dornberga na Vipavskem. Oče je pel v dveh tržaških pevskih zborih in nastopal tudi v tamburaškem. Nekaj časa je pisal tudi v Poštni rog, glasilo slovenskih poštarjev. V Trstu je namreč dobil zaposlitev na pošti. Rad je zahajal tudi v Narodni dom h gledališkim predstavam in tja vodil tudi svoje tri otroke. Njegova starejša hčerka Ruža Lucija Petelinova je v Trstu skoraj neznano ime, čeprav je bila priznana slovenska in hrvaška pesnica in prevajalka. Njej in njenemu delu bo treba posvetiti poseben prispevek, s čimer bo zaokrožen prikaz s Košuto povezane malo poznane Petelinove tržaške družine.

Osnovno šolo je začela Zora obiskovati v Trstu. Že sredi prve svetovne vojne pa so se starši umaknili iz Trsta v zaledje. Ustavili so se na Dolenjskem, v bližini Krškega, kjer se je Zora šolala, najprej v osnovni, potem pa v meščanski šoli. Gimnazije so bile takrat samo v večjih mestih. Ker pa je že zelo mlada kazala veliko nadarjenost za umetnost, je šolanje nadaljevala v Ljubljani na višji srednji šoli umetnostne smeri.

Zanimalo jo je umetno vezenje, posebno nadarjenost pa je kazala tudi za risanje. Njena profesorja Saša Santel in Marko Šubič sta se rada še posebej posvečala pridni in nadarjeni učenci, ki je v slikarstvu vidno napredovala. Toda njo je bolj kot slikanje zanimalo gledališče. Ko je zvedela za dramsko šolo, se je takoj vpisala tudi tja, čeprav je imela komaj petnajst let. Poleg redne šole je štiri leta, od 1924 do 1928, obiskovala dramsko šolo pri prof. Ses-

tu in Milanu Skrbinšku. V tistem času je začela tudi že nastopati v gledališču. To res še ni bilo poklicno delo, bilo pa je dober začetek in odskočna deska za naprej. Igrala je namreč v Šentjakobskem gledališču v Ljubljani, kjer so skoraj vedno režirali poklicni režiserji. V Skrbinškovi režiji je igrala Lojzko v Cankarjevih Hlapcih. Bila je to prva Lojzka na nepoklicnem odru, in sam režiser ji je čestital. S tem je bila njena pot začrtana, čeprav je bil takrat gledališki kruh nestalen in zelo grenak.

Iz tistih prvih obetavnih začetkov je v njeni zapuščini ohranjena dragocena spominska knjiga s posvetili številnih, danes pokojnih, igralcev, pisateljev in slikarjev. Naj omenim le Milana Skrbinška, Marijo Vero, Otona Župančiča in Ivana Čarga. Že danes ima ta spominska knjiga visoko antikvarno vrednost. Kljub laskavim ocenam pa redne zaposlitve ni bilo mogoče dobiti.

Kmalu potem se je poročila in že leta 1932 odšla s svojim možem igralcem in režiserjem po Jugoslaviji. Košuta je prišel iz Gorice. Ker pa tudi zanj ni bilo mesta, je organiziral svojo potujočo dramsko skupino in z njo dve leti gostoval po raznih krajih Jugoslavije. Gledališka skupina Istra, in nekaj časa tudi Soča, se je ustavljala najraje tam, kjer so živele večje skupine slovenskih ali celo primorskih rojakov. Tudi v tistih letih je pogosto nastopala kot Lojzka v Cankarjevih Hlapcih. Večna potovanja so prenehala, ko je njen mož Just dobil v sez. 1934/35 angažma v mariborskem gledališču. Toda kriza je bila tudi tam velika, zato za Zoro ni bilo mesta. Vsa se je posvetila svoji družini, saj je prvi hčerki Soči kmalu sledila druga, Vera. Zaradi moževe igralske kariere, se je odpovedala svoji, vendar misli na gledališče ni nikdar opustila, in ko se ji je ponudila prva priložnost je spet stopila na odrske deske. Bilo je to že na začetku druge svetovne vojne v Ljubljani, kamor so se mariborski igralci umaknili iz Maribora, ki so ga okupirali nacisti. Tu so že takoj po prihodu organizirali svojo igralsko skupino in gostovali po Ljubljanski pokrajini. Z novo sezono je Mariborčane sprejela pod svoje okrilje ljubljanska drama, vendar se je Jušto Košuta zelo kmalu znašel v zaporu in nič bolje se ni godilo njegovi ženi Zori. Tudi ona se je znašla v fašističnem zaporu, ki ji ni z ničemer prizanesel. Svobodno je zadihala šele po končani vojni, ko se je skupaj s svojo družino med prvimi vrnila v svoj rodni Trst.

Tu jo potem srečujemo povsod. Nastopila je že v prvi predstavi 2. dec. 1945 v gledališču Fenice v Hlapcu Jerneju v Delakovi priredbi. Že pred tem je začela takoj po svojem povratku v

Umetniški
fotoportret Zore
Košutove. Spodaj
levo igralka na
odru

Trst nastopati na slovenskem radiu, kjer je vodila tudi otroške oddaje. Posebno priljubljene so bile njene radijske priredbe. Že prvo leto (1945) je s soigralci posnela več zivalskih zgodb s skupnim naslovom Kako živali praznujejo. S svojimi radijskimi oddajami je spodbujala otroke k ljubezni do narave, k zdravemu razmišljanju in veselju do dela. Izogibala se je čarovnic in vsega, kar bi otroke strašilo. V spominu so mi ostale njene zgodbe o medvedu Godrjavčku, Pravljica o kresničkah, Citronček, pa še Čurimurčki. Pripravila je priredbo poučnih zgodb Od sonca do človeka, ki pa jih ni mogla pripeljati do konca. Angleško vodstvo ji je očitalo, da propagira darvinizem in ji 26. oktobra prepovedalo oddajo nedeljske otroške igre. Mesec pozneje so ji celo odvzeli vodstvo otroških oddaj, ki jih je z vso ljubeznijo in znanjem pripravljala nekaj več kot dve leti. Hkrati pa je nastopala tudi v gledališču, vse dokler nista zaradi zapletov ob Informbiroju (- Kominformu) ostala oba z možem na cesti.

Potem je stala Zora možu ob strani in mu v tistih težkih časih pomagala 1948. leta ustanoviti osrednji Ljudski oder, kjer sta potem oba igrala. Med njenimi vidnejšimi vlogami je bila Mati v istoimenski dramatizaciji Gorkega, Dotka (na sliki) v Dickensovem Cvrčku ob ognjišču, Burja v Žaromilu njene sestre Ruže Lucije Petelinove. Poleg tega pa je bila devet let tudi dramski referent pri Slovensko - hrvaški prosveti v Trstu. Svoje sposobnosti je posvečala režijam na ljudskih odrih, posebno v Križu pri Trstu in v mestu samem. Pisala je in nastopala z recitacijami, pa spet predavala, brala svoja dela na literarnih večerih po raznih naših kra-

jih, objavljala črtice v dnevnikih in periodičnem tisku, pa še v zbornikih in koledarjih. Še malo pred smrtjo je pripravljala za tisk zbirko svojih, večinoma objavljenih črtic z naslovom Moja pesem. Med njimi je bila tudi zelo znana Rdeča vrtnica, ki jo je posvetila svojemu pokojnemu očetu. V njej opisuje, kako je star očanec poslal igralcem na oder šopek rož, med njimi je bila tudi rdeča vrtnica. Ko so si igralci cvetice razdelili, je prav ona dobila to rdečo vrtnico, ki je v njenih rokah oživel in ji začel pripovedovati svojo povest, pravzaprav povest o starčku, ki jo je vzgojil. Govorila je tako živo in prepričljivo, da je starček pred njo naenkrat oživel in postajal vedno bolj podoben njenemu očetu, ki ji je že v rani mladosti vcepil ljubezen do gledališča.

Izdaje svojih črtic ni dokončala, saj ni dopolnila še niti 59 let, ko je 9. februarja 1968 podlegla kruti in neizprosni bolezni.

Pokopali so jo dva dni pozneje v Križu, kjer je že več kot pet let počival njen mož Justo Košuta, kateremu je dolga desetletja stala zvesto ob strani, v časih, ki so bili prej neusmiljeni in kruti kot lepi. Več govornikov in velika udeležba na njenem pogrebu so pričali o njeni priljubljenosti in delu, ki ga je opravila. Ni bila med najvidnejšimi imeni našega gledališča in tudi ne književnosti, saj ji težke življenjske razmere v gledališču nenaklonjenem času niso dale možnosti, da bi se polno razvila. Bila pa je Zora Jugova klub vsemu ena tistih, brez katerih danes marsičesa ne bi imeli, če bi nekoč prav oni ne zaorali prvih globokih brazd in s svojim požrtvovalnim in neplačanim delom ne pripomogli k uspehu mnogih.

Lelja Rehar Sancin

OGLEDI SVETOVALNE SLUŽBE KMEČKE ZVEZE

Trenutno stanje trt dobro Obeta se zgodnja trgatev

Svetovalna služba Kmečke zveze si je skupaj z fitopatologom iz novogoriškega Kmetijskega – gozdarskega zavoda mag. Gabrielom Seljakom ogledala več vinogradov, da bi preverila njihovo zdravstveno stanje in zrelostno stopnjo grozdja.

Iz ogleda izhaja, da je stanje trt, kar zadeva najnevarnejše glivične bolezni, peronosporo in oidij, zelo dobro. Peronospora se praktično ni pojavila, primeri napadov oidija pa so zelo redki. Zaslugo za to imajo predvsem vinogradniki, ki pravčasno in pravilno ukrepajo zoper tema bolezni, letos pa jim je pomagalo tudi suho in vroče vreme, neugodno za glivične napade.

Kar zadeva glivična obolenja pa se opaža rastočo prisotnost trsov, ki jih je napadla kap vinske trte (mal dell'esca), proti kateri je žal zatiranje s kemičnimi pripravki neučinkovito. Edini možen ukrep je odstranitev in sežig obolele trte. Če tega ne storimo takoj, označimo trto in jo bomo odstranili v jesensko zimskem času. Po rezi okuženih trsov skrbno razkužimo orodje z raznimi razkužili (natrijev hipoklorid, alkohol, močnejši koncentrat bordojske brozge).

Zaradi izredno visokih temperatur so strokovnjaki opazili tudi primere ožigov na listih in jagodah. Zato je bolje, da vinogradniki ne odstranijo listov, ki prekrivajo grozde na strani izpostavljeni sončnim žarkom, kar velja zlasti za refošk in teran.

V starejših vinogradih, predvsem pa tistih, kjer se desetletja ali stoletja ponavlja gojenje vinske trte, je opazna zaskrbljujoča prisotnost virusnih bolezni. Za njihovo enostavnejše prepoznavanje navajamo najpogostejše znake tega kuženja izrojevajnja.

Listje je velikokrat nesorazmerno in nepravilno nazobčano, v hujših primerih pa dobi obliko pahljace. Pogankji so slabotni. Med normalno dolgimi medčlenki najdemo izrazito kratke, včasih celo tako kratke, da si stojita dve očesi nasproti, tu in tam najdemo tudi dvojne pogankje. Nastavek grozdja je praviloma slab, kadar pa je močan, se grozdje kmalu po cvetenju osiplje. Trta sicer ne umre, njena rodnost pa je močno prizadeta. Bolezen je neozdravljiva,

Zdravstveno stanje grozdja je ob koncu julija dobro, zorenje hitro napreduje in napovedi o trgatvi so vzpodbudne, če ne bo hujših posledic zaradi suše ali drugih vremenskih nepravil. Kdor ima možnost namakanja, naj vsekakor ne zamuja s stem opraviлом

KROMA

va, edini možni ukrep je odstranitev obolelih trsov.

Začeli so se pojavljati tudi znaki suše, predvsem v mlajših vinogradih in na izpostavljenih legah. Kdor ima možnost namakanja, naj ne zamuja s tem opraviлом, sicer bo ob neželenem nadaljevanju suš-

nega obdobja nastopila škoda po suši, ki prizadene tako količino kot kakovost pridelka.

Napovedi o trgatvi so, če ne bo hujših posledic zaradi suše, vzpodbudne. Letina sicer ne bo odlična, bo pa dobra. Glede na zgoden začetek zorenja grozdja bo

trgatev v bregu verjetno pred koncem meseca avgusta, na Krasu pa na začetku septembra. Mnogo je seveda odvisno od vremenskih razmer v dneh, ki nas ločijo od omenjenega časa.

Po predvidevanjih bo ob nadaljevanju sedanjega poteka zorenja grozdja, sve-

tovalna služba Kmečke zveze začela z meritvami zrelostne stopnje grozdja v drugi dekadi meseca avgusta, kar je skladno z vsemi dosedanjimi fenološkimi fazami, predvsem cvetenja trte, ki prehitvejo normalno obdobje za približno 20 dni.

Strokovna služba Kmečke zveze

KMETIJSKA OPRAVILA V AVGUSTU

Mesec številnih pridelkov

Avгust je mesec, ko narava upočasni ritem in rastline rastejo bolj počasi. Zato postanejo katera opravila, kot odstranjevanje plevela, manj nujna. Še vedno pa moramo biti pozorni na zalivanje, nekatere rastline moramo še škropiti. Sedaj je tudi čas, ko pobiramo veliko pridelkov.

Vinograd

V mesecu, ki je pred nami, končujejo s škropljenjem. Zadnje škropljenje proti peronospori in oidiju opravimo na začetku avgusta. Točnejši datum bo svetovala strokovna služba. Za zadnje škropljenje je priporočljiva uporaba bordojske brozge za peronosporo, ki je bolj obstojna kot drugi bakrovi pripravki. Za oidij pa uporabljamo močljivo žveplo. Če pa so prisotni bolezenski znaki oidija, še enkrat požveplamo in skrbno zaščitimo predvsem grozde.

Avгust je po navadi še vedno zelo vroč mesec. V tem času je možno da opazimo morebitne trte, ki so obolele za trtno kapjo. Lahko pač opazimo tipične bolezenske znake na listih: prostor med žilami se značilno obarva z rdečkasto rjavkastimi pegami. Lise pozneje potemnijo in med žilami se začnejo sušiti. Najpogostejše se znaki bolezni pojavijo na listih spodnjega dela trte. Ti kronični znaki se lahko pojavijo po navadi 2 do 4 leta zaporedoma. Včasih se ob najhujši vročini bolezen pojavi z akutnimi bolezenskimi znaki. Listi precej hitro venejo in

se sušijo, prav tako enoletni les in grozdici. Trta kar na lepem usahne, les pa poč. Najbolj značilen bolezenski znak je usahnitev lesa in potemnitev v obliki trikotnika, ki se kaže v prerezu. V tem času trte zaznamujemo, da jih bomo pozimi obrezovali posebej ali odstranili. Nadaljujemo z oskrbovanjem tal. Plitvo obdelujemo ali travo redno kosimo.

Na začetku meseca je še čas, da redčimo grozde, če je to potrebno. Večkrat je to opravilo potrebno predvsem v mladem vinogradu. Po navadi odstranimo bolj oddaljene grozde, saj grozd, ki se nahaja najbližje osnovi, najboljše in najhitreje zori. Grozdice redčimo do trenutka, ko začnejo sadeži spreminjati barvo. Poznejše odstranjevanje grozdov je nekoristno, ker ne vpliva več na kakovost grozdja.

Oljčni nasad

Nadaljujemo z oskrbo tal. Posebno pod mladimi oljkami moramo zemljo obdelati, saj je v tem času pogosto suša, trava pa bi odvezala preveč vode in hranilnih snovi mladim rastlinam. V avgustu lahko nekoliko omejimo prisotnost morebitnih odraslih oljčnih muh s tem, da postavimo na oljna drevesa rumene ploščice, na katerih je lepilo. To si lahko pripravimo tudi sami. Rumena barva privablja oljno muho.

Zelo dobra metoda omejitve oljne muhe je tudi škropljenje dela drevesa, po na-

vadi je to deblo, s hidroliziranimi beljakovinskimi vabami (Buminal), kateremu pomešamo insekticid. Na ta način zastrupimo odrasle muhe preden polagajo jajčeca. To opravimo brž, ko se pojavijo prve muhe na rumenih ploščah ali feromonskih vabah. Čas preventivnega škropljenja je vsako leto različen. To škropljenje večkrat ponovimo. Klasično škropljenje pa po navadi v avgustu še ni potrebno, razen v izjemnih letinah. Posvetiti se moramo zato s strokovnjaki.

V tem mesecu je čas, da opravimo zeleno rez pri oljki, in sicer odrežemo bohotivke, ki rastejo v notranjost krošnje. Na ta način bo krošnja bolj svetla in plodovi bodo bolj dozoreli.

Sadni vrt

V tem času pobiramo razne sorte breskev, marelic in nekatere zgodnje sorte hrušk ter jabolk. Proti koncu avgusta pobiramo fige in slive. Tla oskrbujemo. V drugi polovici avgusta je čas, da cepimo na speče oko.

Zelenjadni vrt

Avгust je mesec, ko nam zelenjadni vrt nudi veliko pridelkov, kot so paradižnik, bučke, korenje, solata in številne druge. Pobiramo raje ob večernih urah. V tem času poberejo tudi krompir.

Odstranjevanje plevela ni več tako

nujno, razen v primeru komaj sejanih rastlinic. Še vedno moramo biti pozorni na zalivanje, ki ga po možnosti raje opravimo zgodaj zjutraj.

Veliko je zelenjadnic, ki jih v tem času sejemo ali sadimo. Sejanje v sušnem obdobju zahteva posebno pozornost. Pred setvijo moramo zemljo obilno zaliti, tudi zaradi tega, da ne bo pretopla. Tik pred setvijo zemljišče zrahljamo do globine setvene plasti. Takoj po setvi pa zalivamo pogosto in z manjšimi količinami vode. Dobro je, da sejani prostor osenčimo. Pozneje bomo rastlinice le polagoma in zelo skrbno privadili na sonce. Zemljo moramo po setvi nujno pokriti z zaključevino ali pajčevinastim vlaknom. Tudi tik pred presajanjem moramo dobro zaliti. Rastline, ki presadimo s koreninsko grudo, so nekoliko bolj odporne vročini. Sejemo nekatere zelenjadnice, kot npr. pozne sorte solate, nekatere pozne sorte rdečega radiča, cikorijo, sladki komarček, solato, zeleni radič, rukolo, poznejše sorte solate in špinado. Prav na koncu meseca lahko že sejemo motovilec, da bomo imeli pridelok že v oktobru. Še presajamo sladki komarček, solato, rdeči radič, cikorijo in por. Skrajni čas je, da presadimo zelje in ostale kapusnice. Sadimo jih v razdaljo 60 - 80 cm med vrstami in 40 - 50 cm med posameznimi rastlinami v vrsti. Gredice naj bodo nekoliko dvignjene, da voda ne zastaja. Kapusnice namreč slabo prenašajo zastajanje vode. Nato rahlo pognojimo z mineralnimi

gnojili in zalijemo. Bolje je, da si kapusnice ne sledijo samim sebi. Bolje je tudi, da ne sledijo paradižniku, papriki, jajčevcu, bučki, korenju in nekaterim drugim. Čim prej presadimo sadike endivije in rdečega radiča.

Okrasni vrt

V primeru visokih temperatur moramo okrasne rastline zavarovati. Rastline v vazah premaknemo v senčne prostore. Ko zalivamo, je najbolje, da vodo natočimo v kasko posodo nekaj ur prej pustimo na soncu, da se voda ogreje. Na previsoke temperature so občutljive pelargonije. Zato rastline postavimo v ustrezen prostor. Če je pretoplo, jih raje postavimo v prostor, kjer imajo nekaj ur dneva tudi senco. Odpornost do visokih temperatur lahko povečamo tudi tako, da vazo denemo v večjo vazo, vmesni prostor pa napolnimo s peskom. Okrasne rastline, ki ne rastejo v vazah, osenčimo. Redno vsaki dan zalivamo, zjutraj ali zvečer.

Vrtnicam odstranimo odcvetele cvetove, ker jemljejo energijo rastlini za tvorbo semen.

Pelargonijam v avgustu lahko narežemo podtaknjence. Z ostrim nožem odrežemo vejico enoletnih pogankov, oz. tistih, ki še niso cveteli. To storimo tik pod členkom. Zemlja za pripravo sadik naj bo peščena. Postavimo jih v polsenco, topel prostor, da se čim prej ukoreninijo.

dr. Magda Šturman

MANJŠINE

Se Rusinom naposled le pišejo boljši časi?

Se Rusinom končno obetajo boljši časi? Ta narod, razdeljen med številne države, Ukrajino, Belorusijo, Poljsko, Slovaško, Madžarsko, Srbijo, Romunijo, Moldovo in še katero, si že dolga leta prizadeva za priznanje. Tu govorimo o golem priznanju, saj veljajo Rusini v Ukrajini, ki je njihova temeljna domovina, le za ljudi, ki govorijo ukrajinsko narečje; jezikoslovci pa rusinščini nesporno priznavajo status jezika.

Pred nedavnim pa je prišlo v Ukrajini do premika. Morda tudi zaradi prizadevanj predsednika Juščenka, da se približa evropskim standardom, je ob koncu letošnjega maja Transkarpatska oblast v Ukrajini priznala Rusine kot domorodni narod. Gre v bistvu za podelitev statusa manjšine, pa čeprav je tak status v Ukrajini še v začetni fazi.

Transkarpatska oblast šteje 1,2 milijona prebivalcev; člani njenega parlamenta so za priznanje glasovali z veliko večino glasov. Parlament šteje 90 članov, za priznanje se je izreklo 71 poslancev, dva sta bila proti in dva sta se vzdržala.

Odločitev, da Rusine priznajo kot sa-

sinskim jezikom ter za ohranitev tradicij tega naroda, zahtevale pa bodo tudi radijske in televizijske programe v rusinščini ter uvajanje rusinskega jezika in kulture kot izbirnega predmeta v krajevnih šolah.

Krajevni rusinski voditelj in član parlamenta transkarpatske oblasti Ievhen Zupan je z zadovoljstvom vzel na znanje odločitev krajevnega parlamenta in dejal, da je sedanjí uspeh končno kronal vse poskuse, od leta 1992, da bi uradno priznali rusinski skupnost. »Žal je Ukrajina danes edina država, v kateri Rusini še niso uradno priznani,« je dejal in še opozoril, da so Rusini in rusinske organizacije podprli demokratične spremembe v Ukrajini v času takozvane oranžne revolucije. Zupan je prepričan, da bo transkarpatsko ljudstvo nadaljevalo z gradnjo svoje dežele in s podporo svoje države ter želijo živeti v miru in prijateljstvu z vsemi, ne glede na njihov narodnostni oziroma jezikovni izvor.

Sicer pa je zelo verjetno, da bo o tem vprašanju v kratkem razpravljali tudi ukrajinski parlament. Transkarpatska oblast je namreč že napovedala, da bo zadevo predala ukrajinskemu zveznemu parlamentu

skupine iz Poljske, Hrvaške, Ukrajine, Slovaške, Srbije in Madžarske. Juščenko se je takrat srečal s pravoslavnim patriarhom Adamom, s sinom Tarasom pa je tudi zvonil na zvon miru, ki je simbol sprave med Poljaki in Ukrajinci.

Sicer pa je letošnji festival sovpadal s 60. obletnico »operacije Visla«, s katero je poljski komunistični režim razselil od 140 do 150 tisoč Ukrajincev in Rusinov iz tedanje jugovzhodne Poljske. Namen te operacije je bil izničiti rusinsko prisotnost na ozemlju, kjer je bila ta homogena; zgodovinski politični razlog je bil v dejstvu, da se je v drugi svetovni vojni del treh ljudi povezal s Hitlerjevimi Nemci proti Poljakom, povod za operacijo pa je bil umor poljskega generala Karla Švierčevskega 28. marca 1948; za umor so obdolžili Rusine, čeprav številni zgodovinarji ocenjujejo, da je tudi ta dogodek zrežirala sovjetska NKVD. kakorkoli že, gotovo je, da množične evakuacije prebivalstva niso organizirali v mesecu dni, kajti z razseljevanjem so začeli 28. aprila. Inteligenca in kler, tako grško-katoliški kot pravoslavni, so poslali v taborišče Jaworzno, ki so ga imenovali osrednje delovno taborišče, čeprav je med drugo svetovno vojno bilo sestavni del nacističnega uničevalnega taborišča Auschwitz. V to taborišče so zaprli najmanj 4000 ljudi, med katerimi je bilo tudi 800 žensk in nekaj desetlin otrok. Ustanovili so tudi posebno sodišče in 500 od teh ljudi so obsodili na smrt in tudi usmrtili.

Glavnino Rusinov pa so razselili daleč od domačih krajev, v severni in zahodni Poljski, na domove, ki so jih za seboj pustili pobegli ali izseljeni Nemci.

Nekaj tisoč Rusinov se je na svoje domove vrnilo v letih 1957-1958. Čeprav ocenjujejo, da na Poljskem živi najmanj 100.000 Rusinov oziroma njihovih potomcev, se je na popisu prebivalstva v letih 2002/2003 za pripadnost temu narodu izreklo le 5.800 ljudi, kar jasno kaže na domet polstoletne asimilacije.

Leta 1990 je poljski senat z resolucijo obsodil Operacijo Visla in na tej osnovi je začela Poljska graditi nove odnose z Ukrajino. Aprila 2002 pa je tedanji poljski predsednik Kvaśnjewski obsodil operacijo Visla. »Dolga leta smo trdili, da je slo za maščevanje zaradi zadržanja Ukrajincev do Poljske v letih 1942 in 1943. To prepričanje je bilo zgrešeno in Operacija Visla je treba odločno obsoditi,« je dejal. Poljska priznava Rusinom tudi nekaj manjšinskih pravic, prti čemer je treba povedati, da je poljske oblasti zanemarjajo manjšinske pravice.

mostojen narod, obvezuje oblast, da zagotovi sredstva za potrebe rusinske skupnosti na področjih jezika in kulture, predvsem pa na področju izobraževanja. Taka pravila so že v veljavi za Madžare, Romune, Slovake, Rome in Nemce, ki živijo na istem območju. V transkarpatski oblasti, ki meji na Poljsko, Slovaško, Madžarsko in Romunijo živijo pripadniki kakih 100 različnih narodnosti.

Transkarpacija je bila do 2. svetovne vojne nekakšna avtonomna pokrajina Češkoslovaške. Po koncu 2. svetovne vojne jo je Stalin priključil Sovjetski zvezi in z zakonom zanimal obstoj rusinskega naroda. Rusine so preimenovali v Ukrajince in ta status so ohranili tudi v neodvisni Ukrajini vse do današnjih dni. Čeprav ob popisu prebivalstva leta 2001 rusinščina na popisnih polah ni bila navedena kot samostojna kategorija, se je 10.100 Ukrajincev izjavilo za Rusine. Dejansko pa domnevajo, da Rusini sestavljajo kakih 65 odstotkov vsega prebivalstva Transkarpatske oblasti, kar je od 800 do 850 tisoč ljudi.

Novico o priznanju so predstavniki Rusinov pozdravili z velikim zadovoljstvom.

Predsednik svetovnega rusinskega kongresa, mednarodne organizacije s sedežem na Slovaškem, ki povezuje vse Rusine, Paul R. Mogocsi je odločitev transkarpatske oblasti ocenil kot velik uspeh rusinskega gibanja in vseh tistih, ki so v Ukrajini in izven nje dolga leta delali za priznanje tega naroda. Enako so se odzvale rusinske organizacije v drugih državah.

Predsednik sekcije iz Ušhoroda društva Aleksander Duhnovič, kulturne organizacije Rusinov, je sklep transkarpatske oblasti ocenil kot pomemben korak v pravo smer. Rusinske organizacije v transkarpatski oblasti bodo sedaj zahtevale odprtje »nedeljskih šol«, ustanovitev stopice za rusinski jezik na univerzi v Ušhorodu, sredstva za kulturne organizacije, za publikacije in za druge pobude v zvezi z ru-

s prošnjo, da formalno prizna Rusine. To bi bil zadnji korak za formalno priznanje te narodne manjšine oziroma vsaj za formalno ugotovitev njenega obstoja.

Ta da trenutek verjetno ni zelo daleč, kaže tudi nedavni obisk ukrajinskega predsednika Viktorja Juščenka na Poljskem. V ta obisk je sodila tudi udeležba na Festivalu Lemkov (Lemki je poljsko ime za Rusine), ki ga že 25 let prirejajo v Zdynji pri Gorlicah na južnem Poljskem. Letos so na njem sodelovale rusinske kulturne

Zgoraj levo: poselitveno ozemlje Rusinov v Karpatih.

Zgoraj desno: ukrajinski predsednik Juščenko in njegov sin Taras zvonita na »zvon miru«. Desno: srečanje med Juščenko in pravoslavnim škofom Adamom na festivalu Lemkov

ANSA

KOLESARSTVO - Predzadnja etapa (kronometer) 94. Dirke po Franciji

Španec Alberto Contador ubranil rumeno majico

Zmagal je Američan Levi Leipheimer - Danes protestno simbolno dejanje na Elizejskih poljanah

KOMENTAR Cilj ne sme upravičiti vseh sredstev

Z današnjim kolesarskim mimohodom po pariških Elizejskih poljanah se bo klavarno končal 94. Tour-De-France. Konec bo vse prek kot slavnosten. Doping je tudi letos skazil najbolj prestižno kolesarsko dirko na svetu. Nekoč je Eddy Merckx dejal, da »velike pentlje« s kruhom in vodo ni mogoče zmagati. Že res. To pa še ne pomeni, da si morajo kolesarji s transfuzijo vbrizgati rdeča krvna telesa obogatenjena s kisikom (primer Vinokurova) ali pa poiskati pomoč z dodatnimi odmerki prepovedanega testosterona (Moreni). Starosta francoskega kolesarstva Roger Legeay se upravičeno sprašuje: »Kam gre kolesarstvo? Je z letošnjimi aferami konec tega športa?« Najbrž ne, čeprav so ti primeri le vrh ledene gore. Kolesarstvo ni izjema in tudi ostali športi niso »čisti« (prejšnji teden je bil na protidopinški kontroli pozitiven nek brazilski nogometaš). Filozof Nicolò Machiavelli bi rekel, da cilj (zmaga) upravičuje sredstva. Bitka proti doping u se je šele začela in postala je čedalje bolj ostra. Potrebna so nova pravila. Tudi sami lahko prispevamo svoje. Začeti moramo pri otrocih. Vzgajati jih moramo v zdravem športnem duhu. Poraz in neuspeh nista nepopravljivo zlo, ampak le del športne kulture.

Jan Grgič

Aerodinamična drža zmagovalca letošnjega Toura de France Španca Alberta Contadorja na včerajšnjem kronometru na progi med francoskimi polji

ANSA

ANGOULEME - Kolesarji so opravili s predzadnjo etapo dirke po Franciji, posamično vožnjo na čas od Cognaca do Angoulema v skupni dolžini 55,5 kilometra. Razred zase je bil Američan Levi Leipheimer, ki je drugouvrščenega Avstralcu Cadela Evansu ugnal za skoraj minuto. Vodilni v skupnem seštevku, Španec Alberto Contador, je bil peti (+2:18), Slovenec Tadej Valjavec pa je v cilju imel 50. čas (+5:55). Alberto Contador si je praktično že zagotovil končno zmago na letošnji francoski pentlji, posejani s številnimi škandali. Štiriindvajsetletni Španec, ki mu prav tako očitajo povezavo z »dopinski« zdravnikom Eufemianom Fuentesom, je na včerajšnjem posamičnem kronometru uspel ubraniti rumeno majico. Še zadnja tež

ka preizkušnja na letošnjem Touru, ki se je pričela v zibelki opojne pijače konjaka, je sicer pripadla Američanu Leviju Leipheimerju. Slednji je bil na tokratni 19. etapi najhitrejši med vsemi 141 kolesarji, ki so še v dirki. Kalifornijec je v cilju uro ustavil pri 1:02:44, nekaj čez 55 kilometrov dolgo etapo pa je prevozil s povprečno hitrostjo 53,1 km/h. Koroški Slovenec Peter Wrolich je bil le 140. (zaostal je za celih 11 minut). Danes čaka kolesarje še zadnja, 20. etapa od Marcousisa do pariških Elizejskih poljan, kjer je večina moštev že napovedala protest - kolesarji bodo meter pred ciljem stopili s koles in v cilj prepešačili. S tem želijo pokazati, da so tudi oni še vedno proti prepovedanim poživilom v kolesarskem športu.

Konec sodelovanja z UCI

PARIZ - Prireditelji kolesarske dirke po Franciji ne bodo več sodelovali z Mednarodno kolesarsko zvezo (UCI), temveč bodo največjo kolesarsko prireditev na svetu vodili po svojih pravilih.

B2 liga: NPG - Falconstar

TRST, GORICA - Tržaški Acegas, ki ga trener nekdanji Borov trener Mengucci, bo v 1. krogu (14. oktobra) košarkarske B2 lige igral v gosteh proti Oderzu. Goriški NPG pa bo gostil tržaški Falconstar.

1. SNL: poraz Gorice

LJUBLJANA - Izidi 2. kroga 1. slovenske nogometne lige: Nafta - Ljvar 3:1, Maribor - Hit Gorica 2:1, Domžale - Koper 0:0.

Bayern in Lyon superprvaka

PARIZ, LEIPZIG - Izida nemškega in francoskega Superpokala: Bayern - Schalke 1:0 (Klose), Lyon - Sochaux 2:1. INTERTOTO: Sampdoria - Černo More 1:0 (Maggio v 92. min.)

Odbojka: tudi Vermiglio

RIM - Italijanski odbojkarški selektor Montali je na priprave pred EP poklical 16 igralcev, med katerimi je tudi Matej Černic. V reprezentanco se vrača tudi 30-letni Vermiglio.

Mengozzi k Salonitu

MILAN - Italijanski odbojkar Stefano Mengozzi (letnik 1985, last ekipe Sparkling Milan) je nova okrepitev slovenskega prvoligaša Salonita iz Anhova.

V Umagu Moya in Pavel

UMAG - Prvi nosilec Španec Moya bo v današnjem finalu teniškega turnirja ATP Croatia Open v Umagu igral proti Romunu Pavlu.

INTERVJU - Nekdanji trener Triestine Attilio Tesser

Trener Tesser o Triestini in B ligi

Novi trener Mantove bo za Veliki Šmaren (v 1. krogu državnega pokala) gostoval v Trstu - Lani so ga pri Ascoliju odslovili, pred kratkim pa so mu znova ponudili mesto trenerja

V zadnjih dveh prvenstvih je Triestina imela kar nekaj težav s trenerji. Po Tonellottovem obdobju, ko so trenerje zamenjali s hitrostjo, s katero si povprečno snažen človek zamenjuje nogavice, sta se lani na klopi Triestine vrstila Agostinelli in Varrella. Potemtakem je zadnji trener, ki je celo sezono (oziroma dve) preživel na klopi tržaškega drugoligaša, Attilio Tesser. In srediin žreb je za nasprotnika Triestine v prvem krogu italijanskega pokala (igralo se bo 15. avgusta na stadionu Rocco v Trstu - ena sama tekma, zmagovalec se uvrsti v drugi krog), določil prav Mantovo. Slednje bo v prihajajoči sezoni treniral ravno trener iz Montebellune. Izkoristili smo priložnost in ga poklicali kar sredi hribov, kjer je na pripravah z novim društvom in novimi igralci.

Ste zadovoljeni z žrebom?

»Zame žreb ni zelo pomemben. Nisem imel nikakršnih preferenc, vsekakor me zelo veseli, da se lahko vrnem v Trst, saj se tega mesta spominjam z veseljem. Tu sem preživel krasni dve leti in imel odličen odnos res z vsemi, navijači in mediji.«

Kaj pa s tehničnega vidika? Začnimo z oceno o nasprotniku...

»Težko mi je soditi ostale ekipe. Nikoli si ne bi dovolil kaj takega, a navsezadnje mislim, da gre za solidno ekipo. Že lanska ekipa, ki se je rešila zadnji krog, je bila po mojem mnenju solidna. Letošnja Triestina pa ima zelo kakovostno dvojico, mislim na Piangerellija in Allegrettija, na sredini igrišča, ter nekatere tehnično solidne napadalce kot so Della Rocca, Graffiedi in Sgrigna.«

Nedvomno pa je na papirju Man-

tova kakovostnejša...

»Verjetno je tako. Tudi končni vrstni red zadnjega prvenstva kaže na to, da je startni položaj Mantove nekoliko boljši. Ob tem so ekipo nadgradili z 2-3 igralci, ki bi lahko omogočili ekipi še dodaten kakovostni skok. Verjetno izstopa naš napad, kjer razpolagam z nekaterimi zelo solidnimi napadalci. Vsekakor pa so razlike minimalne, zlasti če morajo priti do izraza v eni sami tekmi. Razlike v kakovosti pridejo do izraza dolgoročno. Ob tem pa govorimo o tekmi italijanskega pokala na začetku sezone, ko je marsikaj odvisno od načina priprav in telesne kondicije igralcev v tistem trenutku. Lani je Triestina izločila kar dva A-ligaša, ob tem bo imela prednost domačega igrišča. Prav zato je nemogoče dajati napovedi o zmagovalcih in favoritih.«

Omenili ste vaš napad. Ste zadovoljen, da lahko znova računate na Denisa Godeasa?

»Seveda, da sem zadovoljen. Gre za odličnega igralca in pravega liderja ekipe.«

Za vas nista bili zadnji dve leti, to se pravi tisti po odhodu iz Trsta, kar sedita uspešni. V Cagliariu so vas odslovili po enem krogu, v Ascoliju pa po enajstih, nakar se je pokazalo, da ekipa ni bila dorasla A ligi in je izpadla že nekaj krogov pred koncem prvenstva...

»Res je, zadnji leti nista bili uspešni, saj sem v dveh sezonah doživel prav toliko odslovitev, a je treba zadeve podrobneje analizirati. V Cagliariu sem zmagal tri tekme italijanskega pokala, izgubil prvo prvenstveno tekmo, novinarji so mi po tekmi čestitali, češ da že dolgo niso videli Cagliari tako dobro igrati, zvečer pa me

je predsednik nerazumljivo odslovil. V Ascoliju pa smo imeli tudi nekaj smole, saj smo bili kos vsem tekmece. V Rimu je Roma izenačila v 92. minuti iz nedovoljenega položaja, proti Interju smo si zaslužili vsaj točko, skratka, bili smo enakovredni tudi najboljšim. Moj naslednjik Sonetti pa ni imel nič boljših rezultatov, čeprav so januarja ekipo okrepili. A zame je zadoščenje, da mi je letos poleti vodstvo Ascolija ponudilo dveletno pogod-

bo, čeprav so me lani odslovili. To se pravi, da le nisem bil tako slab trener... Dodam pa še nekaj. Tudi Triestina je najela trenerja, Marana, ki ga zelo dobro poznam in cenim, a so ga dvakrat zapored odslovili. Del Nerija so celo trikrat, ravno tako Baldinija. Sarrija, Arrigonija in Piolija dvakrat. Statistično gledano vsako leto v A ligi odslovijo 40 odstotkov, v B ligi pa celo 60% trenerjev. Kar pomeni, da je povsem naravno, da ima cela vrsta trenerjev

za sabo tolikšno število odslovitev. A raje se ne bi poglobljal v analizo razlogov, ki do tega privedejo, ker bi bilo vse skupaj preveč dolgo in zahtevno poglavje.«

Iztok Furlanč

Zmaga Triestine

VIDEM - Triestina je na prijateljski tekmi v Villi Vicentini z 1:0 premagala romunsko drugoligaško ekipo.

Attilio Tesser je v lanske sezoni sedel na klopi Ascolija v A ligi

ANSA

JADRANJE - Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti na članskem EP v razredu 420 v Turčiji

Jadralca Čupe v zlati skupini Osvojila sta tudi prvo mesto

Od jutri dalje bosta poskušala še presenetiti in izboljšati 15. mesto - Vodita Portugalca

Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti (druga jadrnica ITA-52225 od leve) pri obratu boje na morju pred Istanbulom

ISTANBUL - Jadralca sesljsanske Čupe Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti sta tudi včeraj zelo solidno opravila še tri zadnje plove kvalifikacijskega dela članskega evropskega prvenstva jadrnega razreda 420 v Istanbulu v Turčiji in se tako uvrstila v zlato skupino, v

kateri se bodo najboljši evropski jadranci od jutri do četrtka borili za celinski naslov. Jaš in Simon sta na prvih dveh včerajšnjih regatah zasedla 8. in zatem 17. mesto. Na zadnjem včerajšnjem plovu pa je sledil pravih podvig Čupinih jadrancev: osvojila sta prvo mesto in s

tem izboljšala petkovo skupno 16. mesto. Včeraj sta bila skupni lestvici 15. Prva sta Portugalca Antonio Pereira in Alfonso Prieto, druga pa Italijana Edoardo Mancinelli Scotti in Lorenzo De Felice (Jaš in Simon sta druga najboljša posadka »azzurrov«, prva mladinska). (jng)

ŽENSKA KOŠARKA - Reprezentanca U15

Trener Matija Jogan in Mia Kraus »azzurra«

Na sliki zgoraj trener Matija Jogan, levo pa Poletovka Mia Kraus

KROMA

V mladinski košarkarski ženski reprezentanci do 15. leta starosti bomo v novi sezoni imeli kar dva slovenska predstavnika. Prvič bo dres državne reprezentance oblekla košarkarica Poleta Mia Kraus, ki je že bila stalna članica deželne izbrane vrste.

Naš drugi predstavnik v državni izbrani vrsti bo trener Matija Jogan, ki vodi mladinski sektor pri mi-

ljskemu društvu Interclub. Jogan bo opravljal funkcijo pomožnega trenerja. Glavno breme bo namreč nosil Umberto Allori iz Piemonta.

Italijanska selekcija do 15. leta starosti se bo 24. avgusta zbrala na pripravah v Caorla, kjer bo trenirala vse do 7. septembra. Glavni reprezentančni cilj bo namreč mladinsko evropsko prvenstvo, ki bo prihodnje leto poleti.

Nogomet na mivki: Michele Leghissa za 7. mesto

TIGNES - V tretji etapi Evrolige nogometa na mivki v Tignesu v Franciji je Italija, s katero igra tudi nekdanji nogometaš Krasa in Vesne Michele Leghissa iz Medje vasi, izgubila v petek proti Rusiji (4:1) in včerajk še proti Portugalski (8:6). Leghissa je z »azzurri« dosegel tudi en zadetek (v drugem polčasu). V polfinalu so se sinoči pomerili Švica - Rusija in Španija - Francija.

Italija bo danes igrala še tekmo za 7. mesto. Leghissa in tovariši bodo igrali proti Češki. Na skupni lestvici Evrolige z 18 točkami vodi Rusija, sledijo pa ji Portugalska in Švica. Italija pa zaseda 5. mesto. Prihodnji konec tedna (od 4. do 6. avgusta) bo na sporedu še zadnja etapa nogometne Evrolige na mivki. Evropske selekcije se bodo pomerile v Palmi de Mallorci na Balearskih otokih v Španiji.

KOŠARKA - Naša »borza«

Visciano k Boru

Bor Radenska v 1. krogu proti Vatovčevim Caorlam

Giancarlo Visciano bo v novi športni sezoni 2007/2008 spet oblekel dres Bora Radenska v državni košarkarski C ligi.

Postavni center po rodu iz Neaplja (letnik 1976, visok dva metra) je za slovenski mestni košarkarski klub igral že v sezoni 2004/2005, zadnji dve leti je nato nastopal za Muggio, najprej v C2, lani pa v C1 ligi. Njegova izpisnica je še vedno last tržaškega društva Falconstar (pri katerem je igral več let v B2 in C1 ligi), od koder prihaja Visciano k Boru eno leto na posodo, sicer z ustnim dogovorom, da tu nato ostane več sezon. Novi Borov trener Andrea Mura računa tako na prvo okrepitev v postavi, ki je ostala brez Luce Celege in vsaj do januarja tudi brez Štefana Samca. Visciano je po uspešni sezoni na Vrdelski cesti vseskozi gojil odlične odnose z vsemi v Borovem taboru, tako da je v petek zvečer po podpisu registracije kar žarel od zadovoljstva.

V vrste belo-zelenih bosta v kratkem prestopila najverjetneje še dva igralca, še posebej če bi poleg Daniela Baticha (letnik 1988) izziv igranja v kakem drugem okolju v B1 ali B2 ligi (ponudb jima ne manjka) moral sprejeti tudi Peter Sosič (1987). Sicer pa ostajajo na svojem mes-

tu od lanske ekipe Marzio Krizman, Niko Štokelj, Stefano Babich, Miran Bole, Danjel Crevatin, Miko Madonia, Sandi Zeriali in Matej Nadlišek.

Medtem je košarkarska zveza objavila osnutek razporeda tekem v državnih prvenstvih. V prvem krogu bo v soboto, 29. septembra, Bor Radenska igral doma proti Caorlam, ki jih vodi potrjeni trener Walter Vatovec. (-nš)

ATLETIKA - DP

Krogla: Biserka Cesar 9.

PADOVA - Atletinja tržaškega CUS-a Biserka Cesar je na včerajšnjem zadnjem dnevu članskega atletskega državnega prvenstva v Padovi nastopila še v metu krogle. 23-letna Trebenka se je z metom 12,57 m uvrstila na 9. mesto in po nastopu ni bila najbolj zadovoljna, saj je v letošnji sezoni že vrgla kroglo mnogo dlje, 13,05. Nova državna prvakinja je Chiara Rosa, ki je kroglo vrgla 19,13 m.

V ženski štafeti 4x400 m je z ekipo tržaškega CUS-a tekmovala tudi slovenska atletinja Martina Quaggiato iz Gorice. Uvrstile so se na 11. mesto 3:55,17. Zmagala je ekipa Forestale (3:40,76).

Pri moških je v metu kladiva slavil Nicola Vizzoni (77,98 m), sicer fant naše metalke kopja in nove državne prvakinja Claudie Coslovich. S tem rezultatom pa ni še izpolnil norme za nastop na SP v Osaki.

Rodičeva z normo za SP

NOVA GORICA - Snežana Rodič (Gorica) je prvi dan odprtega atletskega državnega prvenstva v troskoku s 14,03 m sicer zaostala za Marijo Šestak (14,12 m), vendar slednja nastopa za italijanski klub in je naslov pripadel Rodičevi, ki je obenem izpolnila tudi normo (14,00 m) za nastop na svetovnem prvenstvu v Osaki na Japonskem (od 24. avgusta do 2. septembra). Miran Vodovnik (Almont) je kroglo sunil krepko prek 20 m (20,40), na 100 m sta bila najhitrejša Matic Osovnikar (10,28), ki je po slavi štafete z ekipo Massa na 4 X 100 m osvojil dvajseti naslov prvaka v samostojni Sloveniji, največ z zgodovini med člani, in Merlene Ottey (11,69). Damjan Zlatnar (Mass) je s 13,90 slavil na 110 m ovire, Sonja Roman (Maribor 98) je zmagala na 1.500 m (4:17,67) in bo verjetno drugi naslov osvojila še v nedeljo na 800 m. Na 100 m ovire je bila najboljša Hrvatica Arna Erega (13,68) pred Radmilo Vukmirovič (Gorica, 13,75), v metu kopja pa je Matija Kranjc (Mass) z 72,44 m za več kot 10 m premagal vse ostale konkurente.

Obvestila

OD BOR prireja pod pokroviteljstvom ZSSDI-ja od 27. avgusta do 1. septembra odbojarski kamp za otroke osnovnih in nižjih srednjih šol (vsak dan od 8. do 17. ure na Stadionu 1. maja). Dodatne informacije in vpisovanje: info@od-bor.com ali 3497923007 (v večernih urah).

ZSSDI obvešča, da bosta urada v Trstu in Gorici v poletnih mesecih odprta od 8. do 14. ure.

GINNASTIČNI ODSEK ŠZ BOR prireja intenzivni tečaj ritmične gimnastike za deklice od 7. leta dalje, ki so že lani trenirale ritmično gimnastiko. Tečaj bo potekal v jutranjih urah od 3. do 7. septembra na Stadionu 1. maja. Za informacije in prijave: 338 5953515 (Katja) in 328 2733390 (Petra).

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM organizira avtobusni izlet v Gardaland v soboto, 1. septembra 2007. Informacije in prijave sprejemamo od 18.00 do 20.00 na tel. št. 349-7597763 Nastja.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM prireja pod pokroviteljstvom ZSSDI-ja poletni KAMP CHEERLEADINGA za otroke od 5. do 12. leta starosti od 27. do 31. avgusta in od 3. do 7. septembra v telovadnici OŠ F. Bevk na Opčinah. Vabljeni stari in novi člani. Informacije in prijave v uradih ZSSDI-ja na tel. št. 040-635627 ali 346-0441133 Petra ali 349-7597763 Nastja.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM sporoča, da se bodo dvotedenske poletne priprave za Strele (12-16 let) in Škrate (od 16. leta dalje) začele 3. septembra v telovadnici OŠ F. Bevk na Opčinah. Urniki treningov: Strele - od pon. do pet. od 17.00 do 19.00; Škrati - od pon. do pet. od 19.00 do 21.00. Dobrodošli so tudi novi člani. Informacije na tel. št. 346-0441133 Petra ali 349-7597763 Nastja.

Rai Tre	
SLOVENSKI PROGRAM	
Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)	
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)	
Teletekst: str. 316 - 342 - 343	
20.25	Risanka: Gurugù - Drevo življenja
20.30	Deželni TV dnevnik
20.50	Alpe Jadran
23.00	Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno	
6.00	Sedem dni v parlamentu
6.30	Nad.: Sottocasa
7.,00	Razvedrilna odd. o dobrem počutju: Sabato, Domenica & ... (vodita Sonia Grey in Franco Di Mare)
9.35	Linea verde - Obzorja
10.05	Aktualno: Tistega dne v Nazarethu - Zgodba katoliške cerkve
10.30	Verska oddaja: A Sua immagine
10.55	Maša
12.00	Angelus
12.20	Aktualna odd.: Linea verde v živo iz narave
13.30	Dnevnik
14.00	Nan.: Inšpektor Derrick - Konce vsega (i. Horst Tappert)
14.50	Variete: V pričakovanju izbora "Miss Italia"
16.15	Dok.: Quark Atlante - Sloni
17.00	Dnevnik in vremenska napoved
17.10	Film: Toto', Peppino e la malafemmina (kom., It., '56, r. C. Mastrocinque, i. Toto', Peppino De Filippo)
19.05	Nan.: Komisar Rex - Brez usmiljenja (i. Gedeon Burkhard)
20.00	Dnevnik
20.35	Rai Tg šport
20.40	Variete: Supervariete
21.20	Nan.: Don Matteo 5 (i. Terence Hill, Nino Frassica, Flavio Insinna)
23.20	Dnevnik
23.25	Aktualno: Posebna odd. Tg1
0.25	Aktualno: Oltremoda Reloaded
1.00	Nočni dnevnik/Knjige
1.20	Kinematograf

Rai Due	
6.20	Dok.: La Ruta Maia
6.45	Dok.: Morje ponoči
7.00	Nan.: Girlfriends, 7.40 Strepitose Parkers
8.00	Jutranji dnevnik Tg2
8.20	Nan.: Freddie
9.00	Dnevnik
9.05	Variete: Random
10.00	Aktualno: L33T
10.30	Jutranji dnevnik Tg2
10.35	Variete: Random
	Art Attack/Magic English
11.30	Nan.: Ed (i. Tom Cavanagh)
12.10	Nan.: JAG (i. David James Elliott, Catherine Bell, B. White)
13.00	Dnevnik
13.25	Tg2 Motorji
13.40	Tg2 Eat Parade
14.00	TV film: Le note dell' amore (kom., ZDA, '01, i. Annabeth Gish)
15.35	Nan.: Turbo 2 (krim., It., '99, i. Anna Valle, Roberto Farnesi)
17.15	Rai šport: Numero Uno
18.00	Dnevnik, vreme
18.05	Dok.: Tg2 Dosje
18.50	Nan.: Jake 2.0
19.40	Risanke
20.30	Dnevnik Tg2
21.05	Nan.: Numb3rs (i. Rob Morrow, David Krumholtz, Judd Hirsch)
22.35	Nan.: Crime Stories
23.25	Opera: Cavalleria rusticana
0.40	Nočni dnevnik Tg2
0.50	Športna nedelja
1.20	Rubrika o protestantizmu
2.00	Nad.: Secrets
1.25	Rubrika o židovski kulturi

Rai Tre	
6.00	Fuori orario
7.00	Variete za najmlajše
9.10	Variete: Screensaver
9.35	Film: Misria e nobilta' (kom., It., '54, i. Toto', Sofia Loren)
11.10	Dok.: L' approdo
11.15	Nan.: Saranno famosi
12.00	Dnevnik, šport, vreme
12.10	Aktualno: Telecamere
12.40	Okkupati
13.10	Aktualno: Passpartout
13.40	Dok.: Kilimangiaro Album
14.00	Dnevnik, deželne vesti
14.30	Otroška oddaja: E' domenica papa'

15.30	Športno popoldne: Tour de France, 17.30 Brixia Tour
18.10	Nan.: Stargate Sg-1
18.55	Tg3 Meteo
19.00	Dnevnik, deželne vesti, vremenska napoved
20.00	Šport: Tour de France
20.05	Variete: Blob
20.30	Hum. nan.: Colpi di sole
21.00	Dok.: Sfide
23.10	Dnevnik, deželne vesti
23.30	Film: I diari della motocicletta (biog., Arg.-Čile-Peru-ZDA, '04, i. Gael Garcia Bernal)
0.20	Tg3 Night News

Rete 4	
6.05	Nan.: Pot za Avonleo
7.00	Pregled tiska
7.20	Nan.: Don Tonino
9.35	Dok.: Čudovita Italija
10.00	Maša
11.00	Planet morje
11.30	Dnevnik Tg4, promet
12.10	Aktualno: Melaverde
13.30	Dnevnik Tg4, vreme
14.05	Film: Navy Seals II (pust., ZDA, '91, i. Rob Lowe, Gale Hansen)
16.15	Film: Zorro il dominatore (pust., It., '69, i. Charles Quiney)
18.20	Nan.: Hiša Vianello
18.55	Tg4 dnevnik/Meteo4
19.35	Nan.: Colombo (i. Peter Falk)
21.15	Film: Sentieri selvaggi - The Searchers (vestern, ZDA, '56, r. John Ford, i. John Wayne, Jeffrey Hunter)
23.40	Nan.: 24 od 23.00 do 1.00 (i. Kiefer Sutherland, Arnold Vosloo)
1.25	Pregled tiska

Canale 5	
6.00	Na prvi strani
7.55	Promet - Meteo 5
8.00	Jutranji dnevnik Tg5
8.40	Dok.: Potovanje v Afriko
9.20	Film: Inkingut (pust., Island., '00, i. Hjalti Runar Jonsson)
11.00	Tg com/Meteo 5
12.00	Nan.: Summerland (i. Taylor Cole, Ryan Kwanten, Jesse McCartney)
13.00	Dnevnik, vreme
13.35	TV film: Il bello delle donne 2 - September (i. Lunetta Savino, Gabriel Garko, A. Fugandi)
15.35	Film: Amore per sempre - Forever Young (dram., ZDA, '92, r. Steve Miner, i. Mel Gibson, Isabel Glasser, Jamie Lee Curtis)
16.30	Tg com/Meteo5
18.00	Nan.: Carabinieri 4 (It., '04, i. Alesia Marcuzzi, Roberto Farnesi, Giorgio Borghetti)
20.00	Dnevnik TG 5 in vreme
20.40	Film: Il collezionista di ossa - The Bone Collector (thriller, ZDA, '99, r., Phillip Noyce, i. Denzel Washington, Angelina Jolie)
22.00	Tg com/Meteo 5
23.00	Film: Mission to Mars (fant., ZDA, '00, r. Brian De Palma, i. Gary Sinise, Tim Robbins)
1.20	Nočni dnevnik, vreme

Italia 1	
6.05	Nan.: Off Centre, 7.00 Mowgli - Vrnitev v izgubljeno mesto
7.50	Variete za najmlajše
10.55	Nan.: Robin Hood
11.55	Športna odd.: Grand Prix
12.25	Odprti studio, vreme
13.00	Nan.: Tata (i. Fran Drescher)
14.00	Film: La bomba (kom., It., '99, Alesandro Gassman)
16.00	Variete: Tutto Ditta, 16.40 Premia-ta Teleditta 4 - Pulp Fiction
18.30	Odprti studio, vreme
19.00	Nan.: Love Bugs 3
19.25	Nan.: Prima o poi divorzio (i. Anthony Clark, Mike O' Malley)
20.00	Tg com/Meteo
20.20	Variete: Candid camera
21.00	Nan.: Un ciclone in famiglia (i. Massimo Boldi, Barbara De Rossi, Maurizio Mattioli, Monica Scattini)
23.00	Variete: Sputnik
0.20	Variete: Pokermania
1.55	Film: I dinamitardi
3.25	Talk Radio

Tele 4	
9.30	Horoskop, svetnik dneva
11.00	Nad.: Marina
11.30	Rubrika o gospodarstvu

12.00	Papežev blagoslov
12.40	Dok.: Drevesje
12.55	Automobilissima
13.15	Poletne osebnosti
13.35	Oddaja o kmetijstvu
14.05	Nan.: Bonanza
15.45	Dok.: Cesarska Kitajska
17.30	Risanke
20.35	Vsi na morje
20.50	Poletna srečanja v kavarni "Versiliana" (vodi Romano Battaglia)
22.30	Film: Revelation (krim., '99, i. Jeff Fahey, Carole Alt), 0.10 Tutto l' amore di Paula (kom., '98, i. Janet-te Hain, Martin Feifel)

La 7	
7.00	12.00, 20.00, 0.30 Dnevnik
9.40	Film: La miliartdaria (kom., VB, '60, i. S. Loren, P. Sellers)
11.30	Nan.: Angelski dotik
13.00	Nan.: Matlock (i. Andy Griffith, Robert Broyles, Lise Cutter)
14.00	Film: Gli eroi di Telemark (vojni, VB, '65, r. A. Mann, i. Kirk Douglas)
16.20	Nan.: Čarovnice
18.05	Film: Il mistero della signora scomparsa (krim., VB, '79, i. E. Gould)
20.30	Variete: Šef za en dan
21.30	Film: Il cowboy con il velo da sposa (kom., ZDA, '61, i. Hayley Mills, Brian Keith, Maureen O' Hara)
23.50	Nan.: Sex and the City
0.50	Športna oddaja

Slovenija 1	
7.00	Živ žav
9.50	Šport špas: OŠ Bičovs
10.25	Dok.: Pod evropskim nebom
10.55	Na obisku
11.25	Ozare
11.30	Kitajska: Verovati v istega boga
12.00	Ljudje in zemlja
13.00	Poročila, vreme, šport
13.10	Koncert iz naših krajev
14.30	TV nad.: Vrtičklarji - Kihanje
15.00	Film: Prikazi iz morskih globin
16.25	Hum. nan.: Nikar tako živahno
17.00	Poročila, šport, vreme
17.15	Velika imena malega ekrana - Galerija igralcev: Brane Grubar
18.15	Risanke
18.30	Žrebanje lota/Risanke
18.55	Vreme, dnevnik, šport
19.20	Zrcalo tedna, šport
19.55	Dajmo, naši!
20.55	Večerni gost: Dr. Bernard Nežmah
21.45	Ars 360
22.05	Poročila, vreme, šport
22.35	Film: Pustite otroke (Danska, '04, r. Paprika Steen, i. Sofie Grabol, Mikael Birkkjær)
0.15	Dnevnik
0.40	Infokanal

Slovenija 2	
6.30	Zabavni infokanal
8.20	TV prodaja
8.50	Skozi čas
9.00	35 let Vala 202
10.05	Oddaja o turizmu: Poletna potepanja
10.45	Naša pesem 2007: APZ Univerze na Primorskem, Koper, KZ Ave, Ljubljana
11.15	Med valovi
11.45	Slovenski magazin
12.10	TV prodaja
12.45	Šport: SP v gorskem kolesarstvu, 13.15 Speedway za Grand Prix
14.30	TV prodaja
15.00	Koncert Jana Plestenjaka
17.00	TV priredba predstave Male drame SNG Ljubljana: Prva klasa (Aldo Nicolai)
18.20	Fens festival
19.55	Teniški turnir ATP (M, finale, prenos iz Umaga)
22.00	Umetnost glasbe in plesa: U. Gior-dano: Andrea Chenier
20.05	Nad.: Strelice nasprotne usode - Slings & Arrows (Kan., '03, r. Peter Wellington, i. Paul Gross, Martha Burns, 11. del)
0.55	TV film: Sveti križ (Irska)
2.20	Dnevnik zamejske TV
2.50	Zabavni infokanal

Koper	
14.00	Čezmejna TV
14.10	Odmev
14.40	Nogomet: Pokal Slovenije - Koper - Maribor (finale 2007)
16.40	Dok. oddaja
17.10	Glasbena oddaja

18.00	Program v slovenskem jeziku: Vur-nerk festival
19.00	Vsedanes, 19.20 Šport
19.25	Dok.: Morska plovba
19.55	Tneis: Turnir ATP
22.00	Vsedanes - TV dnevnik
22.15	Srečanje z... (vodi Rebeka Legović)
22.45	Dok.: City Folk
23.15	Glasbena oddaja
23.45	Vsedanes-TV dnevnik
0.00	Čezmejna TV - TV dnevnik v slo-venskem jeziku

Tv Primorka	
12.00	Videostrani
18.00	Duhovna misel
18.15	Tedenski pregled
18.30	Miš maš
19.15	Eko šola: Eko festival
19.45	Pravljica
20.00	Razgledovanja
20.30	Spoznamo jih
21.15	Hitova plaža v Novi Gorici
21.30	Ne prezrite
21.45	Milan Štulc v Strasbourgu
22.00	Dok. film: Mladost za ogledalom
22.45	Kultura: Študentska založba in fa-bula
23.20	Videostrani

RADIO	
RADIO TRST A	
8.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kme-tijski tednik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Prijetni moti-vi; 10.30 Otroški kotichek: Zidovi hrani-jo spomin (piše M. Perat); 11.15 Na-božna glasba; 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Zgodbe v prostoru in času: Edvard Lesnik: direktor največjega irskega ho-tela Citywest v Dublinu; 13.00 Dnevnik, sledi Napovednik; 13.20 Glasba po žel-jah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Stari časi družabnsoti; 15.00 Višar-je pojejo 2007; 17.00 Kratka poročila; 17.30 Srednjeevropski obzornik, sledi Glasba za vsakogar; 19.00 Dnevnik; 19.20 Napovednik, nato Slovenska lah-ka glasba; 19.35 Zaključek	
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)	
(SV 549 kHz, UKV 88,6 - 98,1 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)	
7.25 Danes na RK; 7.45 Kmetijski nasvet; 8.00 Noč in dan; 8.10 Po domače; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.00-12.00 Z vami v nedeljo: prireditve, kronika; 10.00 Klepet z znanimi Slovenci; 10.30 Po-ročila, osmrtnice; 11.00 Primorski kra-ji in ljudje; 11.30 Poletna torklja; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnev-nik; 14.00 Du jes; 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 15.00 Z vročega asfal-ta; 15.30 DIO; 17.30 Vreme in promet; 19.00 Dnevnik; 19.45 Kronika; 20.00 Večer večnozelenih s Tuliom Furla-ničem; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Easy come... easy go...	
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)	
8.30, 10.30, 12.30; 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Alma-nah; 6.45 Drobci zgodovine; 7.40 Proza; 8.05 Horoskop; 9.45 Moje mnenje; 10.00 Kino-Gledališče; 11.00 7 dni; 12.00 Gla-sba po željah; 13.00 Razglednica; 14.00 Izbrane strani; 14-30-18.00 Nedeljsko popoldne; 15.00-17.00 Ferry sport; 16.00 Sigla single; 18.00 Album charts; 19.00 Potopisna odd. ali Alpe Adria; 20.00 Večerni pr. RK; 20.45 Pesem tedna; 21.00 Moje mnenje; 21.30 Giulianine no-te; 22.00 Dosje; 22.45 Sigla single; 23.00 The magic bus.	

SLOVENIJA 1	
5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00,17.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnev-nik; 6.50 Duhovna misel; 8.05 Igra; 8.45 Glasba za otroke; 9.30 Labirinti sveta; 10.10 Sledi časa; 10.40 Zbori; 11.05 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.35 Slovenski zvoki; 14.10 Za kmetovalce; 15.30 DIO; 16.10 Pod lipo domačo; 16.30 Reportaža; 17.05 Veseli tobogan; 18.05 Zabavna igra; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Minute z ansamblom...; 23.05 Li-terarni nokturno; 23.15 Za prijeten ko-nec dneva	

SLOVENIJA 2	
5.00, 6.00, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.00 Kronika, promet; 8.15 Dobro jutro, vre-m; 8.45 Koledar prireditve; 9.10 Re-portaža; 9.35 Popevki; 10.00 Izlet: Titov trg - Koper; ; 10.45 Gost: arh. Janez Su-hadolc; 12.00 Let 35; 13.00 Poročila, vre-m; 14.35 Športnik izbira glasbo; 15.00 DIO; 16.05 Popevki tedna; 17.00 EP v	

odbojki: Portugalska-Slovenija; 18.00 Morda niste vedeli; 18.40 Črna kronika; 19.00 Dnevnik; 19.30 Valodrom; 19.35 Rokomet: Koper - Velenje; 22.00 Zrca-lo dneva; 22.30 Glasba za prave moške; 23.00 Drugi val

SLOVENIJA 3	
8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Maša; 11.30 Izbrana proza; 13.05 Evroradijski kon-cert; 14.05 Humoreska; 20.00 Vokalna glasba; 22.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert; 23.00 Lirični utrinek.	
RADIO KOROŠKA	
6.08-7.00 Dobro jutro, Koroška!-Guten Morgen, Kärnten- Duhovna misel; 18.00-19.00 Glasbena; - Radio Agora: dnevno 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan: dnevno 2.00-10.00/14.00-18.00.- 13.30 ORF 2	

HOROSKOP	
	OVEN 21.3.-20.4.: S sodelav-ci boste delovali kot usklajen tim. Skupaj si boste privoščili tudi ne-koliko daljši odmor in drug drugemu krili hrbet. Ljubezen: do partnerja bo-ste preveč kritični. Denar: odlično.
	BIK 21.4.-20.5.: Ste v zelo di-namičnem in ustvarjalnem obdobju. Težko se boste umirili. Usmerite svoje ideje v nekaj ustvarjal-nega in si napolnite prosti čas z zani-mivimi izleti, športnimi dejavnostmi.
	DVOJČKA 21.5.-21.6.: Vliko časa boste preživeli v krogu najbližjih. Nikar se preveč ne obre-menjujte z načrtovanjem skupnega časa, bodite raje spontani in upošte-vajte tudi predloge drugih.
	RAK 22.6.-22.7.: Znova boste oživili neke sanje in začeli iskati pot o njih. Ne dovolite, da bi vam slabe izkušnje iz preteklosti vzela vol-jo in vero v uspeh. Potrebovali boste tudi nekaj samote in tišine.
	LEV 23.7.-23.8.: Prihodnji te-den vas bo spremljala dobra volja. Pridobili si boste veliko novih pri-jateljev. Ker boste zelo radodarni, je ne-varno, da boste porabili več, kot vam dovoljuje stanje na računu.
	DEVICA 24.8.-22.9.: Teden je kot nalašč za dopust. Potreb-ni ste počitka! Ljubezen: vezane devi-ce bodo veliko časa preživele s par-tnerjem. Spet boste zaljubljeni kot šolarček.
	TEHTNICA 23.9.-22.10.: V družbi boste naravnost ožive-li. Prijatelje boste presenetili s svojo prešernostjo in razposajenostjo. Celo partner bo ljubosumen, češ da se v nje-govi družbi nikoli tako ne veselite.
	ŠKORPION 23.10.-22.11.: Na delovnem mestu se bo treba lotiti novih izzivov. Če se boste od-pravili na dopust, boste z mislimi v službi. Ljubezen. vzemite si čas za po-govor s partnerjem.
	STRELEC 23.11.-21.12.: Ljube-zen: slavnostna večerja, sveče, umirjena glasba, romantična okolica ... Zakaj si ne bi za spremembo s par-tnerjem vzela nekoliko več časa in de-narja za razvajanje.
	KOZOROG 22.12.-20.1.: Sam-ski kozorogi: iz nedolžnega klepeta se bo razvilo nekoliko več. Še preden boste opazili, boste zaljublje-ni do ušes. Vezani kozorogi: bodo uživali v družbi partnerja.
	VODNAR 21.1.-19.2.: Na de-lovnem mestu boste imeli kar veliko dela, a mu boste sproti kos. Ba-terije se vam bodo v družbi prijateljev ali partnerja hitro napolnile. Doma se boste počutili utesnjeno.
	RIBI 20.2.-20.3.: Ste v zelo ustvarjalnem obdobju. V pro-stem času vam ne bo zmanjkalo zani-mivih idej, kako preživeti dan. Ker bo z vami zabavno, boste tudi na druge ljudi delovali sproščujoče.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40
(Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Videofleš
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.05 Aktualna odd.: Anima Good News
(vodi G. La Porta)
6.10 Nan.: Sottocasa
6.30 Dnevnik, informacije o prometu
6.45 Jutranja razvedrilna oddaja: Unomattina (vodita Veronica Maya in Duilio Giammaria), vmes Dnevnik, Tg1 Turbo, Tg1 Zgodovina (vodi Roberto Olla), 9.30 Tg1 Flash
10.35 Tg parlament
10.40 Gremo v kino
10.45 Nan.: Ciklon v samostanu (i. Jutta Speidel, Fritz Wepper)
11.30 Dnevnik in vremenska napoved
11.40 Nan.: Gospa v rumenem (i. Angela Lansbury)
13.30 Dnevnik
14.00 Gospodarstvo
14.10 Nad.: Julia (i. Susanne Gartner, Roman Rossa, Susanne Hausler)
14.50 Nad.: Incantesimo (i. Paola Pitagora, Alessio Di Clemente, Corinne Cléry)
15.20 Nad.: Commesse - Marta (It., '98, r. Giorgio Capitani, i. Nancy Brill, Sabrina Ferilli, Caterina Vertova, Veronica Pivetti)
16.50 Tg parlament
17.00 Dnevnik Tg1 in vremenska napoved
17.15 Nan.: Sestre McLeod
18.00 Nan.: Komisar Rex (i. Gedeon Burkhard)
18.50 Kviz: Reazione a catena
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Soliti ignoti - Identita' nascoste (vodi Fabrizio Frizzi)
21.20 Film: Abbasso l' amore - Down with love (kom., ZDA, '03, r. Peyton Reed, i. Ewan McGregor, R. Zellweger)
23.05 Dnevnik
23.10 Dok.: Passaggio a Nord-Ovest
0.15 Dnevnik
0.50 Potihoma

Rai Due

6.00 Tg2 Eat Parade
6.25 Dok.: Panama
6.55 Skoraj ob 7-ih
7.00 Rubrika o židovski kulturi
7.30 Variete za najmlajše: Random, risanke
10.15 Dnevnik/Meteo 2/Motorji/Medicina 33
11.00 Variete: Matinee' (vodita Giampiero Ingrassia in Rossella Brescia)
13.00 Dnevnik
13.30 Tg2 Navade in družba, 13.50 Tg2 Medicina 33
14.00 Variete: Italija na 2.
15.50 Aktualna odd.: Ricomincio da qui (vodi Alba D' Eusanio)
17.15 Nan.: One Tree Hill (i. Sophia Bush, Hilarie Burton)
18.05 Tg2 Flash/Šport
18.30 Dnevnik/Meteo
19.00 Nan.: Law & Order
19.50 Risanke
20.30 Dnevnik
21.05 Nan.: Close To Home (i. Jennifer Finnigan, Kimberly Elise)
22.20 Dnevnik
22.50 Variete: Tribbu' (vodita Serena Garritta in Alessandro Siani)
0.40 Aktualno: Poletni magazin na 2. (vodi Giancarlo Giojelli)
1.10 Tg parlament
1.20 Rubrika o protestantizmu

Rai Tre

6.00 Rai News 24
8.05 Mi smo zgodovina
9.05 Film: I due pericoli pubblici (kom., It., '65, i. F. Franchi)
10.35 Cominciamo bene
12.00 Tg3 šport, vreme
13.00 Nikolai ni prezgodaj
13.10 Nan.: Moonlighting

RADIO IN TV SPORED ZA JUTRI

Nedelja, 29. julija 2007

25

14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Variete: Trebisonda
16.05 Variete: Melevisione
16.30 Športno popoldne: IP v beach volleyballu
17.15 Nan.: Stragate Sg-1
18.00 Dok.: Geo magazine
19.00 Dnevnik, deželne vesti
20.00 Rai Tg Šport
20.10 Variete: Blob
20.30 Nad.: Un posto al sole (i. Patrizio Rispo, Federica Apicella)
21.05 Dok.: Po sledeh Darwina - Najključna evolucija (vodita Patrizio Roversi in Syusy Blady)
22.55 Tgr Dnevnik, deželne vesti
23.10 Tg3 - Primo piano
23.30 Aktualno: Življenjske zgodbe (vodi Giovanni Anversa)
0.20 Tg3 Night News
0.40 Fuori orario

Rete 4

6.05 Pregled tiska
6.25 Nan.: Pot za Avonleo, 7.10Velika dolina (i. Barbara Stanwyck, Linda Evans, Richard Long), 8.40 Pacific Blue
9.40 Nad.: Saint Tropez, 10.40 Ljubezenska vročica
11.30 Tg 4 dnevnik, promet
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik, vreme
14.00 TV film: Big Man - Diva (pust., It.-Fr.-Danska, r. Steno, i. Ursula Andress, Bud Spencer)
16.00 Nad.: Steze
16.25 Film: 20 chili di guai!... e una tonnellata di gioia (kom., ZDA, '63, i. Tony Curtis, Mary Murphy)
18.55 Dnevnik in vreme
19.25 Meteo 4
19.35 Aktualno: Sai xche?
20.10 Nad.: Vihar ljubezni
21.10 Nan.: The Unit (i. Dennis Haysbert, Demore Barnes, Scott Foley, Max Martini, Robert Patrick)
23.45 Film: Parigi o cara (kom., It., '62, i. Franca Valeri, Vittorio Caprioli)
1.45 Pregled tiska

Canale 5

6.00 Na prvi strani, vreme
7.55 Promet, vreme, borza in denar
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.35 TV film: L' amico di Tsatsiki (pust., Švedska, '01, i. Samuel Haus, Sara Sommerfeld)
9.40 Tg5 Borza flash
11.00 Nan.: Providence
12.00 Nan.: Sodnica Amy
13.00 Dnevnik TGV 5, vreme
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Nad.: Vivere (i. Federica Bianco, Carmine Scaldi, Brando Giorgi)
15.15 Nan.: Carabinieri 5
16.20 Nad.: Cuori tra le nuvole (i. Alissa Jung, Sascha Tschorn)
16.55 Tg5 minut
17.05 TV film: La grande corsa (dram., ZDA, '03, i. Casper Van Dien, Graham Greene)
18.50 Kviz: 1 contro 100
20.00 Dnevnik TG 5, vreme
20.30 Variete: Moderna kultura
21.20 Film: 13 a tavola (kom., It., '04, r. Enrico Oldoini, i. Giancarlo Gianini, Silvia De Santis, Kasia Smutniak)
23.25 TV film: Trappola in rete - Evrey Mother's Worst Fear (thriller, ZDA, '98, i. Cheryl Ladd, Jordan Ladd, Vincent Gale)

Italia 1

6.30 Nan.: Arnold, 7.05 Kleopatra 2525
8.00 Variete za najmlajše
9.55 Nan.: Willy, princ Bel Aira, 10.25 Hercules
11.25 Nan.: Xena in Julij Cezar (i. Lucy Lawless)
12.25 Odperti studio, vreme
13.00 Šport studio
13.40 Slamball
14.40 Tg com/Meteo
15.00 Nan.: Beverly Hills, 90210 (i. Jason Priestley, Jennie Garth)
15.55 Nan.: Blue Water High, 16.25 15/Love
16.00 Tg com/Meteo
18.00 Nan.: Čarovnica Sabrina (i. Melissa Joan Hart, Nate Richert)
18.30 Odperti studio, vreme
19.05 Nan.: Love Bugs 3 (i. Emilio Solfrizzi, Giorgia Surina)
19.35 Nan.: Will & Grace (i. Eric McCor-

mack, Debbie Reynolds)
20.10 Nan.: Renegade
21.00 Aktualno: Lucignolo Bellavita, 23.30 Il bivio (vodi E. Ruggeri)
1.10 Risanke
1.50 Odperti studio

Tele 4

8.05 13.45, 16.40, 19.30, 20.30, 23.00 Dogodki in odmevi
9.35 Nan.: Bonanza
11.00 Nad.: Marina
12.05 Aktualno: Cerkve in spomeniki
13.05 Lunch time
14.05 Automobilissima
16.05 Nan.: Don Matteo (i. Terence Hill, Nino Frassica, F. Insinna)
17.00 Risanke
19.00 Šport
19.55 Športna oddaja
20.50 6 minut z Deželnim zborom
20.55 Dok.: Kenija
23.35 Srečanja v kavarni "Versiliana" (vodi Romano Battaglia)

La 7

6.00 12.30, 20.00, 1.05 Dnevnik
9.20 Aktualno: 2 minuti za knjigo
9.30 Dok. oddaja
11.30 Nan.: Angelski dotik
13.00 Nan.: Matlock
14.00 Film:Giallo a Malta (kom., ZDA, '83, i. Margot Kidder, R. Hays)
16.00 Nan.: Osvajanje Zahoda
18.00 Nan.: Star Trek Voyager
19.00 Nan.: Murder call
20.30 Aktualno: Kovček sanj
21.00 Film: Il marito (kom., It., '58, r. Nanni Loy in G. Puccini, i. Alberto Sordi, Aurora Bautista)
23.00 Šport: Nemčija 2006 - Italija - Avstralija
1.30 Nan.: Star Trek Deep Space Nine - Podobe v pesku

Slovenija 1

6.25 Utrip
6.40 Zrcalo tedna
6.55 Eutrinki
7.00 Nan.: Štirideset zelenih slonov (F. Rudolf, 1. del)
7.20 Risanana nan.: Marko, mavrična ribica: Marko in nova sošolka, 7.35 Marko sreča Vaneta Krulca
7.45 Lutkovna nan.: Bisergora - Kdo bo prejel
8.00 Ris.: Hotel Obmorček
8.15 Izobraž. odd. za otroke: Tomažev svet - Presenečenje za babico
8.25 Zlatko Zakladko, 9.05 Iz popotne torbe: Seme
9.40 Gulimišek: Sonce
10.05 Kratki dok. film: Olivija v sredini
10.20 Taborniki in skavti
10.35 Razpoke v času: Rojstvo mesta (Vrhnika)
11.05 Dok.: Lovci naizgubljenega zaklade
12.00 Slovenci v Avstraliji
13.00 Poročila, šport, vreme
13.15 Dajmo, naši!
14.30 Nekaj m inut za popularno glasbo
15.00 Poročila, promet
15.10 Dober dan, Koroška!
15.45 Risanke
16.05 Martina in ptičje strašilo: Projekt
16.15 Poučno-razvedr. odd.: Ajkec pri restavracijah - Ajkec in umetnine iz gline
16.35 Pozabljene knjige naših babic
17.00 Novice, kronika, šport, vreme
17.35 Dok.: Ubijalski ligenj
18.25 Žrebanje 3 x 3 plus 6
18.40 Risanke
18.55 Vreme, dnevnik
19.35 Vreme, šport
19.55 Nad.: Knez in dekle (Nem., '03, r. Richard Engel, i. Maximilian Schell, Rike Schmid, Wanja Mues, 3. del)
20.45 Osmi dan
21.20 Glasbena odd.: V kadru - Alenka Godec in Slavko Hren
22.00 Odmevi. Kultura, vreme, šport
23.00 Dediščina Evrope - Nad.: Zračni most
0.35 Hum. nan.: Nikar tako živahno!
1.05 Ubijalski ligenj
1.55 Dnevnik

Slovenija 2

6.30 Zabavni infokanal
9.00 11.40 TV prodaja
9.30 Zabavni infokanal
11.00 Otroški infokanal
12.10 Vrtiljak

14.25 TV nad.: Vrtičkarji - Kihanje
14.50 Hum. nan.: Nikar tako živahno!
15.20 Velika imena malega ekrana - Galerija igralcev: Brane Grubar
16.20 Ars 360
16.35 Evropski magazin
17.05 Slovenski magazin
17.30 Z glavo na zabavo
18.00 Poročila
18.05 Dediščina Evrope - Nad.: Smodni, izdaja in zarota. (VB, 1. del)
20.00 Dok. nan.: Dogodki, ki so vznemirili svet (VB, 3. del)
20.50 Mednarodna obzorja: Turška kava
21.50 Glas(be)ni večeri na drugem: Koncert skupine U2 v Milanu
22.40 Film: Ameriški blišč
0.20 Dnevnik zamejske TV
0.50 Zabavni infokanal

Koper

14.00 Čezmejna TV
14.20 Euronews
14.30 Tartini Quartet
15.10 Dok. oddaja: Tito
16.10 Vesolje je...
16.40 Istra in...
17.00 Srečanja v skupnostih Italijanov: Poreč (pripr. Monika Bertok)
18.00 Program v slovenskem jeziku: Športna mreža
18.35 Vreme
18.40 Primorska kronika
19.00 TV Dnevnik, vreme, šport
19.25 Mladinska oddaja
19.55 Potopis
20.25 Kulturni magazin: Artevisione
20.55 Sredozemlje
21.25 Pogovorimo se o...
22.05 Vsedanes - TV dnevnik
22.30 Program v slovenskem jeziku: Primorska kronika
22.50 Športna mreža
23.20 Vreme
23.25 Čezmejna TV - TV dnevnik

Tv Primorka

12.00 Videostrani
18.00 Napoved dnevnika
18.05 Naj viža
19.25 Rally magazin 9
20.00 Dnevnik, vreme
20.30 Športni ponedeljek
21.30 Milan Štulc v Strasbourg
21.45 Evropski omnibus
22.15 Dok. film: Mladost za ogledalom
23.00 Dnevnik, vreme
23.30 Videostrani

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena (1. del); 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena (2. del); 11.00 Pogovori sredi dneva; 11.15 Poletni namigi z Andrejo Jernejčič: Ekvador; 12.00 Sporazumevanje nekoč in danes; Napovednik; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica - Odpri knjiga: Ivan Tavčar; Cvetje v jeseni (r. Marko Sosič, 21. nad.); 18.00 S sluhom in srcem iščem zvok - Ustvarjalnost Stanka Jerčija; 18.40 Vera in naš čas; 19.00 Dnevnik; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba, nato Zaključek
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska, vreme; 9.00 do 12.30 Poletni Dopoldan in pol; 10.00 Vtis s poletnih prireditev; 12.30 Opoldnevnik; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18.00 Prireditve; 19.00 Dnevnik; 20.00 Glasbena razglednica; 21.00 Sotočje, delo in življenje Slovencev v zamejstvu; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Mista Pankur, Viktor Konopljek in Hip hop glasba, 0.00 Nočni pro.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.15 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pogovor; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Proza; 9.33 Zgodbe dvonožcev; 10.00 Replay; 11.00 Odperti prostor; 12.15 Sigla single; 12.30 Vreme, promet, novice, šport; 13.00 Svetnik dneva; 14.10 Šolsko leto, izmenično Doroty in Alice; 15.10 5x5; 16.0 Ob 16-ih; 18.00 In orbita; 19.00 Giulianina noč; 20.00 Extra, extra; 21.00 Odperti prostor; 22.00 Zgodbe dvonožcev in ne; 22.30 Leto šole, ali Doroty in Alice; 23.00 Hot hits; 0.00 RS

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00,

12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled slovenskega tiska; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.05 Ob 17-ih; 18.20 Felton; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Mala nočna glasba; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.00 Kronika; 7.45 Let 35 let; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Koledar prireditve; 8.55 Glasovanje za ime tedna; 9.35 Popevki; 9.55 Ime tedna; 10.10 Reportaža; 10.15 Avtomobilsko-prometne minute; 11.00 Let 35 Let; 12.00 Pogovor z izbrancem; 13.40 Nogo-met; 14.00 Kulturne zanimivosti; 14.45 Glasbena uganka; 15.30 DIO; 16.15 Popevka tedna; 16.30 Telstar; 17.40 Šport; 18.00 Hip hop; 18.45 Črna kronika; 19.00 Dnevnik; 19.30 Noč ne zamudite; 19.45 Let 35 let; 20.00 Cederama; 20.30 Top albumov; 21.00 Poslanci; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 V soju žarometov

SLOVENIJA 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 6.05 Glasb. jutranjica; 7.00 Kronika; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Glasbeno kukalo; 10.15 Skladatelji antagonist: Haendel - Italijani; 11.05 Kulturna panorama; 12.05 Operne spominčice; 13.05 Odperti termin; 13.30 Intermezzo; 14.05 Izobražev. pr.; 15.00 Divertimento; 16.15 Glasbeno kukalo; 16.30 S knjižnega trga; 17.00 Iz slov. glasb. ustvarjalnosti; 18.00 Kulturni globus; 18.20 Nove glasb. generacije; 19.00 Dnevnik; 19.30 Dvigljena zavesa; 20.05 Koncert s festivala Styriarte (posn.); 22.00 Zborovski panoptikum; 23.00 Jazz avenija; 0.05 Slovebski koncert

RADIO KOROŠKA

18.10-19.00 Kratki stik; 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan dnevno 2.00-10.00/14.00-18.00 (105,5 MHz)

Dober dan, Koroška! ORF 2 4.10; TV SLO 1 15.10

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:
PRAE srl - DZP doo
Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR
Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958
Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 0,80 € (191,71 SIT)
Letna naročnina za Slovenijo 154,40€ (35.000 SIT) plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7342147, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob razpisnih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20 € + 0,5 na besedo; nekomercialni oglasi, osmrtnice, sožalja, cestitke in zahvale po formatu. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

BRUNO
KRIŽMAN

al Misr

4.

Ali je odmor izkoristil za osebno higieno. Iz oddaljenosti sem ga videl, kako se je namilil in se predal blaženosti tople kopeli.

Med sipinami se je kot fatamorgana prikazalo dvesto metrov dolgo in sto metrov široko jezero. Voda je bila sveža in sladka. Kjer ni raslo trsje, so se peščene sipine spuščale do vode. Na bregovih je bilo nekaj sledov življenja. Veter še ni zabilisal dveh jasnih sledi. Eno je za seboj pustil kak ščurek, drugo večjo pa miš ali kaj podobnega. Sicer so tam tudi kače in lisice.

Kot predvideno, s posebno lepim sončnim zatonom ni bilo nič. Ali je džip zapeljal na zelo visoko sipino. Sonce se je zarilo v oblake in neslavno končalo svoj delovni dan. Zaton ni bil vreden niti enega posnetka.

Lepšo barvitost ima puščava na vzhodni in severni strani oaze. Tam sipin sicer ni, svoje pa ponuja vzpetina Dakrur, kjer naj bi čudodelen pesek zdravil revmatizem. V največji poletni pripeki (temperature dosega 50 stopinj) bolnike zakopljejo v razbeljen pesek za kakih 15-20 minut in nekajdnevna terapija naj bi človeka odrešila nadlog. Tako zdravljenje spada med krajevne običaje, po novem pa ga že tržijo obiskovalcem.

V oazi poznajo tri vrste kač, ki so vse strupene. Prav tako ne manjka niti škorpionov. Za morebitne pike se domačini poslužujejo doma izdelanega cepiva. Ujete kače ali škorpione vložijo v olivno olje in po enem letu je uporabljivo mazilo, ki lajša posledice pikov. Pripravljajo tudi zvarek iz zelišč in medu, ki služi kot cepivo proti strupu kač in škorpionov. Otrokom ga dajejo za teden dni tri mesece po rojstvu in sicer po tri žličke na dan. Cepivo naj bi učinkovalo za vse življenje, vendar ne v popolni meri. Žrtev pika bo prestala nekaj težav, usoden pa pik ne bo več.

Sua je bila nekoliko različna kot jo je predstavljal v svoji knjigi Fathi Malim, ki je sicer že napovedoval spremembe. Kaj je na primer pisalo o ženitvah, ki so tako zanimale mlade profesorje? Vse so seveda sklepali starši, ko so bili otroci še res otroci. Deklice so postajale žene nekje med 14. in 16. letom, včasih tudi prej. Po pravilih ni fant pred poroko nikoli videl svoje bodoče žene. Morda samo naključno, ni pa se smel z njo pogovarjati ali družiti. Poroka je potekala brez kake slovesnosti pred verskimi ali civilnimi oblastmi. Sklenila se je, ko je stopil fant v spalnico, kjer ga je že čakala deklica. Rezultati tistega srečanja so bili posebno važni za ženo, ki ni imela v zakonu nobenih pravic. Skrbeti je morala za otroke in dom. Mož je delal na poljih. Malimova knjiga je omenjala tudi odsotnosti moža. Zvečer je »zahajal« v mošejo (v resnici na kvartanje) ali s prijatelji v odročne izključno poljedelske predele oaze. V ti-

Priprava poročne
pojedine

stih krajih znajo pripraviti iz datelnov tudi nekaj alkoholne pijače. Žena je morala doma budna čakati, da je mož v mošeji »pomolil« in se vrnil na dom.

Doživel sem posledice (vsaj navidezno) uspele poroke. Dan pa prvi skupni noči (ženin navadno s ponosom predloži »dokumentacijo«), poskrbi oče komaj oddane hčerke za gostijo, pri kateri sodelujejo dejansko vsi. Jedilni list je sicer skromen: kuhan riž in kosi pečenega ovčjega mesa, vse z dodatkom neizbežnega čaja. Del glavnega trga so prekrili s senenimi pregrinjali in na desetne ljudi je vstopalo v dvorišče, kjer so razdeljevali hrano, posedalo, za užitek jedlo in verjetno ugibalo o bodočnosti novega para.

Bil je že večer. Nebo je bilo čudovito posejano z srebrnim prahom zvezd in

dodatno okrašeno z ležečim prvim krajcem. Ostanke stare vasi Šali, zgrajene iz slanega blata, ki jo je pred nekaj desetletji tridnevno neprestano deževje skoraj v celoti izpralo, so bili kot vsako noč razsvetljeni. Čakal sem na avtobus za nočno vožnjo nazaj do Aleksandrije, slučajno pa sta me prestregla dva od treh znanih profesorjev, in me povabila na večerjo k očetu neveste. Pravzaprav je večerja zanimala le njiju, ker jima je šlo s plačo, ki sta jo dobivala, bolj na tesno. Obrok zastoj je bil zanju kot nalašč. Ne vem, če zaradi svatbe, ali zaradi novih navad, pa je bilo na trgu zelo veliko deklet. Res so se držale v skupinah, očitno pa so jih fanti lahko gledali. In bile so take starosti, ki je bila tam že zelo blizu možnostve.

Dekleta in žene iz Siue so pred nekaj desetletji v prazničnih priložnostih no-

sile zelo lep srebrn nakit, ki so ga izdelovali domači obrtniki. Usodno za ta nakit je bilo leto 1986, ko je v oazo prišel prvi televizor. V marsikateri družini so žrtvovali nakit za nakup škatlice, ki je prikazovala romantične filme. Družinske zaloge ogrlic in zapestnic pa so še prej načeli prvi obiskovalci, ki so jih za majhen denar odkupovali od naivnih domačink.

Svatbe, na katerih so ženske nosile tak nakit, so v modernih časih vsaj po zunanosti že nekoliko »globalizirane«, ker je televizija vrnila nekaj kiča.

Nočni avtobus je bil veliko hitrejši od dnevnega. Postankov skoraj ni bilo. Ob prihodu v Aleksandrijo sem skočil na enega prvih avtobusov, ki je peljal proti Kairu. Bližina prestolnice je sprožila pravi metež telefonskih klicev. V kaosu, ki sem ga kot običajnega spoznal komaj v na-

slednjih dneh, je avtobus verjetno nabral nekaj zamude. V njem so se vozili tudi ljudje, ki so hiteli na delo ali na sestanke. Nekajkrat sem ujel besedi »... fil Giza ...« (...v Gizi...), ki sta najavljali skorajšnji prihod. Malo po deveti uri sem presenečen zagledal vrhova dveh piramid. Pa saj jih bo mesto kmalu požrlo!

Poseben obisk je dan kasneje razkril dokaj žalostno sliko. Sfingo že ogroža mesto, čez nekaj let pa bo med prvo in drugo piramido že začrtan prehod za pešce in Keops (gospodar prve) bo moral počakati, da se bo kdo ob prehodu ustavil, če bo hotel obiskati Kefrena, sosedo iz bližnje piramide. Še nekaj časa miru pa bo užival bolj oddaljeni Mikerin.

Pravi center egiptovske prestolnice je prostran trg Tahrir, ki se po novem uradno imenuje Sadat, po leta 1982 ubitem predsedniku. Tu stoji narodni muzej, pod njim pa postaja podzemne železnice, ki s svojimi hodniki služi kot varen prehod na drugo stran ploščadi. Gestota avtomobilov in disciplina šoferjev sta namreč skrajno neprimerni za prečkanje. Na Tahrirju je tudi ena avtobusnih postaj, iz nje pa v bližnji center vodi ulica Kasr el Nil, ki je verjetno najbolj živa promenade v modernem delu prestolnice. Ob tej modernosti pa v stranskih ulicah še srečamo obrtnike vseh mogočih poklicev. Ob mehanikih so mizarji, krojači, restavratorji, likarji, predilci in drugi. Tam sindikalizma ni, kajti vsi delajo tudi ob praznikih in v pozne večerne ure.

Da je priliv obiskovalcev Egipta sedaj dokaj nizek (še vedno pa se v posameznih arheoloških parkih istočasno mudi tudi po par tisoč ljudi), so krive tudi ideje, ki jih gojijo v mošeji Al Azhar, starem svetišču v vzhodnem delu osrednjega Kaira. Vsekakor je obisk islamskega svetega kraja priporočljiv ob petkih, ki so v muslimanskem svetu prazniki.

(Se nadaljuje)

Piramide in sfinga so bile nekoč v puščavi, sedaj pa je mesto že »zraslo« do njih

SES LJANSKI ZALIV - Koncert Earth Wind & Fire Experience

Nocojšnji protagonist bo soul in R&B glasba

Večer bodo obogatili ugledni glasbeni gostje in degustacija vin

Earth Wind & Fire Experience so ena izmed najbolj popularnih in dovršenih zasedb v zgodovini soul in R&B glasbe. Svetovne radijske postaje oddajajo še danes, po tridesetih letih, njihove najboljše in najznamenitejše hite. Zasedba je prodala 16 milijonov albumov, med katerimi so trije zlati in platinasti, kar osem pa jih je dvojno platinastih. Člani skupine so v času svojega obstoja vplivali na kar nekaj generacij glasbenikov, njihov šarm pa kaže, da ne bo popustil.

Njihovi številni oboževalci bodo prav gotovo navdušeni, da lahko ponovno slišijo nepogrešlive melodije priljubljene skupine. Nocoj bo namreč ob

21.30 Cantera Social Club v Sosljanskem zalivu gostil edini koncert znamenitih Earth Wind & Fire Experience v severni Italiji. Pod vodstvom energičnega Ala McKaya (huda bolezen je prisilila legendarnega liderja Maurica Whita, da je zapustil bend) bo zasedba publiki ponudila splet nepozabnih skladb, ki so označile zgodovino benda.

Pred njimi bo na oder stopilo dvanajst svetovno znanih gostov, ki bo še dodatno obogatilo nocojšnji koncert; naj omenimo predvsem show-woman Harriet Lewis, soul pevca Charlesa Walkerja in soul legendo Walda Weathersa, ki je petnajst let nastopal ob Jamesu Brow-

nu, vsi so člani blues benda Joeja Castellana.

Ob glasbenem večeru, ki ga prireja združenje Blues Promotion v sodelovanju z družbo Disco Music Era, bo poskrbljeno tudi za pokušnjo deželnih oz. državno znanih vin, ki sta jih med proizvajalci izbrala združenje Blues & Wine in Merano International Wine Festival; degustacija se bo začela ob 19.30. Za vstopnico bo moral vsak odšteti 15 evrov (v ceno sta vključena 2 koncerta in 5 degustacij), zagotovijo pa si jo lahko na licu mesta oziroma telefonsko na številkah 041/2719090 (Musical box) in 040/3498276 (Ticket point).

GLEDALIŠČE

SLOVENIJA

■ 6. MEDNARODNI ALPE-ADRIA PUF FESTIVAL

Predstave v Kopru bodo v parku pred kopališčem v Kopru, na Pristaniški ulici (med policijo in kavarno Kapetanija ter po vaških trgih v MO Koper). V slučaju dežja bodo predstave v Taverni.

V petek, 3. avgusta ob 19.00, Kidričeva: Zapik SLO: Zverinice iz Rezije, lutkovna predstava s delavnico; ob 20.00 Carpacciov trg, Pristaniška, ploščad pri kopališču: Tatamata, Italija: Hodulje, muzika; ob 21.00 Ploščad pri kopališču: Etno Histria, Glasba in plesi sveta, jam session.

V nedeljo, 5. avgusta ob 19.00, Škofije: Etno Histria in Puf: glasba in plesi sveta, lutkovna predstava LG Matita - Matija Solce: Šala.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

■ Mednarodni festival operete

Savary-Daguerre: »La Périchole«, gledališče Verdi / V nedeljo, 29. julija ob 17.30

Gledališče Verdi

Danes, v soboto, 4. avgusta ob 20.30 / Koncert »Nasvidenje v septembru« z orkestrom gledališča Verdi.

Veliki trg

V ponedeljek, 30. julija / Finley.

V sredo, 1. avgusta / Tridesetletnica Radia Punto Zero.

V petek, 3., v soboto, 4. in v nedeljo, 5. avgusta / Rock festival: Delirium, Je-thro Tull (cover band), Clive Bunker, New Trolls, O. S. Marco.

Verdijev trg

Danes, v soboto, 28. julija / Michael Powers.

Do 31. julija / »100 Maestri - Ritmo!«, Danes, 28. julija / Michael Powers.

Od 2. do 13. avgusta / Tri tržaška vrata: niz koncertov srednjeevropske in balkanske glasbe.

SES LJAN

Cantera Social Clubu

Danes, v nedeljo, 29. julija bo v Sosljanskem zalivu koncert svetovno znane skupine Earth, Wind & Fire, ko t predskupina bo nastopila Joe Castellano Super Blues Band.

TRBIŽ

■ GLASBENI FESTIVAL NO BORDERS

Danes, nedeljo, 29. julija / Gotan Project.

SLOVENIJA

IZOLA

■ NOČI NA PLAŽI Simonov zaliv

V soboto, 4. avgusta / Tony Cetinski in Severina.

LJUBLJANA

■ Festival Ljubljana

V ponedeljek, 30. julija ob 21.00, Ljubljanski grad, Palacij / Evropski godalni orkester.

V torek, 31. julija ob 21.00, Slovenska filharmonija / Sinfonietta Cracovia.

V sredo, 1. avgusta ob 20.30, Slovenska filharmonija / Los Romeros, kvartet kitar.

V petek, 3. avgusta ob 20.30, Križanke, Križevniška cerkev / Silvia Chiesa - violončelo in Maurizio Baglini - klavir.

V ponedeljek, 6. avgusta ob 20.30, Križanke, Križevniška cerkev / Boštjan Lipovšek - rog, Erik Behr - oboa in Klemen Golner - klavir.

V torek, 7. avgusta ob 20.30, Križanke, Križevniška cerkev / Trio Arman.

V sredo, 8. avgusta ob 20.30, Križanke, Križevniška cerkev / Edita Randoová - mezzosopran in Vladimír Strnad - klavir.

V četrtek, 9. avgusta ob 20.30, Slovenska filharmonija / C. Orff: Carmina Burana.

RAZSTAVE

■ RAZSTAVE OB 100-LETNICI ROJSTVA LOJZETA SPACALA

KOPER

Spacal in Istra - do 31. avgusta 2007 - Avla Pokrajinskega muzeja

KRANJ

Slike, kipi - do 30. julija 2007 - Galerija Mestne in Prešernove hiše

Dela na papirju - do 30. julija 2007 - Stebriščna dvorana Mestne hiše

Slike, dela na papirju - do 31. avgusta 2007 - Galerija Prešernovih nagajencev za likovno umetnost, Galerija Elektra, Elektro Gorenjska

KOPER, PIRAN, PORTOROŽ

Tapiserije, mozaiki - do 31. avgusta 2007 - Mestna galerija Piran, Galerija Loža Koper

Likovna oprema ladij - Vila San Marco Portorož

SAN VITO AL TAGLIAMENTO

Grafike - do 15. avgusta - Cerkev sv. Lovrenca, odprto od četrтка do nedelje od 10.00 do 12.30 in od 16.00 do 20.00.

ŠTANJEL

Grafike - do decembra 2007 - Galerija Lojzeta Spacala. Urnik: v tednu od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto. Za najavljene skupine po dogovoru. Info.: tel. ++38657690197 ali mobi ++38641337422 Štefan.

Grafične miniature - do 15. oktobra - Galerija pri Valetovih
KOPER - Prodajna razstava - do 15. septembra - Galerija Meduza
LJUBLJANA - Fotografija - do 12. avgusta 2007 - Mednarodni grafični likovni center

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Državna knjižnica: do 31. julija razstavlja posoški slikar Dario Delpin. Odprto od ponedeljka do petka od

8.30 do 18.30, ob sobotah od 8.30 do 13.30, ob nedeljah in praznikih zaprto.

Dvorana deželne sveta: antološka razstava posvečena Maestru Guidu Tavagnaccu. Možnost ogleda do 12. oktobra od ponedeljka do petka od 9.30 do 18.00.

Ljudska knjižnica: »Od tiskarske preše do muzeja: prvi koraki tiskarske umetnosti«. Odprto do 31. avgusta od ponedeljka do sobote od 10.00 do 13.00.

Muzej judovske skupnosti: do 16. oktobra razstavlja Herbert Pagani »Apunti di una vita«.

Državna knjižnica: do 31. avgusta razstavlja pod naslovom »Il segno. La passione« Rossana Longo.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

REPEN

Kraška hiša: odprta je fotografska razstave Mirne Viole »Vsi vabljeni na Kraško ohcet«. Ob tej priliki bo prvič razstavljena tudi poročna noša iz 80. let 19. stoletja Terezije Čok - Županove iz Lonjerja. Razstava je na ogled po urniku Kraške hiše

Muzej Kraška hiša je odprt ob nedeljah in praznikih z urnikom od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je ogled možen tudi v drugih terminih po dogovoru z upravitelji. Informacije na tel. št. 040327240 ali Hyperlink mailto:info@kraskahisa.com info@kraskahisa.com

ZGONIK

Vinoteka: še danes, v nedeljo, 29. julija bo na ogled fotografska razstava avtorja Franca Pacea »Jadra s Krasa in morja«. Odprto vsak dan razen ob ponedeljkih od 18.00 do 21.00.

DEVIN

Devinski grad: do 21. oktobra je odprta razstava z naslovom: »Rainer Maria Rilke: pesnik in njegovi angeli«. Ogled je možen vsak dan razen ob torkih od 9.30 do 17.30.

TRŽIČ

Galerija sodobne umetnosti (Trg Cavour 44): do 5. avgusta, od 20.00 do 23.00, sta na ogled razstavi »Albedo: a new perspective in italian moving images« in Stefano Graziani: »viaggio al centro della terra«.

GORICA

Palaca Attems-Petzenstein (Trg De Amicis 2): do 19. avgusta bo na ogled razstava Piranesi: vaze, svetniki, sarkofagi, svetila in antična okrasila. Odprto od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto. Odprto tudi 15. avgusta. Vsako soboto in nedeljo ob 17.00 do zaprtja razstave bodo nudili brezplačne vodene obiske; informacije na tel. 0481-547541 ali tel. 0481-547499 (musei@provincia.gorizia.it, www.provincia.gorizia.it).

Na goriškem gradu bo do 28. oktobra od torka do nedelje od 9.30 do 13.00 ter od 15.00 do 19.30, na ogled umetniška razstava z naslovom »Passaggi«.

Kulturni dom: do 31. julija je ob delavnih od 9.00 do 13.00 odprta razstava brazilskega slikarja iz Ria de Janeiro Jeronima Lopesa.

PASSARIANO

Vila Manin - Center sodobne umetnosti: do 30. septembra bo razstavjal Hiroshi Sugimoto.

Vila Manin: do 16. septembra razstavlja Mauro Vignando pod naslovom »ZUDTQCSS«. Ogled je možen vsak dan razen ob ponedeljkih.

SLOVENIJA

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: orožje in oprema, stalna razstava.

KOZINA

Kosovelova knjižnica: razstava slik z naslovom »Življenje« avtorice Božice Mihalič bo odprta v mesecu juliju in avgustu ob ponedeljkih, od 7.00 do 14.00 in ob sredah, od 11.00 do 18.00.

VIPAVA

Vipavska Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti,

osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101.

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je razstava z naslovom »Ohraniti preteklost - ustaviti čas za danes in jutri« (predstavitev konservatorskih in restavratorskih delavnic Goriškega muzeja) od ponedeljka do petka od 8.00 do 15.00. Razstavo so pripravili Jana Šubic Prislán, Ana Sirk Fakuč, Davorin Pogačnik in Vanda Bratina. Najavljene skupine si lahko muzejsko zbirko ogledajo tudi izven urnika; informacije na tajništvo Goriškega muzeja (tel. 003865-3359811).

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja so odprte s poletnim urnikom: grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8.00 do 19.00, sobota zaprto, nedelja, prazniki od 13.00 do 19.00; Sv. Gora sobota, nedelja, prazniki od 10.00 do 18.00; grad Dobrovo ponedeljek zaprto, od torka do petka od 8.00 do 16.00, sobota, nedelja, prazniki od 13.00 do 17.00; Kolodvor od ponedeljka do torka v skladu z urnikom Turistične agencije Lastovka, sobota od 12.00 do 19.00, nedelja od 10.00 do 19.00. Za ostale muzejske zbirke je urnik nespremenjen. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika. Za informacije in najave lahko obiskovalci pokličejo na tajništvo Goriškega muzeja, tel. 003865-3359811.

Paviljon Poslovnega centra Hit: do oktobra bo razstavljala umetniške keramike Lučka Šičarov iz Ljubljane.

DOBROVO

V Gradu: do konca avgusta je odprta razstava »100 let Bohinjske proge«, ki jo je pripravila Branka Sulčić. Urnik: od torka do petka od 8.00 do 16.00, ob sobotah in nedeljah od 13.00 do 17.00.

IDRIJA

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00, Turistično informacijski center Idrija odprto od 8.00 do 16.00, ob sobotah od 9.00 do 12.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LOKAVEC

Kovaški muzej: Orodje in oprema, stalna razstava.

LJUBLJANA

Muzej novejšje zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Galerija Iloterija Slovenije (Trubarjeva 79): Klavdija Marušič razstavlja slike »Primorska simfonija« do 7. septembra. Odprto od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih zaprto. Vstop prost. Od 1. do 31. avgusta zaprto.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

AVSTRUA / Koroška

TINJE

Dom prosvete »Sodalitas«: »Umetnost bolj vprašanje kot odgovor« - Razstavlja Spasojne Papič.

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (28. 7. 2007)

Vodoravno: Palestina, etimologija, anestetik, Radovanović, ratka, okarina, I.T., lan, Ati, nono, aki, Atigan, Dončev, Tad, astenik, Š.M., Aman, Osiris, tekališče, Jan Zoltan, pik, elokvenca, Ita, Canova, Jurman, origano, to, Tati, lik, Rjavina, črv, M.A., Aneto, Itaka, anali, ekonomati, nečak, sin, M.I., A.N.; **na sliki**: Jan Zoltan.

jasno

zmerno oblačno

oblačno

rahel dež

zmeren dež

močan dež

nevihte

veter

megla

rahel sneg

zmeren sneg

močan sneg

topla fronta

hladna fronta

okluzija

izobara

C središče ciklona

A središče anticiklona

V nedeljo bo pritekal v prizemnih plasteh od vzhoda bolj suh zrak, v višinah bodo pritekali bolj vlažni zahodni tokovi. V ponedeljek bo iznad severne Evrope dosegla naše kraje hladna fronta, ki nas bo že zvečer zapustila.

Nad severnim Atlantikom, Skandinavijo in Rusijo je območje nizkega zračnega pritiska. Od severozahoda do teka nad naše kraje tople in občasno nekoliko bolj vlažne zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 5.44 in zahaja ob 20.38
Dolžina dneva 14.53

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv bo za večino ljudi ugoden in v krajih s sončnim vremenom vzpodbuden, le na severovzhodu države se bodo pri najbolj občutljivih občasno pojavljale z vremenom povezane težave.

MORJE
Morje mirno, temperatura morja 26,6 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	 28	2000 m	 14
1000 m	 22	2500 m	 10
1500 m	 17	2864 m	 8

UV INDEKS
Ob jasnem vremenu bo UV indeks po nižinah sredi dneva do 8,5, v gorah 10.

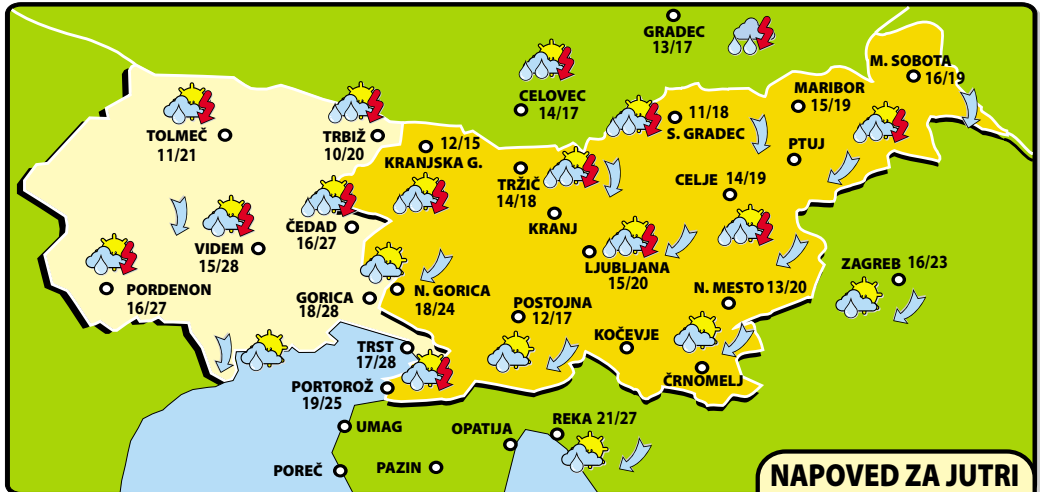
PLIMOVANJE
Danes: ob 4.39 najnižje -70 cm, ob 11.20 najvišje 37 cm, ob 16.39 najnižje -11 cm, ob 22.15 najvišje 47 cm.
Jutri: ob 5.08 najnižje -71 cm, ob 11.49 najvišje 42 cm, ob 17.16 najnižje -15 cm, ob 22.51 najvišje 46 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Zjutraj bo v nižinah in ob morju spremenljivo, pihala bo zmerna burja, zato bodo nočne temperature visoke. Čez dan bo zmerno oblačno, pihali bodo šibki ali zmerni krajevni vetrovi. V gorah bo spremenljivo, popoldne ali zvečer bodo možne posamezne krajevne nevihte.

Popoldne bo precej jasno, nastale bodo posamezne plove in nevihte. Jutri bo precej jasno, proti večeru bodo v severni Sloveniji krajevne nevihte. Čez dan bo pihal jugozahodni veter. Najnižje jutranje temperature bodo od 8 do 14, najvišje dnevne od 21 do 27 stopinj C.

Dopoldne bo spremenljivo, čez dan se bodo pojavljale nevihte, tudi močne in močne padavine. V popoldanskih urah bo v nižinah in ob morju zapihal močan severni veter, zvečer ob morju močna burja. Temperatura bo občutno padla. Zvečer se bo razjasnilo.

V soboto in nedeljo bo v južni Sloveniji delno jasno, drugod spremenljivo oblačno, čez dan se bodo pojavljale krajevne plove in nevihte.

DOPIS IZ PARIZA - Mesto poleti lepo skrbi za prebivalce in turiste

Plaža, koncerti in kolesa

Razpeta jadra, veter v laseh, sonce... Dalmacija? Maldivi? Ne, Pariz! Tudi letos je za tiste, ki so ostali v mestu poskrbljeno in že šesto leto zapored poteka »Paris Plage«. Mimo so leta, ko so se mesta v poletni sezoni spremenila v zapuščena naselja kot v kakšnem western filmu. Vsako leto Pariška plaža poskrbi za pester program, ki se bogati iz leta v leto.

Začnimo pri »tradicionalni plaži«, ki se razprostira od mosta Sully do Louvra oziroma v srcu mesta samega: tudi letos je moral promet poiskati druge poti in nabrežje so zasedli kopalci, ki lahko izbirajo med peščeno, kamnito in travnato plažo ter med raznoraznimi dejavnostimi - rollerji, tači, plezanje, beach volley itd. Dalje ima Pariška plaža vsako leto vodilno temo: lani je bila Polinezija in vsi smo s krlci in venčki na glavi migali bokce, predlanskem je bila Brazilija in kosali smo se s sambo in capoeiro. Kaj pa letos? Letos ni nobene teme, vsa0j ne uradne. Spoznavni znak »Paris Plage 2007« je beach rugby. V septembru bo svetovno prvenstvo v rugbyju in zato so pred Hotel de Ville (mestna občina) postavili peščeno igrišče, kjer se lahko vsakdo preizkusi v tem »živahnem« športu.

In kot se širi aktivnost, tako tudi lokacije »Paris Plage«. V Villette, na severu mesta, je zasedla 5000 m2 umetnega jezera, kjer se lahko preizkusite v veslanju, jadrnanju, s kajakom itd. Kaj pa manj športni duhovi? Ti si lahko privoščijo piknik ob vodi ali osvežilno pijačo v številnih kavarnah (takoimenovane »guinguette«). Druga nova postojanka »Paris Plage« je v 13. okrožju, ob veliki knjižnici Mitterrand, kjer lahko tudi »surfaš«, toda ne po vodi, ampak po internetu. Ob knjižnici so namreč prostori, kjer nudijo brezplačno wi-fi povezavo, branje časopisov, izposojajo knjig in tudi osvežilno pijačo (slednja seveda ni zastoj). Poskrbljeno je tudi za umetniška področja, saj so na voljo tudi raznorazni likovni tečajji. Toda ker nismo samo duh, ampak tudi meso, je v slučaju velike vročine na razpolago bazen »Josephine Baker«. Bazen, poimenovan po znani plesalki so otvorili pred kratkim in je pravi tehnološki bi-

»Pariška plaža« je uspešna pobuda in vsako leto ima drugačno temo. V vročih poletnih dneh se promet na bregovih Sene umakne kopalcem in rekreativcem, ki imajo na voljo najrazličnejše dejavnosti

FOTOJR

ser parizanom v ponos, ker ne samo, da lebdi na vodi, ampak tudi lahko odpre streho, da se obiskovalci sončijo. Pri tej lokaciji »Paris Plage« sicer ne gre le za poletno ponudbo, temveč tudi za oživiljanje in razvijanje četrti, ki šele oblikujejo svojo »osebnost«. Mesto se še razvija.

Seveda pa »Paris Plage« ni edina aktivnost, temveč se vsespod vrstijo festivali, predstave in razstave. Tako na primer festival kina (kjer si lahko ogledaš filme zastoj ali po znižani ceni), festival grafitov, break-dance, jazz glasbe itd. Mednarodni ali lokalni, poznani ali ne-

znani, za vse okuse in za vse starosti. Morda pa je prava revolucija letošnjega poletja »Velolib« (Velo + liberté oziroma Kolo + svoboda). 15. julija je pariška občina posadila po mestu postojanke in 20.000 koles za izposajo, ki sodijo v program bolj učinkovitih javnih prometnih sredstev. Javnih prometnih sredstev? Seveda, ko je razdalja prekratka, da bi se dušil v metroju in predolga, da bi jo prehodil, je idealna rešitev kolo. Večina je navdušeno sprejela iniciativo, toda že prvi dan (ko smo dobesedno navalili na postojanke) so se pokazale težave: starejša

gospa se je pritoževala, da so avtomati nerazumljivi, prijatelju ni sprejelo kreditne kartice in predvsem v Parizu primankujejo posebnih prog, tako da kolesarji vije-gajo v gostem prometu. No, brez pesimističnega gledanja, bomo videli kako in kaj se bodo stvari razvile s časom.

S plažami, koncerti in kolesi mesto lepo skrbi za prebivalce in turiste, škoda le, da zaenkrat ni bilo možno uživati pestre ponudbe (na prostem), ker je vreme kislo in sonce prava redkost. Kot pravi Francozi: »C'est la vie!«

Jana Radović

ŠANGAJ Pogoltnil zaročni prstan

ŠANGAJ - V Chongqingausu na jugozahodu Kitajske je neki 30-letnik svojo prijateljico prosil za roko, ta pa je ponudbo in njegov diamantni prstan zavrnila, saj je menila, da se stvari odvijajo prehitro, je poročal Shanghai Daily. Razočarani moški se je zaradi košarice napil in pogoltnil zaročni prstan, ki so mu ga morali iz želodca odstraniti v bolnišnici. Par se je poznal le nekaj mesecev, moški pa ima iz prvega zakona že hčerko, kar ni bilo povšeči predvsem starešem njegove nove srčne izvoljenke.

Nekdanja latvijska predsednica bo svetovala

RIGA - Nekdanja latvijska predsednica Vaira Vike-Freiberga je skupaj s soprogom Imantsom Freibergom ustanovila zasebno podjetje VVE, ki naj bi nudilo svetovanje pri vprašanih mednarodnih odnosov, diplomacije, politične znanosti in reševanja težav s pomočjo pogovorov. Njuno podjetje je bilo v register podjetij vpisano deset dni po preteku Freiberginega drugega predsedniškega mandata. Freibergova je tako stopila na pota nekdanje zunanje ministrice ZDA Madeleine Albright in nekdanjega finskega predsednika Martija Ahtisaarija, ki sta prav tako ustanovila zasebni svetovalni podjetji, potem ko sta se umaknili iz politike.

Nemci jedo »lahko« a so predebeli

FRANKFURT - Raziskava nemškega podjetja A.C. Nielsen, ki se ukvarja s tržnimi raziskavami, je pokazala, da ljudje s prekomerno telesno težo v Nemčiji pojedjo več t. i. lahkih izdelkov, hkrati pa jedo tudi več sladkih jedi in sira, česar pa se jih po raziskavi sodeč veliko ne zaveda. (STA)